

هیأت معارف جنگ
شهید سیدعلی صیاد شیرازی

لشکر 77 پیاده پیروز در عملیات بیت المقدس

از ۶۱/۲/۱۰ تا ۶۱/۳/۳

«شرح عملیات، همراه با اسناد و مدارک»

سرتیپ ۲ ستاد روح الله سروری

سروري ، روح الله ، ۱۳۲۲ -
لشکر ۷۷ پیاده پیروز در عملیات بیت المقدس از ۱۰/۲/۶۱ تا ۳/۳/۶۱
شرح عملیات ، همراه با اسناد و مدارک
روح الله سروري ؛ { با پشتیبانی } هیات معارف جنگ شهید سپهبد علي صیاد
شیرازی . - - تهران :
ایران سبز ، ۱۳۸۵ .
۱۶۲ ص . : مصور (رنگی) ، نقشه (رنگی) ، جدول ، نمونه
ISBN ۹۶۴-۷۶۰۷-۱۷-۲

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیصل
Rohillah Society, Cashkare in the
Amaliat Biat ol Moghadas : به انگلیسی

کتابنامه : ص { ۱۵۹ } .
نمایه .

۱ . جنگ ایران و عراق ، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ - - عملیات بیت
المقدس . ۲ . جنگ ایران و عراق ، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷
نبردها . ۳ . جنگ ایران و عراق ، ۱۳۵۹ - - ۱۳۶۷ - - خاطرات .
الف . ایران . ارتش . هیات معارف جنگ شهید
سپهبد علي صیاد شیرازی . ب . عنوان .
DSR ۱۶۰۷ / ب۹س۴
۰۸۴۳

۵ - - /

چاپ اول : ۱۳۸۵

گردآوری و تدوین : سرتیپ ۲ ستاد روح الله سروري
تایپ و صفحه آرایی : احسان مزدستان ، بنیاد فرجی
لیتوگرافی ، چاپ و صحافی :

تیراژ : ۵۰۰

ناشر : انتشارات ایران سبز - صندوق پستی ۳۶۹۷ - ۱۶۷۶۵

شابک : ۹۶۴-۷۶۰۷-۱۷-۲

مرکز پخش : صندوق پستی ۱۷۱-۱۹۵۶۵ تلفن : ۲۲۴۵۱۳۴۴

نمابر : ۲۲۴۴۰۹۲۶

کلیه حقوق اعم از چاپ ، تکثیر ، نسخه برداری ، ترجمه و . . . متعلق به
«هیات معارف جنگ شهید سپهبد علي صیاد شیرازی» است (نقل مطالب با ذکر
مأخذ بلامانع است) .

پنج

تقدیم :

به مردان

و زنان

و کودکانی که از گلوله‌های کُشندۀ
صدامیان نهراسیدند و با خون پاک خود نهال
تنومند مردان و زنان و کودکانی را آبیاری
نمودند که دیگر بار، از خونین شهر،
خرمشهر بیافریدند!
تقدیم به خرمشهر همیشه جاویدان

از همه نگارندگان حوادث جنگ و همه کسانی که توان انجام وظیفه در این مهم را دارند، درخواست می‌کنم از ثبت و ضبط جزئیات این دوران غفلت نکنند و این گنجینه تمام نشدنی را برای آیندگان به ودیعه بگذارند.
امام خمینی (ره)

همکاران هیأت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی برای کتاب «لشکر ۷۷ پیاده پیروز در عملیات بیت المقدس»

۱- بنیانگذار هیأت :
شهید سپهبد علی صیاد شیرازی

۲- سرپرست هیأت :
سرتیپ ستاد ناصر آراسته

۳- شورای سیاستگذاری :
سرتیپ ستاد ناصر آراسته
سرتیپ ستاد سید حسام هاشمی
سرتیپ ستاد اسداله حیدری

۴- همکاران بررسی کننده :
سرتیپ ۲ ستاد علی نیکفرد
سرتیپ ۲ ستاد سید محسن شاهان بهبهانی
سرتیپ ۲ ستاد سعید پورداراب
سرتیپ ۲ ستاد نجاتعلی صادقی‌گویا
سرتیپ ۲ حمید شکیبا
سرهنگ فنی هوایی محمد اکبری

۵- گردآوری و تدوین :
سرتیپ ۲ ستاد روح الله سروری

فهرست مطالب

	معارف جنگ	
سیزد	۵
	
	
چهار	معرفی نویسنده	۵۵
	
	
پانز	پیشگفتار	۵۵
	
	
۱	بخش یکم : لشکر ۷۷ در عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام)	
	
	
۳	کلیات	
	
	
	
۵	طرح ریزی	
	
	
	
۸	اجرا عملیات	
	
	
	
۲۳	نتیجه	
	
	
۲۵	بخش دوم : لشکر ۷۷ در مرحله سوم عملیات بیت المقدس	
	
	
۲۷	کلیات	
	
	
	
۲۹	طرح ریزی	
	
	
	
۳۲	اجرا	
	
	
۳۴	نتیجه	

۳۵	بخش سوم : اسناد و مدارك، نقشه‌ها، عكسها فهرست اسامي فرماندهان شركت كننده تا رده گروهان (يگانهاي رزمي و پشتيباني رزمي)
۱۵۳	
۱۵۷	فهرست اسامي شهداي لشکر ۷۷ پياده در عملیات امیرالمؤمنین(ع) و مرحله سوم بیت المقدس
۱۵۹	منابع
۱۶۱	نمايه

فهرست اسناد، نقشه‌ها

ردیف	سند شماره	نام سند
۱	سند شماره ۱	دستور جزء به جزء شماره ۴ ف مقدم نزاچا
۲	سند شماره ۲	دستور شماره ۳۰۰۱/۱/۱۱۰۶۰ - ۶۱/۱/۱۵ ف مقدم نزاچا
۳	سند شماره ۳	گزارش شماره ۳/۵۳۴۸ - ۶۱/۱/۸ تیپ ۸۴ پیاده
۴	سند شماره ۴	دستور پدافندی قادر صادره از ل ۷۷
۵	سند شماره ۵	دستور جزء به جزء شماره ۱ لشکر ۷۷ پیاده
۶	سند شماره ۶	گزارش نزاچا به سماجا شماره ۳۲/۲۱/۰۸/۹ ط ۶۱/۲/۹
۷	سند شماره ۷	دستور جزء به جزء شماره ۲ لشکر ۷۷ پیاده (طرح عملیات امیرالمؤمنین(ع))
۸	سند شماره ۸	گزارش تغییر مکان قرارگاه فجر (قرارگاه تاکتیکی)
۹	سند شماره ۹	دستور گزارش خاتمه استقرار قرارگاههای تابعه ل ۷۷
۱۰	سند شماره ۱۰	گزارش خاتمه استقرار تیپ ۱
۱۱	سند شماره ۱۱	گزارش خاتمه استقرار تیپ ۲
۱۲	سند شماره ۱۲	گزارش خاتمه استقرار تیپ ۳
۱۳	سند شماره ۱۳	گزارش خاتمه استقرار ت ل
۱۴	سند شماره ۱۴	دستور اجرای عملیات بیت المقدس (از نزاچا به سماجا)
۱۵	سند شماره ۱۵	دستور اجرای عملیات امیرالمؤمنین (ع) از قرارگاه فجر
۱۶	سند شماره ۱۶	گزارش قرارگاه فجر به قرارگاه کربلا (شروع عملیات)
۱۷	سند شماره ۱۷	گزارش نوبه ای قرارگاه کربلا (شماره ۸)

ردیف	سند شماره	نام سند
۱۸	سند شماره ۱۸	گزارش فجر ۱ به فجر (شروع عملیات)
۱۹	سند شماره ۱۹	گزارش ق فجر به قرارگاه کربلا (شروع عملیات)
۲۰	سند شماره ۲۰	گزارش وضعیت قرارگاه فجر به قرارگاه کربلا
۲۱	سند شماره ۲۱	گزارش گردان ۲۱۴ به ف فجر نوبه ای شماره ۲۸
۲۲	سند شماره ۲۲	دستور جزء به جزء شماره ۳ قرارگاه فجر
۲۳	سند شماره ۲۳	ده گزارش فجر ۱ به فجر
۲۴	سند شماره ۲۴	گ - - گردان ۲۱۴ سزه به لشکر ۷۷
۲۵	سند شماره ۲۵	گزارش ف فجر به ف کربلا
۲۶	سند شماره ۲۶	گزارش فجر ۲ به فجر
۲۷	سند شماره ۲۷	گزارش فجر به قم نزاجا
۲۸	سند شماره ۲۸	پیام فجر به فجر ۲ و ۳
۲۹	سند شماره ۲۹	گزارش تلفات از فجر ۲ به فجر (گزارش نوبه ای)
۳۰	سند شماره ۳۰	دستور فجر به فجر ۱ و ۲ و ۳ و گد ۲۴۶ تانک
۳۱	سند شماره ۳۱	گزارش فجر به قم نزاجا (کربلا ۳)
۳۲	سند شماره ۳۲	دستور جزء به جزء شماره ۴ ق فجر
۳۳	سند شماره ۳۳	پیام به ف لشکر ۳ سپاه (برادر بقائی)
۳۴	سند شماره ۳۴	احضار فرماندهان عمده
۳۵	سند شماره ۳۵	فجر به فجرهای تابعه هشدار در مورد تقویت دشمن
۳۶	سند شماره ۳۶	دستور جزء به جزء شماره ۵ ق ف
۳۷	سند شماره ۳۷	گزارش فجر به کربلا پیرامون سقوط هلی کوپتر
۳۸	سند شماره ۳۸	درخواست بمباران هوایی

ردیف	سند شماره	نام سند
۳۹	سند شماره ۳۹	شروع عملیات دستور جزء به جزء شماره ۵
۴۰	سند شماره ۴۰	گزارش به کربلا (شروع عملیات)
۴۱	سند شماره ۴۱	اولین گزارش وضعیت پس از عملیات به کربلا ۳
۴۲	سند شماره ۴۲	دومین گزارش وضعیت پس از عملیات به کربلا ۳
۴۳	سند شماره ۴۳	سومین وضعیت پس از عملیات به کربلا
۴۴	سند شماره ۴۴	پیام قرارگاه کربلا . . .
۴۵	سند شماره ۴۵	دستور جزء به جزء شماره ۷ ق فجر
۴۶	سند شماره ۴۶	دستور قرارگاه کربلا به فجر پیرامون رهایی یک تیپ
۴۷	سند شماره ۴۷	دستور جزء به جزء شماره ۸ ق فجر
۴۸	سند شماره ۴۸	دستور جزء به جزء شماره ۸ ف کربلا ۳
۴۹	سند شماره ۴۹	دستور جزء به جزء شماره ۹ ف کربلا ۳
۵۰	سند شماره ۵۰	دستور عملیات شماره ۱ ق فجر ۳
۵۱	سند شماره ۵۱	دستور جزء به جزء شماره ۱ ق فجر ۳
نقشه هـ		

ردیف	سند شماره	نام سند
۵۲	نقشه شماره ۱	کالك پيوست به عملیات قادر
۵۳	نقشه شماره ۲	کالك پيوست به دستور آفندي اميرالمؤمنين (عليه السلام)
۵۴	نقشه شماره ۳	کالك پيوست به دستور جزء به جزء شماره ۳ قفجر
۵۵	نقشه شماره ۴	کالك پيوست به دستور جزء به جزء شماره ۴ قفجر
۵۶	نقشه شماره ۵	کالك پيوست به دستور جزء به جزء شماره ۵ قفجر
۵۷	نقشه شماره ۶	کالك پيوست به دستور جزء به جزء شماره ۸ قفجر
۵۸	نقشه شماره ۷	کالك پيوست به دستور عملیاتی شماره ۱ قرارگاه فجر ۳

معارف جنگ

« معارف جنگ » مجموعه ای از بازیافته‌ها ، ذخایر و دستاوردهای جبهه‌های نبرد حق علیه باطل است که خداوند متعال به پاس فداکاریها ، ایثارگریها و برکت خون شهدای والامقام ، نصیب رزمندگان اسلام نموده و از سینه‌های جوشان آنها به سینه‌های پاک و تشنه نسل جوان انقلاب اسلامی منتقل می‌گردد.

سازمان افتخاری « هیأت معارف جنگ » که از پاییز سال ۱۳۷۳، با بنیانگذاری امیر سرافراز ارتش اسلام شهید سپهد علی صیاد شیرازی و حمایت‌های مادی و معنوی مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا، این رسالت مهم را با روحیه متعالی بسیجی بر عهده گرفته، مفتخر است که با الهام از کلام نورانی خدای متعال مبنی بر « وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ »، با صداقت و تلاش دسته جمعی در این وادی مقدس گام نهاده و این رسالت افتخار آمیز را که با گرایش « پژوهشی - آموزشی » شکل گرفته است، ادامه دهد و در این راه امید به لطف و یاری خدا دارد.

شیوه کار هیأت معارف جنگ در گردآوری تجارب جبهه‌های نبرد بدین ترتیب بوده است که براساس زمان و مکان هر عملیات، جمعی از رزمندگان اسلام که در آن عملیات نقش مهمی را بر عهده داشته‌اند به منطقه عملیات عزیمت نموده و با یادآوری خاطرات خود در صحنه نبرد و برداشتهای تحریری، صوتی و تصویری، مجموعه‌ای از حقایق و واقعیت‌های تلخ و شیرین را گردآوری نموده و در نهایت بعد از تطبیق آنها با مدارک و اسناد جبهه‌های نبرد در مسیر تدوین قرار می‌دهند.

هیأت معارف جنگ « شهید سپهد علی صیاد شیرازی »

معرفی نویسنده :

سرتیپ ۲ ستاد روح الله سروري در سال ۱۳۲۲ در شهرستان بیرجند متولد شد. تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در آن شهرستان به پایان رسانید. در سال ۱۳۴۴ از دانشکده افسری فارغ التحصیل گردید. پس از طی دوره مقدماتی در سالهای ۱۳۵۴ تا ۱۳۵۶ دوره های عالی رسته ای و فرماندهی و ستاد را گذراند. پیش از پیروزی انقلاب اسلامی مسئولیتهای دیده بان توپخانه، فرمانده آتشبار، افسر آموزش رکن سوم لشکر، معاون رکن سوم توپخانه در لشکرهای ۶۴ پیاده، ۸۱ زرهی و ۷۷ پیاده و ۱۶ قزوین را عهده دار بود. پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز در مشاغل: فرمانده گردان توپخانه، افسر عملیات و رئیس رکن سوم لشکر ۷۷ پیاده، مدیر عملیات، جانشین معاون طرح و برنامه و معاون طرح و برنامه نیروی زمینی انجام وظیفه نموده است. نامبرده در عملیات ثامن الائمه، فتح المبین، بیت المقدس شرکت داشته و به دریافت مدال فتح نائل گردیده است. در سال ۱۳۷۱ و در سمت معاون طرح و برنامه نیروی زمینی بازنشسته شد. سه سال بعد بنا به دعوت شهید سپهبد صیاد شیرازی، همکاری با هیأت معارف جنگ را آغاز نمود. افسر مزبور تاکنون کتابهایی در زمینه عملیات ثامن الائمه (ع)، فتح المبین قرارگاه فجر، امیرالمؤمنین و بیت المقدس، به نگارش در آورده است.

پیشگفتار

عملیات پیروزمند فتح‌المبین یا کربلاي ۲ در غرب رودخانه کرخه و در منطقه عمومی چنانه با پیروزي کامل و تصرف اهداف مورد نظر در تاریخ نهم فروردین‌ماه ۱۳۶۱ به پایان رسید.

نیروهاي مسلح ما پس از کسب این پیروزي در امتداد خط سرخ که عبارت بود از امتداد ارتفاعات تینه، برقازه، رقابیه و میشداغ (نقشه ۱/۵۰۰۰۰ غرب شوش) استقرار یافتند. دشمن نیز با دادن هزاران کشته و مجروح و حداقل شانزده هزار نفر اسیر^۱ طلیعه شکست قطعی خود را در منطقه مشاهده نمود.

با پایان گرفتن این عملیات، گروهی دیگر از طراحان جنگ نیروي زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران با همکاری و هماهنگی برادران سپاهی در منطقه عمومی شرق کارون و خرمشهر حضور یافتند و با بررسی وضعیت زمین و دشمن، طراحی عملیاتی را تحت عنوان کربلاي ۳ به منظور انهدام نیروهاي دشمن در غرب کارون و نهایتاً ترمیم مرز در منطقه آغاز نمودند.

قرارگاه مقدم نیروي زمینی در جنوب به منظور به پای کار آوردن نیروي مورد نیاز در طرح کربلاي ۳ بر آن شد تا دفاع از مناطق آزاد شده در عملیات فتح‌المبین را به یک یگان عمده واگذار نماید و سپس سایر یگانها را برای کسب آمادگی به منظور اجرای طرح یاد شده به منطقه عمومی اهواز منتقل سازد.

صدور دستور قرارگاه مقدم نزاجا مبني بر پدافند از مناطق آزاد شده، اجرای عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام) از سوی لشکر ۷۷ پیاده و یگانهای تحت کنترل آن و همچنین شرکت لشکر مزبور در مرحله سوم عملیات بیت‌المقدس که در نهایت با پیروزي شگرف رزمندگان به پایان رسید، دستمایه نوشتاری است که در این دفتر بدان خواهیم پرداخت.

این نوشته بر مبنای اسناد و مدارک موجود در رکن سوم لشکر ۷۷ پیاده و معاونت عملیات و اطلاعات نیروي زمینی ارتش جمهوری اسلامی و همچنین بیانات پرسنلی که در این عملیات شرکت داشته و حضور ذهنی کامل در بیان ماوقع داشته‌اند گردآوری و تدوین شده است. گرچه لازم بود از اسناد و مدارک

۱. دستور جزء به جزء شماره ۴ ق م نزاجا. (سند شماره ۱)

احتمالی موجود در سپاه پاسداران و یا اذهان جوان برادران شرکت‌کننده در این عملیات نیز استفاده شود، لیکن دسترسی نداشتن به هر دوی آنها، چه اسناد و چه اشخاص مرا در نگارش ماقوع دچار تردید ساخت.

سرانجام از آنجایی که عملاً فرماندهی و ستاد لشکر ۷۷ پیاده طراحی و هدایت عملیات را به اجرا درآورده و عموم اسناد آن نیز در آرشیو لشکر ۷۷ پیاده و نیروی زمینی ارتش وجود داشت، مصلحت نبود که به دلیل دسترسی نداشتن به اسناد و مدارکی که آن هم ممکن است در ارائه محتوای عملیات چندان مؤثر نباشد، از نوشتن خودداری کرد. لذا بر آن شدم تا این نوشته را تحت عنوان «لشکر ۷۷ پیاده در عملیات بیت‌المقدس» گردآوری کنم.

از خوانندگان عزیز به پان برادران سپاه که پس از مطالعه ممکن است احساس کنند که دارای اطلاعات و اسنادی هستند که می‌تواند به تکمیل این نوشته کمک نموده و ابهامات احتمالی موجود را برطرف سازد، درخواست می‌شود که ضمن تماس با هیأت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی در تکمیل این سند تاریخی ما را یاری نمایند.

سرتیپ ۲ بازنشسته روح
اله سروری

بخش یکم
لشکر ۷۷ در عملیات
امیرالمؤمنین (علیه السلام)
«منطقه غرب ابوصلبیخات»
«همزمان با مرحله ۱ و ۲
عملیات بیت المقدس»

بخش یکم لشکر ۷۷ در عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام)

کلیات

پس از خاتمه عملیات کربلاي ۲ (فتح المبين) قرارگاه مقدم نیروي زميني ارتش در جنوب با صدور دستور جزء به جزء شماره ۴ خاتمه عملیات کربلاي ۲ را اعلام و قرارگاههاي: قدس، نصر، فجر و بالاخره فتح را منحل اعلام نمود. (سند شماره ۱) در اين دستور مأموریت بعدي قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب به شرح زیر تعیین گردید:

«قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب مأموریت دارد در منطقه عمومي دهلران، دزفول و شوش از جنوب رودخانه چنگوله تا ارتفاعات میشداغ با نیرويي مناسب پدافند نموده و ساير یگانهاي رها شده را به منطقه عمومي اهواز حرکت داده و آماده اجرائي عملیات کربلاي ۳ گردد. پدافند در ساير مناطق عملیاتی قرارگاه جنوب به قوت خود باقی است.»

در ماده ۴ دستور به یگانها، بندت، دستور به لشکر ۷۷ پیاده چنین آمده است:

« لشکر ۷۷ پیاده پیروز:

۱. یگانهاي لشکر ۲۱ پیاده و لشکر ۹۲ زرهی را تا ساعت ۱۴۰۰ روز ۶۱/۱/۱۱ در محل (امتداد خط سرخ) تعویض نمایید.
۲. تیپ ۸۴ پیاده خرمآباد را از ساعت ۲۴۰۰ روز ۶۱/۱/۱۱ در کنترل بگیرید.
۳. پدافند از منطقه واگذاری را از ساعت ۲۴۰۰ روز ۶۱/۱/۱۱ با استفاده از یگانهاي ژاندارمری مستقر در محل از چنگوله تا میشداغ به عهده بگیرید.
۴. طرح پدافندی منطقه واگذاری را تهیه و جهت تصویب به قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب (اهواز) ارسال نمایید.»

به طوری که از متن دستور جزء به جزء مزبور استنباط می‌گردد، قرارگاه مقدم نذاجا پدافند از مناطق آزاد شده در عملیات فتح‌المبین را در منطقه‌ای به عرض تقریبی دویست کیلومتر از غرب رودخانه چنگوله تا ارتفاعات میشداغ به عهده لشکر ۷۷ پیاده و یگانهای تحت کنترلش قرار می‌دهد. با توجه به وسعت منطقه واگذاری و مقایسه آن با میزان توانایی (استاندارد) لشکر آن هم در مقابل دشمنی شکست خورده و در عین حال خشمگین و عصبی، کاری بس دشوار به نظر می‌رسید.

از طرفی، حفظ دستاوردهای نظامی عملیات فتح‌المبین در آن زمان و شرایط، در تمام رده‌های فرماندهی از اهمیتی فوق‌العاده برخوردار بود و لذا طبیعی است که هر یک از مقامات فرماندهی به نوبه خود در راستای اهمیت دادن به این مهم توصیه‌ها و تذکراتی به یگانهای مجری و نظارت‌کنندگان آن ارائه نمایند. کما اینکه نامه شماره ۳۰۰۱/۱/۱۱۰۶۰ - ۶۱/۱/۱۵ قرارگاه مقدم نیروی زمینی مبنی بر اعتمادسازی رده‌های بالایی فرماندهی، خود مبین همین دل‌نگرانیها می‌تواند باشد. (سند شماره ۲)

توجه به اهمیت مناطق آزاد شده در عملیات فتح‌المبین از یکسو و نگرش به منطقه وسیع واگذاری با توجه به کمبود نیروی مورد نیاز از سوی دیگر، اجرای مأموریت واگذاری را با مشکلات عدیده‌ای مواجه می‌ساخت. گرچه کاربرد نیروهای مردمی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی پس از تعیین سپهبد شهید علی صیاد شیرازی به عنوان فرمانده نیروی زمینی ارتش به دلیل داشتن حسن ارتباط با فرماندهان و مسئولان این سازمان انقلابی به صورت ادغامی در کلیه عملیات مطرح شده و در حال نهادینه شدن بود، لیکن نیروی اجرایی سپاه که عمدتاً نیروهای مردمی بودند، عموماً داوطلب شرکت در عملیات آفندی بوده و شرکت در عملیات پدافندی، برای آنها چندان مقبولیتی نداشت؛ لذا پس از اجرای هر عملیات آفندی چه دستور داده می‌شد یا نمی‌شد، منطقه را ترک می‌نمودند و پدافند از آن منطقه به ناچار به عهده یگانهای نیروی زمینی ارتش واگذار می‌گردید.

نمونه آن استنباطی است که از گزارش تیپ ۸۴ پیاده در پاسخ به دستور لشکر درباره گسترش بیشتر یگان در منطقه صادر شده است. (سند شماره ۳)

در برابر این مشکلات، روحیه بسیار عالی‌ای که در نتیجه اجرای موفقیت‌آمیز عملیات بزرگ فتح‌المبین در آحاد پرسنل و یگانها ایجاد شده بود، توانست هرگونه مانع را در راه اجرای مأموریت برطرف سازد و کمبودهای موجود را بی‌اثر نماید.

بنابراین ستاد لشکر ۷۷ پیاده با دقت هرچه بیشتر شناسایی کامل از منطقه را برای اجرای هرچه بهتر مأموریت واگذاری با نگرش به نیروهای موجود که عمدتاً تیپ ۸۴ پیاده خرم آباد به عنوان یگان در خط و تیپ ۳ لشکر ۹۲ زرهی به عنوان احتیاط در منطقه عمومی چنانچه در اختیار گذارده شده بود آغاز نمود و سرانجام طرح پدافندی^۱ قادر (نقشه شماره ۱) را که حتی نام آن نیز نمایانگر همان اعتماد به نفسی بود که در نهاد پرسنل و یگانهای رزمنده ایجاد شده بود تهیه شد و با اجرای دقیق و هوشیارانه آن در مقابل دشمن قد برافراشت و از دستاوردهای ارزشمند عملیات فتح المبین به خوبی به حراست پرداخت. (سند شماره ۴)

در این طرح، استفاده منطقی از زمین با ایجاد موانع، پیشبینی مواضع سدکننده و احتیاط مناسب، کاربرد صحیح یگانهای آتش و بهره‌برداری به موقع از آن، و همچنین واکنش سریع جنگنده‌های هوانیروز، مورد توجه کامل قرار گرفت.

با تصویب طرح و ابلاغ آن به یگانها ادامه پدافند از منطقه واگذاری با قوتی بیشتر آغاز گردید. از آن پس، نظارت ستادی بر چگونگی اجرای آن از سوی ستاد لشکر و تیپ و گردانهای تابعه به صورت مستمر انجام شد به نحوی که فرماندهان به ویژه فرماندهی لشکر نسبت به اجرای صحیح مأموریت واگذاری اطمینان کامل حاصل نمود.

پدافند برابر طرح با موفقیت ادامه داشت، قرارگاه مقدم نزاچا پس از اطمینان از تداوم مطمئن پدافند لشکر از منطقه واگذاری، پس از گذشت ۲۵ روز در تاریخ ۶۱/۲/۵ دستور رهایی تیپ ۳ لشکر ۹۲ زرهی را که به عنوان احتیاط در اختیار لشکر ۷۷ قرار داده بود طی شماره ۳۰۰۱/۱۳/۴۹ ابلاغ نمود.

بدیهی است با رهایی تیپ مزبور از کنترل عملیاتی لشکر، طرح پدافندی قادر در اجرا دچار چالش گردید و جامعیت خود را از دست داد. ستاد لشکر بلافاصله با انجام یک بررسی سریع با صدور دستور جزء به جزء شماره ۱ در سازمان رزمی لشکر تغییراتی اعمال نمود و نسبت به اصلاح آن اقدام کرد. سپس در تاریخ ششم اردیبهشتماه ۱۳۶۱ آن را برای اجرا به یگانهای تابعه ابلاغ نمود. (سند شماره ۵) در این دستور با رها ساختن تیپ ۲ لشکر ۷۷ از خط پدافندی، مأموریت احتیاط منطقه را که در طرح قادر به تیپ ۳ لشکر ۹۲ زرهی واگذار شده بود به تیپ ۲ لشکر ۷۷ اختصاص داده و گردان ۲۱۴ سوار زرهی را نیز مأمور پوشش جناح

۱. در اسنادی که به صورت طرح در این کتاب ارائه شده است، کالک پیوست تهیه شده به مقیاس ۱/۵۰۰۰۰ عیناً بر روی نقشه ۱/۲۵۰۰۰۰ انتقال داده شده است.

چپ لشکر کرد. در چنین شرایطی بود که با توجه به تدابیر اتخاذ شده در قرارگاه کربلای ۳، مأموریت جدیدی به لشکر ۷۷ پیاده واگذار گردید.

بخش دوم : طرح ریزی

در هفتم اردیبهشت ماه ۱۳۶۱ فرمانده لشکر به قرارگاه مقدم نذاجا احضار شد و به وی ابلاغ گردید که همزمان با شروع عملیات بیت المقدس یا کربلای ۳، لشکر ۷۷ پیاده ضمن هماهنگی با لشکر ۳ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تک محدودی را در منطقه عمومی فکه به منظور تأمین تپه ۱۸۲ (۵۵۲ - ۷۱۱) طرح ریزی نماید و برای تصویب به قرارگاه ارسال کند. مراتب کتبی دستور فوق و سایر دستورات تکمیلی قرارگاه کربلا برای استحضار رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران از طریق معاونت عملیات و اطلاعات نیروی زمینی طی پیامی به شماره ۰۸/۲۱/۳۲ ط - ۶۱/۲/۹ گزارش گردید. (سند شماره ۶)

واگذاری این مأموریت در آن شرایط با توجه به رها شدن تیپ ۳ لشکر ۹۲ زرهی در ستاد لشکر ۷۷ پیاده چنین تحلیل شد که: طرح ریزی این عملیات و اجرای همزمان آن با عملیات بیت المقدس قاعداً باید مزایای چهارگانه زیر را دربر داشته باشد:

الف - با تصرف ارتفاع ۱۸۲، فشار و مزاحمت دشمن روی مواضع یگانهایی که در جناح راست او قرار گرفته و در آخرین مراحل عملیات فتح المبین به تصرف درآمده اند کاهش پیدا می کند.

ب - ممکن است دشمن را وادار سازد تا برای مقابله با این عملیات نیروی لازم را از منطقه خرمشهر برداشت نماید. پ - احتمالاً دشمن را مجبور می کند که حداقل از این منطقه برای مقابله یا کاربرد در جبهه خرمشهر برداشت نیرو ننماید.

ت - به عنوان پوشش و فریب تاکتیکی ممکن است دشمن را در مورد محل تک اصلی دچار اشتباه کند.

با دریافت این مأموریت ستاد لشکر که مدتی طولانی در منطقه حضور داشته و شناخت نسبتاً کاملی از مواضع دشمن و عوارض حساس منطقه داشت، ضمن بررسی مجدد به این نتیجه رسید که برای تصرف و تأمین تپه ۱۸۲ لازم است تپه ۱۲۹ که عارضه ای نسبتاً مهم و در شمال تپه ۱۸۲ می باشد را به عنوان هدفی استنتاجی مورد توجه قرار دهد. چرا که در صورت عدم تأمین آن، به فرض آنکه تپه ۱۸۲ به تصرف درآید جناح راست

آن باز شده و مشکلات عدیده‌ای را که حداقل دریافت تلفات روزانه از سوی نیروهای مستقر دشمن در آن تپه خواهد بود بر ما تحمیل خواهد نمود.

از این رو ستاد لشکر دستور مقدماتی خود را که شامل تک به اهداف دوگانه تپه ۱۸۲ و ۱۲۹ بود تهیه نموده پس از هماهنگی با ستاد قرارگاه مقدم نزاچا در جنوب اقدامات لازم را پیرامون تکمیل آن آغاز نمود.

در همین راستا ضمن برقراری تماس با برادران لشکر ۳ سپاه پاسداران که در آن زمان در شوش حضور داشتند، از آنان خواست تا جهت ایجاد هماهنگی و پیش‌بینی نیروی مورد نیاز در قرارگاه لشکر حضور پیدا کنند.

جلسات لازم با حضور تعدادی از برادران منجمله شهید بقائی فرمانده وقت لشکر ۳ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ستاد لشکر تشکیل و پس از تبادل نظر پیرامون مأموریت و طرح تهیه شده و پذیرش آن از سوی آنها مقرر گردید لشکر ۳ سپاه پاسداران تعدادی گردان پیاده سبک^۱ را جهت ادغام با یگانهای لشکر ۷۷ آماده نموده و در اختیار قرار دهند.

در یکی از این جلسات از گفته‌های برادران چنین استنباط شد که آنان قصد دارند همزمان عملیاتی را در عمق منطقه انجام دهند، هنگامی که رکن سوم خواستار ارائه توضیحات بیشتر در این باره شد، متأسفانه پاسخ روشن دریافت نکرد.

معذالك از آنجایی که در هر حال مسئولیت طرح‌ریزی و هماهنگی عملیات در منطقه به عهده ستاد لشکر ۷۷ پیاده بود رکن سوم لشکر مصرانه خواستار اهداف برادران و چگونگی اجرا و منطقه عمل آنان گردید.

لیکن با عنوان نمودن اینکه این عملیات در عمق منطقه بوده و در محدوده اجرای عملیات طرح‌ریزی شده و یا پیش‌بینی شده قرار ندارد همچنان از ارائه برنامه خود، خودداری نمودند؛ شرایط نیز با توجه به هماهنگی قبلی که با قرارگاه رده بالا انجام شده بود، اجازه ارجاع مسئله به قرارگاه رده بالا را نمی‌داد. ولی به هر صورت این مسئله به عنوان يك نکته مبهم کار طراحی مأموریت ارجاعی را با چالش مواجه ساخته بود. تا اینکه پس از بررسی بسیار، رکن سوم لشکر حداقل به منظور جلوگیری از صدمات احتمالی که ممکن است در حین اجرای عملیات از طریق آتش توپخانه به

۱. باتوجه به وسعت منطقه پدافندی واگذاری به لشکر ۷۷ و تغییر مکان تپه ۳ ل ۹۲ زرهی و اینکه اجرای عملیات آفندی نیاز به نیروی اضافی داشت، لذا برآورد ۷ گردان پیاده سبک جهت ادغام با یگانهای لشکر، نیرویی مناسب برای اجرا بود که در صورت وارد عمل شدن در همان مرحله یکم پیروزی قطعاً به دست می‌آمد.

نیروهای عمل‌کننده سپاه وارد شود تصمیم گرفت که به‌هرحال در دستورات هماهنگی طرح، اجرای آتش در وراي اهداف واگذاري در مرحله یکم را منوط به هماهنگی فرماندهان یگانهای عمده سپاه پاسداران نموده در این زمینه مسئولیت را به عهده خود آنان بگذارد.

به هر ترتیب با توجه به اقدامات مقدماتی و هماهنگیهای انجام شده با فرماندهی لشکر ۳ سپاه پاسداران، سرانجام رکن سوم لشکر طرح آفندی خود را که شامل تصرف دو هدف الف و ب یا تپه‌های ۱۸۲ و ۱۲۹ بود تهیه و به یگانها ابلاغ نمود. لازم به ذکر است که چون زمان اجرای این عملیات مقارن با زاد روز تولد مولای متقیان حضرت علی ابن ابیطالب (علیه السلام) پیش‌بینی می‌شد، لذا این طرح به نام نامی آن حضرت یعنی امیرالمؤمنین (علیه السلام) نامگذاری گردید. (سند شماره ۷)

در این دستور مقرر گردید که لشکر ۷۷ پیاده ضمن پدافند از منطقه واگذاري با استفاده از ادغام یگانهای از سپاه پاسداران با یگانهای لشکر ۷۷ پیاده فجرهای ۱ و ۵ را سازماندهی نموده^۱ و عملیات را در دو مرحله به شرح زیر به منظور تصرف اهداف الف و ب و پاکسازی منطقه تا خط پیروزی که تقریباً متکی بر رودخانه دویرج می‌باشد ادامه دهد.

در مرحله یکم فجرهای ۱ و ۵ به ترتیب در جنوب و شمال تک نموده و پس از انهدام نیروهای دشمن اهداف الف و ب را تصرف و خط سبز را تأمین نمایند. (نقشه شماره ۲)

در مرحله دوم فجر ۲ (تیپ ۲ لشکر ۷۷ پیاده) همزمان با عبور از خط فجرهای ۱ و ۵ با زیر امر گرفتن گردانهای ۲۹۱ تانک و ۱۲۲ پیاده در امتداد خط سبز مستقر، فجرهای ۱ و ۵ را رها می‌سازد و بنا به دستور مواضع پدافندی خود را به امتداد خط سفید متکی می‌نماید.

در مرحله بعد فرماندهی فجر آماده می‌گردد بنا به دستور با عبور فجرهای ۱ و ۳ از خط فجر ۲، نسبت به پاکسازی مقاومتهای باقی‌مانده دشمن اقدام و در امتداد خط پیروزی مستقر و پدافند نماید.

پس از صدور دستور، آخرین فرصت به منظور جابه‌جایی و کسب آمادگی یگانها برای اجرای عملیات ساعت ۲۰۰۰ روز ۱۱/۲/۶۱ تعیین گردیده برای نظارت کامل بر اجرای مأموریت، مقرر گردید پاسگاه تاکتیکی لشکر به حوالی چنانه تغییر مکان داده و از یگانها خواسته شد که به همین منظور محل

۱. در این دستور بجز فجرهای ۱ و ۵ که مقرر بود از ادغام یگانهای سپاه و لشکر سازماندهی شوند، بقیه تنها به خاطر نهادینه شدن همکاری و استفاده از برکات آن به تعبیر شهید سپهبد علی صیاد شیرازی به نام فجرهای ۳ و ۴ نامگذاری شدند.

مناسبتی برای پاسگاه فرماندهی خود انتخاب کرده، تغییر مکان آنان را گزارش نمایند.

پس از استقرار قرارگاه لشکر در پاسگاه تاکتیکی در منطقه مورد نظر، مراتب به قرارگاه مقدم نذاجا و یگانهای تابعه اعلام گردید. (سند شماره ۸)

متعاقب آن، ستاد لشکر به منظور کنترل وضعیت و آماده شدن یگانها برای اجرای مأموریت در زمان پیشبینی شده طی پیامی از یگانها خواست تا خاتمه استقرار خود را گزارش نمایند. (سند شماره ۹)

یگانها نیز طی پیامهایی در روز ۶۱/۲/۱۰ مراتب خاتمه استقرار خود را در پاسگاههای جدید اعلام نمودند. (اسناد شماره ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳) و آماده اجرای مأموریت واگذاری شدند.

اجرای عملیات

قرارگاه کربلا، اجرای عملیات کربلاي ۳ را طی پیامی با رمز «بسم الله القاصم الجبارين يا علي ابن ابیطالب (عليه السلام)» در ساعت ۰۰۳۰ روز ۶۱/۲/۱۰ به یگانهای مجری ابلاغ نمود.

مدیریت عملیات، معاونت عملیات و اطلاعات نیروی زمینی نیز پیام مزبور را برای استحضار رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران گزارش کرد. (سند شماره ۱۴)

قرارگاه فجر (لشکر ۷۷ پیاده) نیز با توجه به آمادگی‌ای که مبتنی بر اعلام یگانهای اجراکننده کسب کرده بود با در نظر گرفتن شرایط موجود، زمان اجرای عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام) را در ساعت ۰۲۰۰ روز ۶۱/۲/۱۱، ۲۴ ساعت بعد از شروع عملیات کربلاي ۳ (بیت المقدس) تعیین و مراتب را طی پیامی با کد «بسم الله القاصم الجبارين يا علي مدد» برای اجرا به یگانها ابلاغ نمود. (سند شماره ۱۵)

در اینجا ضروری مینماید اندکی به حاشیه رفته و نکته‌ای را که چندان هم در تضاد با اصل قضیه نیست، به عنوان یادآوری برای خوانندگان ارجمند بیان نمایم تا در تفسیر ذهنی خود، وضعیت را در آن شرایط در نظر داشته باشند.

همانگونه که قبلاً نیز بیان شده است، پس از اجرای عملیات ثامن‌الائمه (علیه السلام) و تعیین سپهبد شهید علی صیاد شیرازی به فرماندهی نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران، و تلاش شبانه‌روزی این نظامی عارف، از آنجاییکه ارادت ویژه‌ای به فرزندان جوان و انقلابی بسیج مردمی و سپاه پاسداران داشت و همگامی با آنان را نوعی برکت در کار میدانست، به کارگیری آنان را در عملیات با یگانهای نیروی

زمیني ارتش به صورت ادغامی لازم دانسته، آن را تحت عنوان ترکیب مقدس همواره مورد توجه داشت، به طوری که این روش به صورت نهادینه در حال شکل گرفتن بود.

با اجرای این روش ضمن اینکه کمبود سازمانی نیروهای رزمنده یگانهای نیروی زمینی جبران می‌گردید، شور و شوق ناشی از روحیه انقلابی این جوانان، به شدت در سایر پرسنل القاء می‌شد و در نتیجه فاکتور توان رزمی را در حد چشمگیری به دلیل بالا رفتن روحیه توسعه می‌داد.

تنها آفت این ثمره شیرین، که گاه ایجاد نارسایی می‌نمود، بی توجهی به هماهنگیهای صورت گرفته بود که البته اگر منصفانه فکر کرده و قضاوت کنیم متوجه خواهیم شد که این مسئله چندان هم غیر طبیعی نبوده و نمی‌توان گناه آن را به دوش این و آن انداخت، بلکه باید آن را به حساب شرایط زمان و مکان گذاشت.

واقعیت این است که اصل وحدت فرماندهی یکی از جمله اصولی است که تقریباً تمام ارتشهای جهان پس از سالها شرکت در جنگ و دادن تلفات بسیار آن را به صورت یک اصل پذیرفته‌اند لیکن شرایط و حساسیتهای آن زمان با وجود علم به این واقعیت، ما را ناچار ساخته بود که یک اصل تجربه شده را مجدداً تجربه کنیم!

در عین حال، بحث هماهنگی قبل از شروع به طرح ریزی را زمینه‌ساز وحدت نظر در عمل دانسته و از آن طریق سعی می‌شد عملاً این اصل اساسی را به هر شکل مورد توجه قرار دهیم.

گرچه عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام) با توجه به وسعت عمل آن در زمره عملیات محدود به حساب می‌آید، لیکن روند شکل‌گیری حوادث از شروع تا خاتمه عملیات از نظر درس‌آموزی نظامی برای فرماندهان و طراحان طرحهای نظامی که لزوماً خود را مقید به رعایت اصول تجربه شده جنگ می‌دانند قابل توجه می‌باشد.

در جریان این عملیات اعتبار واژه‌های: هماهنگی، احساس مسئولیت، وحدت در هدف، وحدت در فرماندهی و بالاخره فداکاری بی‌دریغ رزمندگان به صورت شفاف مشخص می‌شوند.

آنجا که در امر هماهنگی و انتخاب هدف، به گونه‌ای اخلاص می‌شود، نارساییها خود را به صورت صدمات و خسارات آشکار بروز می‌دهد و آنجا که توجه ویژه به وحدت در انتخاب هدف و تعهد به اجرای وظایف و تکالیف، مورد توجه قرار می‌گیرد، پیروزی و موفقیت ظهور پیدا می‌کند. و این درسهایی است که در این عملیات، علاوه بر نتایج تاکتیکی آن نصیب اجراکنندگان آن می‌گردد.

برگردیم به اجرای عملیات: زمان شروع عملیات فرا رسید. یگانها با آغاز تاریکی حرکت به سوی مواضع دشمن را در نهایت غافلگیری شروع نموده بودند. لیکن برابر اعلام تیپ ۲ یگانهایی که قرار بود از تیپ المهدي سپاه برای ادغام با گردان ۱۲۲ پیاده در منطقه حضور پیدا نموده و فرماندهی فجر ۵ را سازماندهی کنند به موقع در منطقه حضور پیدا نمودند. (نقض هماهنگی انجام شده)

پیگیری حضور و حرکت یگانهای تأخیرکننده از طریق ستاد لشکر به صورت مستمر تا نیمه شب انجام شد اما نتیجه ای نداشت.

با توجه به آنکه مقرر بود در هر شرایطی نیروها به صورت ادغامی عمل کنند، ستاد لشکر که هدایت کلی عملیات را به عهده داشت ناچار گردید که زمان شروع عملیات را برای دقایقی به تأخیر اندازد تا نیروهای مورد نظر وارد منطقه شوند. گزارشهای شفاهی مسئولان لشکر ۳ سپاه هم حاکی از حضور آنان در دقایق و ساعات آینده بود!

لیکن پس از آنکه مسجل گردید که یگانهای مورد بحث در عملیات شرکت نخواهند کرد،^۱ رکن سوم به منظور تصمیم‌گیری در مورد اجرا یا عدم اجرای عملیات درخواست شور ستادی نمود، جلسه تشکیل شد و پس از بحث و بررسی و نظرخواهی از قرارگاه فجر ۱ و اینکه در صورت عقب‌نشینی حرکت عمده یگانها به روز خواهد انجامید و تلفات و ضایعات بیشتری وارد خواهد شد، تصمیم گرفته شد اجرای عملیات در ساعت ۰۳۴۰ روز ۶۱/۲/۱۱ با بیش از یک ساعت و چهل دقیقه تأخیر به اجرا درآید. (سند شماره ۱۶) قرارگاه کربلا نیز زمان شروع عملیات لشکر ۷۷ پیاده و اجرای عملیات قرارگاه قدس را طی گزارش نوبه‌ای شماره ۸ به معاونت عملیات و اطلاعات، مد عملیات نذاجا اعلام نمود. (سند شماره ۱۷)

با شروع عملیات، هجوم رزمندگان فجر ۱ به مواضع دشمن آغاز گردید. با کشف تک، توپخانه لشکر با اجرای برنامه ضد آتشبار، توپخانه دشمن را در منطقه تقریباً خنثی نمود، رزمندگان فجر ۱ توانستند با آرامش بیشتری نیروهای متجاوز را که در مواضع واقع بر تپه ۱۸۲ (۵۵۲ - ۷۱۱) تقریباً غافلگیر شده بودند به محاصره درآورند. ضمناً با استفاده از موفقیت به دست آمده گردان ۱۲۲ پیاده نیز که موفق به ادغام با نیروهای سپاه پاسداران نشده بود و در نتیجه نمی‌بایستی در عملیات شرکت کند علی‌رغم آنکه قسمتی از

۱. اعلام تلفنی فرماندهی لشکر ۳ سپاه پاسداران برادر شهید بقائی به رکن سوم لشکر مبنی بر اینکه: چون هوا روشن شده است یگانهای مورد نظر نمی‌توانند در عملیات شرکت کنند! (البته پیام کتبی بعد از ساعت ۰۳۴۰ دریافت گردید).

منطقه را در تاریکی طی کرده و به دشمن نزدیک شده بود به ناچار و با احتیاط کامل به مواضع اولیه خود بازگشت. حدود ساعت ۰۷۰۰ بامداد گزارش قرارگاه فجر ۱ که حاکی از پیروزی رزمندگان و تصرف تپه ۱۸۲ و به اسارت درآوردن تعداد ۷۰۰ نفر از نیروهای دشمن بود واصل گردید.^۱ (سند شماره ۱۸)

مرکز عملیات تاکتیکی لشکر نیز پس از بررسی و اطمینان از صحت گزارشهای دریافتی، اولین گزارش نوبه‌ای موفقیت‌آمیز عملیات را از شروع تا ساعت ۰۹۳۰ روز ۶۲/۲/۱۱ به شرح زیر به قرارگاه کربلا تقدیم نمود: (سند شماره ۱۹)

از: قرارگاه عملیاتی فجر

به: قرارگاه مقدم نزاچا (کربلا ۳)

آگهی به: فجر ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ گد ۲۱۴ سوار زرهی، گردان ۲۴۶ تانک

وضعیت قرارگاه فجر از ساعت ۰۳۴۵ الی ساعت ۰۹۳۰ مورخه ۱۱ اردیبهشت ماه ۶۱ به شرح زیر می‌باشد:

۱. تک در ساعت ۰۳۴۵ در مورخه ۶۱/۲/۱۱ آغاز شد.
۲. در ساعت ۰۵۰۵ برار گزارش سپاه پاسداران به دلیل روشن شدن هوا و آسیب پذیر شدن نیروها به فجره دستور استقرار در مواضع اولیه داده می‌شود.
۳. فجرادر ساعت ۰۶۳۰ گزارش نمود که مشغول باز کردن میادین مین بوده و به پیشروی خود ادامه خواهد داد.
۴. در ساعت ۰۷۰۰ فجر ۱ گزارش نمود که با عبور از میدان باز شده مین ارتفاع ۱۸۲ را تصرف و تعدادی در حدود ۷۰۰ نفر اسیر آماده تخلیه می‌باشند.
۵. در این عملیات ضمن تصرف کامل تپه ۱۸۲ نتایج زیر به دست آمد: اسیر ۷۰۰ نفر، کشته ۱۰۰ نفر، تانک به غنیمت گرفته شده ۴ دستگاه، خودروی تخلیه شده و آسیب دیده ۷ دستگاه، یک انبار مهمات منهدم شده، تعداد زخمی خودی ۴ نفر، شهید هیچ^۱.

۱. سرتیپ ۲ بازنشسته منوچهر امینیان فرمانده تپه ۱ لشکر ۷۷ در مورد چگونگی اجرای عملیات چنین می‌گوید:
در آن زمان اینجانب با درجه سرهنگی فرماندهی تپه ۱ را به عهده داشتم پس از اجرای عملیات موفقیت آمیز فتح‌المبین تپه ۱ با زیر امر گرفتن گردان ۲۱۴ سوار زرهی مسئولیت پدافند از جناح چپ لشکر را در منطقه عمومی شمکلی برابر طرح پدافندی قادر به عهده گرفتم. اوایل اردیبهشت ماه ۶۱ دستور آفندی امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) به تپه ابلاغ شد، در این دستور مأموریت واکنش‌دهی به تپه با همکاری تعدادی از یگانهای سپاه پاسداران اجرای آفند و تصرف هدف الف (تپه ۱۸۲) واقع در سمت چپ محور شیخ حاوی. فکته تعیین شده بود.
این عملیات که حتی قبل از وصول دستور کتبی، توسط ستاد لشکر کاملاً توجه شده بود، پس از ابلاغ اجرا، با آمادگی کامل در سحرگاه روز ۶۱/۲/۱۱ یک روز بعد از آغاز عملیات بیت‌المقدس در منطقه خرمشهر آغاز گردید.
تا جایی که من به‌خاطر دارم از شروع حرکت هم‌زمان افتخارآفرین من از مواضع استقرار کمتر از ۵ ساعت زمان به درازا کشید که موفق شدیم این عارضه حساس را از چنگ دشمن رها و به تصرف درآوریم. یگانهای مجری این عملیات گردان تلفیقی ۱۷۸ پیاده به فرماندهی سرهنگ پیاده شریفی بود. پس از تحکیم این هدف و مقابله با پاتکهای تقریباً متوالی دشمن و خنثی نمودن آن، مجدداً در ادامه برنامه تصرف هدف ب (تپه ۱۲۴) در دستور جزء به جزء شماره ۵ قرارگاه فجر به این یگان ابلاغ شد. این عملیات نیز که اجرای آن به عهده گردان تلفیقی ۱۳۶ به فرماندهی سرهنگ پیاده ماشالله بوکری بود در تاریخ ۶۲/۲/۱۶ پس از عبور از گردان ۱۷۸ پیاده آغاز و با موفقیت به اجرا درآمد. در این عملیات حدود ۷۰۰ نفر از نیروهای دشمن به اسارت ما درآمد.
۱. برابر گزارشهای بعدی مجروحان در بیمارستان به درجه رفیع شهادت نائل آمدند روانشان شاد.

فرماندهی قرارگاه عملیاتی فجر ۱

وضعیت ادامه داشت و گرچه هدف عمده واگذاری یعنی تپه ۱۸۲ به تصرف رزمندگان درآمده بود اما آتش شدید دشمن از غرب شمکلی روی یگانهای فجر ۱ که در حال تحکیم هدف و یگانهای فجر ۵ (گردان ۱۲۲) که در حال استقرار در مواضع اولیه بودند ادامه داشت قرارگاه فجر وضعیت منطقه را تا ساعت ۱۲۰۰ روز ۶۱/۲/۱۱ به قرارگاه مقدم نزا (قرارگاه کربلا ۳) گزارش نمود (سند شماره ۲۰)

شرکت نکردن فجر ۵ در عملیات در نتیجه تصرف نشدن هدف ب و موفقیت فجر ۱ در تصرف هدف الف (تپه ۱۸۲) باعث باز شدن جناح راست فجر ۱ گردیده خطر دور زده شدن آن یگانها را توسط دشمن افزایش داد، ضمن اینکه برابر گزارش گردان ۲۱۴ سوار زرهی دشمن در منطقه تپه ۱۸۲ خود را تقویت نموده بود. (سند شماره ۲۱) مرکز عملیاتی تاکتیکی لشکر به منظور تکمیل عملیات شب قبل و پوشش جناح راست فجر ۱ به ناچار با وجود عدم حضور نیروهای ادغامی با صدور دستور جزء به جزء شماره ۳ به قرارگاه فجر ۲ ابلاغ نمود که در آغاز روز ۶۱/۲/۱۲ تک نموده نسبت به تصرف هدف ب اقدام نماید.^۲ (سند شماره ۲۲)

در این دستور از فجر ۱ نیز خواسته شد تا با پیشروی به غرب قسمتی از خط سبز را تأمین و در نقطه ارتفاعی ۱۲۹ (۵۷۸-۶۷۲) با فجر ۲ الحاق حاصل نماید. در همین شرایط سپاه پاسداران نیز خواستار رهایی یگانهای خود از کنترل عملیاتی فجرگردید و حتی قبل از صدور دستور منطقه فجر را تخلیه نمودند.^۳ (سند شماره ۲۳)

در این قسمت خلاصه ای از دستور جزء به جزء شماره ۳ آورده شده است:

« دستور جزء به جزء شماره ۳ (نقشه شماره ۳)
تغییرات در سازماندهی ن رزمی

۲. اقدام لشکر در مورد آغاز عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام) با توجه به عدم حضور قسمتی از نیروهای ادغامشونده مورد انتقاد فرماندهی وقت نیروی زمینی شهید سپهبد علی صیاد شیرازی قرار گرفت، زیرا ایشان با همان نظریه و اعتقادی که داشت ترکیب مقادس نیروها را برکت آور می دانست و لذا عدم حضور قسمتی از نیروهای ادغامشونده را کافی برای عدم اجرای برنامه می دانست. اما از سوی دیگر لشکر نیز ضمن تأیید نظریه ایشان با توجه به شرایط ایجاد شده و داشتن مسئولیت هدایت عملیات به ناچار تن به اجرای این عملیات داده بود. پس از اعلام پیروزی فجر ۱ و تصرف هدف الف (تپه ۱۸۲) ساعت ۰۹:۰۰ صبح روز ۶۱/۲/۱۱ درحالی که اسرای تخلیه شده دشمن وارد منطقه قرارگاه می شدند، برادر محسن رضایی فرماندهی مشترک قرارگاه کربلا وارد قرارگاه لشکر ۷۷ گردید با رؤیت اسرا و اطمینان از موفقیت آمیز بودن عملیات از رکن سوم خواست تا با تماس گرفتن با برادر بقائی فرمانده لشکر ۳ سپاه پاسداران عملیات را در شب جاری ادامه داده نسبت به تصرف هدف ب اقدام شود. ستاد لشکر که خود نگران حلاء موجود در جناح راست فجر ۱ بود اقدام به تهیه دستور جزء به جزء شماره ۳ نمود لیکن به علت عدم دسترسی به فرمانده لشکر ۳ (برادر بقائی) قرارگاه فجر ۲ ناچار گردید با یگانهایی از تیپ ۲ وارد عمل شود. (به روایت سرتیپ ۲ روح الله سروری رئیس وقت رکن سوم قرارگاه فجر) ۳. دستورات صادره در مورد رهایی یگانهای سپاه بر همان مبنای استراتژی صورت می گرفت که قبلاً مختصراً تشریح شد.

الف - گردان ۱۲۲ پیاده زیر امر یگان مادر (تیپ ۲)
 ب - یگانهای سپاه پاسداران تحت کنترل عملیاتی فجر ۱
 از تحت کنترل رها
 - آخرین وضعیت:
 دستور به یگانها:
 - فجر ۱: در ساعت ۰۲۰۰ روز ۶۱/۲/۱۲ تک کنید ضمن تأمین خط
 سبز در نقطه ارتفاعی ۱۲۹ (۵۷۸ - ۶۷۲) با عناصر فجر ۲
 الحاق حاصل کنید.
 - فجر ۲: در ساعت ۰۲۰۰ روز ۶۱/۲/۱۲ تک کنید دشمن را در
 منطقه منهدم هدف ب راتصرف خط سبز را تأمین و پدافند
 نمایید.
 - فجر ۳: به پدافند در منطقه واگذاری ادامه دهید.
 آماده باشید بنا به دستور با بهره‌گیری از یگان
 احتیاط در اجرای مأموریت، فجر ۲ را کمک و پشتیبانی نمایید.»
 با توجه به گزارشات واصله که حاکی از تحرك و تقویت
 نیروهای دشمن در حوالی تپه ۱۸۲ بود، مرکز عملیات تاکتیکی
 لشکر در بعدازظهر روز ۶۱/۲/۱۱ به منظور بررسی وضعیت و
 اطمینان از شرایط مناسب در خط تماس به گروه تک هوانیروز
 که در پشتیبانی از عملیات قرار داشت مأموریت داد تا با
 پرواز در امتداد خط تماس اطلاعاتی پیرامون وضعیت دشمن کسب
 نماید.
 دقایقی پس از پرواز فرمانده گروه تک هوانیروز گزارش
 داد که تعداد نسبتاً زیادی افراد پیاده در وراي تپه ۱۸۲
 در باطلاق رمل (شهای روان) بین شیخ حاوی (۵۸۵۰۰ - ۶۱۵۰۰)
 (نقشه ۱/۵۰۰۰۰ منطقه) و فکه گرفتار شده و چنین به نظر
 می‌رسد که درخواست کمک می‌نمایند.^۱
 مرکز عملیات تاکتیکی لشکر برای پیگیری این وضعیت به
 گردان ۲۱۴ سوار زرهی که در سمت چپ تیپ ۱ مستقر بود، و
 پوشش جناح چپ لشکر را در منطقه رملهای حائل بین شیخ حاوی

۱. در این مورد سرهنگ خلبان حمید صدیق شجاع که در آن زمان با درجه ستوانی یکی از خلبانهای بود که در این عملیات شرکت داشت چنین می‌گوید:

ما برای پشتیبانی از عملیات لشکر خراسان از پایگاه سوم هوانیروز مستقر در اهواز وارد منطقه چنانچه شلم با آغاز عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام) (۶۲/۲/۱۱) به منظور پشتیبانی از عملیات لشکر ۷۷ وارد صحنه شلم و با تانکهای دشمن که از مواضع خود بیرون آمده و مشغول مانور در منطقه به سوی نیروهای خودی بودند درگیر شلم بعدازظهر همان روز در حالی که برابر در خواست ستاد لشکر در منطقه شناسایی انجام می‌دادم متوجه حضور نیروهای پیاده‌ای شلم که در داخل رمل بین شیخ حاوی و فکه گرفتار شده بودند. هیچ وقت یاد نمی‌رود اولین نفری که دیدم يك کلمن سفید و قرمز در دست داشت و آن را به علامت تشنگی تکان می‌داد ظاهراً مثل اینکه مدتی بود که در رملها گرفتار شده بودند.
 با بالگرد ۲۱۴ که بالگرد نجات ما بود روی سرشان رفتم طنابی داشتیم آن را به پایین پرتاب نمودم، یکی از آنها خیلی تلاش کرد که آن را بگیرد ولی موفق نشد بالگرد نیز به دلیل اینکه منطقه رملی بود نمی‌توانست زیاد به آنها و به رمل نزدیک شود. حضور ما هم در آنجا کار ساز نبود و حتی خطر جلب توجه دشمن را نیز در برداشت از طرفی زمانی به غروب خورشید نمانده بود لذا ضمن مراجعت مراتب به ستاد لشکر ۷۷ اطلاع داده شد. به طوری که بعداً متوجه شدم ستاد لشکر مأموریت بررسی و نجات را به گردان ۲۱۴ سوار زرهی که در همان نزدیکی استقرار داشت ارجاع داد با کمک این یگان در طول شب و هوانیروز در آغاز روز بعد تعداد زیادی از رزمندگان که بعداً معلوم شد از عناصر بسیجی تیپ المهدی سپاه پاسداران بوده‌اند نجات داده شدند یاد تعدادی از خلبانان عزیز که در امر نجات این برادران شرکت داشتند مانند جناب سروان رفیع همدانی جناب یزدی و جناب صفار مقدم گرمی باد.

و فکه به عهده داشت. دستور داد نسبت به چگونگی وضعیت بررسی و اقدامات لازم را در صورت نیاز انجام از نتیجه مرکز عملیات تاکتیکی لشکر را آگاه سازد.

گردان ۲۱۴ سوار زرهی پس از دریافت دستور عناصری از رکن دوم خود را برای شناسایی و بررسی وضعیت به منطقه مورد نظر اعزام نمود و ضمن تماس با رکن سوم لشکر مراتب گزارش هوانیروز را تأیید کرد و لذا از همان زمان عملیات نجات پرسنل مزبور را آغاز نمود این عملیات تا ساعت ۵ صبح توسط گردان ۲۱۴ و با کمک گروه تک هوانیروز تا ساعت ۱۲۰۰ ادامه داشت و سرانجام توانستند ۹۰ نفر از پرسنل بسیج سپاه پاسداران را که از شب گذشته در رملهای منطقه گم شده و در حال نابودی بودند نجات داده، به سپاه پاسداران تحویل دهند.^۱ (سند شماره ۲۴)

درحالی که عملیات تخلیه و نجات در وراي خط سبز ادامه داشت، مرحله دوم تک نیروهای قرارگاه فجر در ساعت ۰۲۰۰ روز ۶۲/۲/۱۲ به شرح زیر به قرارگاه مقدم نزاچا (کربلا ۳) گزارش گردید. در این عملیات نیز همان گونه که قبلاً بیان شد به دلیل دسترسی نداشتن به مسئولان لشکر ۳ سپاه و حضور نداشتن یگانهای هماهنگ شده المهدی در منطقه، عناصر تیپ ۲ لشکر ۷۷ بدون ادغام وارد عمل گردیدند.

از: فرماندهی عملیات فجر (ر ۳)

به: ف ق مقدم نزاچا کربلا (ر ۳) آگهی به تیپ ۴۰ سراب
مرحله دوم عملیات آفندی امیرالمؤمنین (علیه السلام) در ساعت ۰۲۰۰
روز ۶۲/۲/۱۲ با اعلام کد « بسم الله القاسم الجبارین یا علی

۱. سرهنگ ستاد حمید شهریاری و سرهنگ اسماعیل یزدی نژاد که در آن زمان به ترتیب رئیس رکن سوم و دوم گردان ۲۱۴ سوار زرهی بودند ماجرا را بدین گونه شرح می دهند:

سرهنگ زرهی بازنشسته حمید شهریاری رئیس رکن سوم گردان سوار زرهی در عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام) مأموریت واکنش به گردان ۲۱۴ سوار زرهی در دستور پادافندی قادر و دستور جزء به جزء شماره ۱ که مکمل آن بود، پوشش جناح چپ لشکر در منطقه عمومی میشداغ تعیین شده بود. این مأموریت در دستور آفندی امیرالمؤمنین (علیه السلام) نیز به قوت خود باقی بود لیکن همراه با پیشروی یگانهای تکاور می بایست نسبت به توسعه منطقه مورد پوشش اقدام شود.

در بعدازظهر روز یکم عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام) (۶۲/۲/۱۱)، دستوری از قرارگاه فجر به گردان ابلاغ گردید که بر مبنای آن گردان می بایست گزارشی از فعالیت نیروهای پیاده ای که در وراي منطقه و در داخل رمل انجام گرفته به لشکر ارسال نماید.

چون رکن سوم گردان از فعالیت نیروهای خودی در وراي منطقه آگاهی نداشت مراتب را جهت بررسی به رکن دوم ارجاع نمود.

سرهنگ زرهی اسماعیل یزدی نژاد: رئیس رکن دوم گردان ۲۱۴ سوار زرهی در عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام)

حدود ساعت ۱۷۳۰ (پنج و نیم بعدازظهر) روز ۶۲/۲/۱۱ بود که بوسیله رکن سوم گردان به اینجانب به عنوان رئیس رکن دوم ابلاغ گردید تا از منطقه جلو و داخل رملها شناسایی کرده فعالیت مشاهده شده را گزارش نمایم زیرا حرکاتی از نیروهای خودی در منطقه رملی گزارش شده بود. بنده به وسیله سه گروه موتور سیکلت سوار با پیش بینی وسایلی از قبیل چراغ قوه بی سیم چهار گالن آب به طرف منطقه مورد نظر حرکت کردم.

هنوز اذان مغرب گفته نشده بود که حدود ۱۰۷ کیلومتر در داخل رمل پیشروی کرده بودیم ناگهان در زیر درخت گزی و در داخل رمل یک نفر را که بعداً متوجه شدیم که بسیجی بود و از یگانهای سپاه می باشد درحال اغما مشاهده نمودیم پس از انجام کمکهای اولیه و به هوش آوردن او چگونگی را از او جویا شدیم او با سر و دست اشاره به جلو نمود ضمن برقراری تأمین او حرکت به جلو را ادامه دادم و تا حدود ساعت ۲۱۰۰ (۹ شب) تعداد ۵۰ نفر از این قبیل پرسنل را یافته و جهت تخلیه آنها از فرماندهی گردان سرکار سرهنگ مهدی مرزبان تقاضای تعدادی نفر بر را نمودیم.

ساعاتی بعد تعدادی نفر بر با راهنمای ما که در مسیر چراغ قوه می گرفت به منطقه وارد شدند و نجات یافتگان را به عقب تخلیه نمودند در پیکاه روز بعد خواستار اعزام بالگرد شدیم و سپس با کمک آنان تعداد دیگری از برادران را در داخل رملها یافته و تخلیه نمودیم.

تعداد نجات یافتگان مجموعاً بالغ بر ۹۰ نفر بودند که البته مجروحان و شهداء به پست امداد لشکر تخلیه و باقی به سپاه تحویل داده شدند.

مدد «آغاز شده و با موفقیت ادامه دارد، آخرین وضعیت یگانها به قرار زیر است:

۱. فجر ۱: تپه ۱۸۲ را تصرف و تحکیم نموده در قسمت جنوب جاده چنانچه فکه مستقر با آماده نمودن تیمهای شکار تانک آماده کمک به فجر ۲ می‌باشد.

۲. فجر ۲: به منظور تصرف هدف ب با غافلگیری به طرف دشمن در حال پیشروی است و دشمن را از جناح چپ دور می‌زند (در ساعت ۰۴:۰۰ با دشمن درگیر شد)

۳. فجر ۳: یک گروهان از گردان ۱۴۸ به جلو (حمله نئید) اعزام و بقیه گردان آماده کمک و پشتیبانی از تک فجر ۲ می‌باشد، سایر یگانهای فجر ۳ به پدافند از مواضع قبلی ادامه می‌دهند.

۴. فجر ۴: وضعیت بدون تغییر. (سند شماره ۲۵)
ف ع فجر: سرهنگ ستاد

ازگمی

عملیات ادامه داشت، اولین گزارش پیروزمندان قرارگاه فجر ۲ که حاکی از تصرف هدف ب و تأمین خط سبز می‌باشد، دریافت شد. (سند شماره ۲۶) قرارگاه فجر نیز مراتب را به قرارگاه مقدم نزاچا (کریلا ۳) گزارش نموده (سند شماره ۲۷) ضمناً با صدور دستوری گردان ۲۹۱ تانک را به منظور تحکیم مواضع متصرفی در کنترل فجر ۲ قرار داد. (سند شماره ۲۸)

برابر گزارشها در این عملیات، رزمندگان فجر ۲ ابتدا با مقاومت شدید دشمن مواجه نبوده چنین به نظر می‌رسید که دشمن ضمن احساس خطر، عمده نیروی مستقر در هدف ب را از منطقه تخلیه با نیرویی تقریباً سبک و متحرک در مقابل یگانهای فجر ۲ به مقابله پرداخته است، لذا پس از تصرف هدف توسط فجر ۲ دشمن، در آغاز با اجرای آتشیهای سنگین مانع از تحکیم هدف رزمندگان فجر ۲ گردید؛ سپس با پاتکهای متوالی که سنگین‌ترین آن حدود ساعت ۱۶:۳۰ انجام گرفت نیروهای فجر ۲ را زیر فشار شدید قرار داده و وادار به عقب‌نشینی نمود.

با دریافت گزارشهای حاکی از عقب‌نشینی نیروهای خودی^۱ بلافاصله ارکان دوم و سوم لشکر^۲ در منطقه عمومی شمکلی حضور پیدا کرده، با کمک فرماندهی فجر ۲ سرهنگ ستاد هوشنگ ناصری و عناصر ستادی وی نسبت به هدایت نیروهای عقب‌نشینی کننده که چندان هم با نظم صورت نمی‌گرفت اقدام کردند به طوری که

۱. علاوه بر گزارشهای دریافتی از عناصر در خط شخص فرمانده توپخانه لشکر (سرهنگ ابوالقاسم جاودانی) نیز ضمن تماس تلفنی با رکن سوم از چگونگی واقعه اطلاعاتی در اختیار گذارد.
۲. شادروان سرهنگ مهدی رستگار نژاد. سرهنگ روح الله سروری.

یگانها توانستند تا آخر روز ۶۱/۲/۱۲ در مواضع برقازه و سیبور استقرار یابند.

در این عملیات فجر ۲ با توجه به شرایط نامطلوب موجود با دادن تلفات (۲۲ شهید، ۱۲۸ مجروح، ۲۷ مفقود) در اولین مواضع پدافندی خود قبل از عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام) مستقر گردید. (سند شماره ۲۹)

شرایط به وجود آمده وضعیت را بغرنجتر نموده، زیرا نه تنها جناح راست فجر ۱ پوشیده نشده بلکه دشمن با پاتک موفق خود روی هدف ب توانست آن را پس بگیرد علاوه بر آن آماده اجرای پاتکی دیگر بر روی هدف الف یا تپه ۱۸۲ گردد. مرکز عملیات تاکتیکی لشکر بلافاصله ضمن صدور دستورات تکمیلی به فجر ۱ در مورد حفظ هدف الف هشدار داده و همچنین آمادگی لازم را به گردان ۲۴۶ برای به کار رفتن در منطقه یگان مزبور داد. از فجر ۲ نیز خواست تا ضمن استقرار در مواضع اولیه نیروهای تأمینی خود را در حوالی شمکلی آرایش دهد. (سند شماره ۳۰)

همزمان آخرین وضعیت تاکتیکی یگانهای فجر را تا ساعت ۱۸۰۰ روز ۶۲/۲/۱۲ به قرارگاه مقدم نزا (کربلا ۳) گزارش نمود. (سند شماره ۳۱) از طرفی دیگر به منظور ایجاد آمادگی یگانها و ترمیم نارساییهایی که فجر ۲ در این عملیات با آن مواجه شده بود دستور جزء به جزء شماره ۴ را صادر نمود. (سند شماره ۳۲)

در این دستور با تغییر سازمان رزمی، فجر ۲ به عنوان احتیاط و فجر ۳ مأموریت پدافند را به همراه فجر ۱ در منطقه مورد نظر به عهده گرفت. (نقشه شماره ۴)

در بررسی و تحلیل عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام) از آغاز چنین نتیجه گیری شد که تمامی این نارساییها و ناکامیهایی که بعد از تصرف هدف الف حادث گردید و شامل عدم شرکت فجر ۵ در عملیات، تلفات و ضایعات نیروهای بسیجی سپاه پاسداران، تصرف و سپس عقب نشینی فجر ۲ از هدف ب در اثر پاتک دشمن، و وارد شدن تلفات و ضایعات به تپه ۲ معلول عدم اجرای هماهنگیهایی بود که قبلاً بین نیروهای ادغام شونده انجام شده بود.

زیرا در حین عمل اولاً دسترسی ستاد لشکر که در واقع هدایت کننده عملیات بود به فرماندهان سپاه پس از خروج یگانهای عمده از منطقه بسیار مشکل بود، ثانیاً زمان بسیار محدود و ثالثاً اقدامات و برنامه ریزیهای مستقلگونه برادران بدون اطلاع عنصر اشتراکی نیروی زمینی اصل وحدت فرماندهی را خدشه دار نموده و بدیهی است با خدشه دار شدن این اصل انتظار چنین نارساییهایی را هم باید داشت.

با این نتیجه‌گیری، ستاد لشکر مصمم گردید به هر نحو ممکن ضمن تماس با برادران این هماهنگی را تجدید کند و با سازمانی مناسب پیش‌بینی اجرای عملیات بعدی را بنماید، به گونه‌ای که قاطعانه بتواند دستور آفندی امیرالمؤمنین (علیه السلام) را به‌طور کامل به اجرا درآورد. از این جهت با صدور دستور جزء به جزء شماره ۴ ضمن حفظ تماس با دشمن تلاش برای ایجاد هماهنگی با برادران سپاه را آغاز نمود و در این زمینه طی پیامی به برادر بقایی فرمانده لشکر ۳ سپاه پاسداران از وی خواسته شد که سریعاً جهت بررسی اوضاع جاری عملیات و چاره‌اندیشی برای آن در محل قرارگاه فجر حضور به هم رساند. (سند شماره ۳۳) همزمان به فرماندهان یگانهای تابعه هم دستور داده شد تا در این جلسه شرکت نمایند. (سند شماره ۳۴) جلسه در ساعت ۲۲۰۰ روز ۶۱/۱/۱۳ در قرارگاه فجر تشکیل شد. مقدمتاً ضمن بررسی وضعیت و تذکر نارساییهای انجام شده در هماهنگی و عدم انجام آن قاطعانه خواسته شد که مسئولین امر به قراردادهای و تصمیمات اتخاذ شده عمل کنند در غیر این صورت وضعیت همان خواهد بود که در دو عملیات پیشین به وقوع پیوست بدیهی است در این صورت آنهایی که به تصمیمات متخذه عمل نکنند در پیشگاه تاریخ و فرماندهان رده بالا مسئول خواهند بود.

سپس با توجه به نیاز یک عملیات موفق پس از هماهنگی و تعهد کامل مقرر گردید سپاه پاسداران (لشکر ۳) حداقل ۳ گردان مانوری با استعداد سازمانی خودشان جهت تلفیق با تیپهای ۱ و ۲ لشکر ۷۷ به‌منظور سازماندهی فجر ۱ و ۲ در اختیار بگذارند. فرماندهی لشکر سپاه پاسداران برادر بقایی اظهار نمود که آمادگی داشته و تمایل دارد با دو تیپ ۱۷ قم و ۳۳ المهدی در حالی که در کنترل عملیات قرارگاه فجر باشند در عمق منطقه عمل نموده و جلوگیری از تقویت و یا فرار دشمن بنمایند.

یادآوری می‌شود که این همان اقدامی بود که در مرحله یکم باعث خسارات وارده به نیروهای سپاه پاسداران گردید. تنها تفاوت آن با این مرحله این بود که در مرحله یکم این اقدام بدون مشورت و هماهنگی قرارگاه اداره‌کننده یعنی ستاد لشکر ۷۷ به عمل آمد و البته نتیجه‌ای نامسعود داشت. این هماهنگی در شرایطی صورت گرفت که برابر گزارشهای دریافتی واصله دشمن با تقویت نیروهای خود قصد حمله به مواضع فجر ۱ به‌ویژه تپه ۱۸۲ را داشت لذا مرکز عملیات تاکتیکی مجدداً مراتب هوشیاری را به یگانهای مربوطه ابلاغ نمود. (سند شماره ۳۵)

پس از خاتمه هماهنگی بر مبنای تصمیمات اتخاذ شده رکن سوم قرارگاه به منظور خاتمه دادن به فعالیت‌های دشمن در منطقه با بررسی کامل و توجیه فرماندهان اجرایی دستور جزء به جزء شماره ۵ را صادر نمود. (سند شماره ۳۶) در اینجا به خلاصه‌ای از دستور جزء به جزء شماره ۵ اشاره می‌گردد: (نقشه شماره ۵)
(در دستورات شفاهی تغییری داده نشده است)
دستور جزء به جزء شماره ۵

- از: فرماندهی فجر
به: ف فجر ۱-۲-۳-۵-۶، گد ۲۴۶ تانک
آگهی به: ق م نزاچا (کربلا ۳) فجر ۴ تی ۴۰ سراب - گد
۲۱۴
۱. مدرک
۲. تغییرات در سازمان رزمی
الف - گردان ۲۹۱ تانک تحت کنترل فجر ۳
ب - یک گردان از سپاه پاسداران جهت تلفیق و تشکیل فرماندهی فجر ۱
پ - دو گردان از سپاه پاسداران جهت تلفیق و تشکیل فرماندهی فجر ۲
ت - فجر ۵ (تیپ ۱۷ قم) تحت کنترل عملیاتی قرارگاه فجر
ث - فجر ۶ (تیپ ۳۳ المهدی) تحت کنترل عملیاتی قرارگاه فجر
۳. آخرین وضعیت: بدون تغییر (دستور جزء به جزء شماره ۴)
۴. مأموریت: فرماندهی فجر مأموریت دارد تک پیگیر خود را در ساعت (س) روز (ر) جهت درهم شکستن مقاومت دشمن و انهدام نیروهای آن در منطقه اجراء اهداف ب و پ را تصرف خط سبز را تأمین و در امتداد آن پدافند نماید.
۵. فجر ۱:
الف - تک کنید دشمن را منهدم، هدف پ را تصرف، خط سبز را تأمین نمایید.
ب - در امتداد نقطه ارتفاعی ۱۲۸ (۵۸۹ - ۶۵۰) در شمال جاده چنانه فکه با یگانهای فجر ۲ الحاق حاصل نمایید.
پ - هماهنگی کامل خود را با فجر ۶ به ویژه در مورد نکات زیر به عمل آورید:

(۱) پاکسازی دشمن توسط فجر ۶ پس از سد کردن معبر فرار در جهت هدف ب.
(۲) هماهنگی و احتمالاً رله درخواست تقاضای آتش فجر ۶ به ستاد فجر.
(۳) اجرای آتش روی هدفهای مورد درخواست فجر ۶ در صورتی که در برد یگان آتش کمک مستقیم فجر ۱ قرار داشته باشد.

۶. فجر ۲:

الف - تک کنید، دشمن را منهدم، هدف ب را تصرف، خط سبز را تأمین نمایند.
ب - در نقطه ارتفاعی ۱۲۸ (۵۸۹ - ۶۵۰) در شمال جاده چنانه - فکه با یگانهای فجر ۱ الحاق حاصل نمایند.
پ - در امتداد خط سبز پدافند کنید.
ت - هماهنگی کامل خود را با فجره به ویژه در موارد زیر به عمل آورید.

(۱) پاکسازی دشمن توسط فجره پس از سد کردن معبر فرار و تقویت دشمن در جهت هدف پ.
(۲) رله درخواست تقاضای آتش فجر ۵ به ستاد فجر.
(۳) اجرای آتش روی هدفهای مورد درخواست فجر ۵ در صورتی که در برد یگان آتش کمک مستقیم فجر ۲ قرار داشته باشد.

۷. فجر ۳:

الف - به پدافند در منطقه مربوط ادامه دهید.
ب - یک یگان به استعداد مناسب جهت پوشش جناح راست و عقبه فجر ۲ و فجر ۵ در مواضع مناسب مستقر سازید.
پ - یک دسته تانک به منظور تلفیق با یگان تانک فجر ۵ تحت کنترل عملیاتی فجر ۵ قرار دهید.
ت - تا تأمین نهایی هدف خطوط پدافندی را حفظ کنید.

۸. فجر ۴: مأموریت بدون تغییر

۹. فجر ۵:

الف - تک کنید ضمن پاکسازی منطقه عقبه دشمن را مسدود از فرار و تقویت دشمن جلوگیری کنید.
ب - در منطقه ارتفاعی ۱۱۴ (۵۷۶ - ۶۲۶) با فجر ۶ الحاق حاصل کنید.
پ - ضمن هماهنگی با فجر ۲ نسبت به درخواست آتش مورد نیاز که در برد یگان توپخانه باشد اقدام کنید.
ت - به هماهنگی با فجر ۲ نسبت به پاکسازی دشمن به سمت هدف ب اقدام کنید.

ث - پس از پاکسازی دشمن عناصر تأمینی لازم را در مواضع مناسب در امتداد خط سفید مستقر سازید.

۱۰. فجر ۶:

الف - تک کنید دشمن را در منطقه پاکسازی در نقطه ارتفاع ۱۱۴ (۵۷۶ - ۶۲۶) با عناصر فجر ۵ الحاق حاصل کنید

ب - هماهنگی کامل خود را به ویژه در مورد درخواست آتش و پاکسازی به سویی هدف پ با فجر ۱ به عمل آورید.

پ - آماده باشید پس از پاکسازی منطقه عناصر تأمینی لازم در مواضع مناسب در امتداد خط سفید مستقر سازید.

۱۱. گردان ۲۱۴ سوار زرهي

۱۲. توپخانه فجر

۱۳. احتیاط

۱۴. گردان مهندسي

وضعیت ادامه داشت، دشمن همچنان که پیش‌بینی می‌شد برای بازپس‌گیری تپه ۱۸۲ یا هدف الف که فجر ۱ آن را به تصرف درآورده بود تلاشی بی‌امان و بی‌وقفه را آغاز کرد لیکن هر بار با مقاومت رزمندگان فجر ۱ مواجه شد و با ناکامی مجبور به عقب‌نشینی گردید، آخرین تلاش ناموفق دشمن در روز چهاردهم اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۱ صورت گرفت، که در این مرحله نیز گرچه با پدافند سخت فجر ۱ مواجه شد، لیکن توانست اندکی در مواضع خودی نفوذ کنند ولی با ضربات سخت نیروی خودی و آتش سنگین گروه تک هوانیروز مواجه گردید که سرانجام و به‌ناچار با دادن تلفاتی به مواضع اولیه خود عقب‌نشینی نمود در این عملیات یک فروند بالگرد کبری مورد اصابت گلوله دشمن واقع گردید، لیکن خلبان با جسارت هر چه تمام‌تر بالگرد صدمه دیده را در محل مناسبی در منطقه نیروهای خودی به زمین نشاندد. خلبان گرچه مجروح شده بود لیکن جان سالم به در برد. لازم به ذکر است که بالگرد مورد بحث نیز به عقب تخلیه گردید. (سند شماره ۳۷)

۱. سرتیپ ۲ خلبان ابراهیم محمد زاده در مورد این سانحه چنین می‌گوید: به‌منظور انجام عملیات بیت المقدس و پشتیبانی از رزمندگان یگانهای عمل‌کننده پایگاه هوانیروز از کرمان به منطقه جنوب اعزام و در لشکر ۹۲ زرهي مستقر شدیم. مأموریت پایگاه ما پشتیبانی آتش از یگانهای بود که در پشتیبانی از عملیات بیت المقدس در منطقه عمومی فکه عمل می‌نمودند. و عمده ترین یگانی که در این منطقه عمل می‌کرد لشکر ۷۷ پیروز خراسان بود که تیم ما در کنترل عملیاتی این لشکر قرار گرفت.

پشتیبانی ما از عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام) آغاز گردید روز چهاردهم اردیبهشت ماه طبق معمول چند سورتی پرواز کردیم دشمن در روی ارتفاعات و مسلط بر ما بود و کمتر می‌توانستیم به دشمن آسیب برسانیم. شناسایی زیاد انجام دادیم در قسمت جنوبی منطقه و جناح چپ جبهه به‌دلیل رمل بودن دشمن حضور فیزیکی نداشت. در واقع منطقه رملی حائلی شده بود بین ما و دشمن پس از بررسی زیاد از این منطقه استفاده کرده و به جناح راست دشمن به طرف تانکهای عراق که از مواضع خود خارج شده و مشغول آتش کردن به طرف نیروهای خودی بودند حمله نمودیم در واقع دشمن را مورد تهاجم قرار دادیم. در سورتی های اول ۴ تا ۵ تانک دشمن را زدیم نیروهای پیاده نیز با روحیه عالی از پشتیبانی آتش حداکثر بهره را برده و پیشروی خود را به طرف دشمن سرعت بخشیدند. در ادامه این عملیات دشمن که هوشیار شده بود با شلیک به طرف ما بالگرد مرا مورد اصابت قرار داد. در نتیجه بالگرد در داخل رملها سقوط نمود.

پس از دریافت دستور جزء به جزء شماره ۵ توسط یگانهای عملکننده و توجیه کامل آن به منظور تثبیت و تضعیف دشمن و همچنین کمک به پیشبرد عملیات، مرکز عملیات تاکتیکی لشکر از نیروی هوایی درخواست بمباران پاسگاههای فرماندهی و مواضع توپخانه دشمن را نمود و خواستار آن شد که این مأموریت در آغاز روشنایی روز ۶۱/۲/۱۶ به اجرا درآید. (سند شماره ۳۸) از سوی دیگر ساعت ۲۲۳۰ روز ۶۱/۲/۱۵ دستور آگهی با کد آغاز عملیات را جهت آمادگی کامل یگانهای عملکننده طی پیامی به آنها ابلاغ نمود. (سند شماره ۳۹)

و سرانجام اینکه دستور جزء به جزء شماره ۵ در ساعت ۰۲۱۰ روز ۶۱/۲/۱۶ به مرحله اجرا درآمد و مراتب به قرارگاه کربلا ۳ گزارش شد. (سند شماره ۴۰)

تا ساعت ۰۳۱۵ عملیات کشف گردید و کلیه یگانهای فجر با دشمن درگیر شدند. توپخانه قرارگاه فجر با اجرای آتش ضد آتشبار توپخانه دشمن را تقریباً خنثی نمود و یگانهای عملکننده با هماهنگی نسبتاً خوبی به پیشروی ادامه دادند. اولین گزارش نوبه ای قرارگاه فجر به قرارگاه کربلا ۳ به شرح زیر اعلام گردید:

از: ق ع فجر (ر)

به: قرارگاه کربلا (ر - ۲ - ۳)

گیرنده: تیپ ۴۰ سراب

قرارگاه فجر در ساعت ۰۲۱۰ روز ۶۱/۲/۱۶ تک خود را با کلمه رمز یا علی ابن ابیطالب با موفقیت آغاز نمود تا ساعت ۰۳۱۵ کلیه یگانهای فجر با دشمن درگیر شدند. توپخانه فجر با اجرای آتش ضد آتشبار آتش توپخانه دشمن را خاموش نمود.

- در ساعت ۰۳۳۰ نفرات مقدم فجر ۶ از خاکریز مقدم دشمن گذشته و به جاده (شیخ حاوی - فکه) نزدیک شدند.

- در ساعت ۰۳۳۵ نفرات مقدم فجر ۵ نیز از خاکریز مقدم دشمن عبور کرده و به پیشروی ادامه دادند.

- در ساعت ۰۳۴۰ فجر ۱ خاکریزهای جلو و سمت چپ دشمن را ساقط و خاکریز جلو به سمت راست در حال ساقط شدن است.

- در ساعت ۰۳۴۵ تانکهای دشمن در منطقه فجر ۵ مبادرت به فرار نمودند.

- در ساعت ۰۴۰۰ دشمن در سمت چپ فجر ۲ در حال عقبنشینی است.

به مجرد سقوط عناصر همراه بالگرد نجات، مراتب نجات داده، تخلیه نمودند. بالگرد نیز چون آتش نگرفته بود پس از موفقیت لشکر ۷۷ و تصرف منطقه به عقب تخلیه گردید و هم اکنون یکی از بالگردهای کاملاً فعال هوایی پیروز است این عملیات یکی از بهترین عملیاتی بود که با تلفات کم به اجرا درآمد و من به نوبه خودم از همه تلاشگران و دست اندرکاران این عملیات تشکر و قدردانی می‌نمایم.

ف ق ع فجر سرهنگ ازگمی (سند شماره ۴۱)

عملیات ادامه داشت، رزمندگان قرارگاه فجر این بار با انسجام بیشتر و هماهنگی بهتر به پیشروی خود ادامه می‌دادند. برابر برنامه درخواستی هواپیماهای خودی البته با اندکی تأخیر هدفهای درخواستی را مورد اصابت قرار دادند و در این میان متأسفانه یکی از هواپیماها سرنگون گردید و خلبان آن به درجه رفیع شهادت نائل آمد.^۱ ضمن اینکه در همین زمان یک فروند هواپیمای مهاجم نیز مورد اصابت گلوله پدافند هوایی نیروهای خودی واقع شده، سرنگون گردید. مرکز عملیات تاکتیکی لشکر مجدداً آخرین وضعیت منطقه را در ساعت ۰۸۵۰ روز ۶۱/۲/۱۶ به ف ق کربلا ۳ گزارش نمود (سند شماره ۴۲) پیشروی با موفقیت ادامه داشت و قرارگاه فجر نیز ضمن پیشروی نیروهای خودی نسبت به تقویت آنان در حین اجرای مأموریت هر لحظه بر تلاش و سرعت رزمندگان می‌افزود. از جمله با واگذاری یک دسته تانک به تیپ ۲ حرکت آن یگان را تسریع و با اعزام گردان ۱۴۸ پیاده که در دستور نیز پیش‌بینی شده بود جناح راست یگانهای قرارگاه فجره را حفظ نموده تا از دور زدن توسط دشمن محفوظ باشد و این عمل در سرعت اجرای مأموریت فجره بسیار مؤثر بود.

نهایتاً در تاریخ شانزدهم اردیبهشت ۱۳۶۱ یگانهای قرارگاه فجر توانستند با انهدام توان رزمی دشمن و اسیر کردن تعدادی از پرسنل او اهداف واگذاری را تصرف نمایند و حرکت به سوی خط سپید و پیروز و بالاخره دستور آفندی امیرالمؤمنین (علیه السلام) را به اجرای کامل درآورند.^۲ در اینجا

۱. علت شهادت خلبان این بود که با پروازی در سطح بسیار پایین حرکت می‌کرد و لذا پس از اصابت گلوله فرصت برای پریدن از هواپیما را

نداشت. روانش شاد باد. (روایت از سرتیپ ۲ سروری رئیس رکن سوم قرارگاه)

۲. و اما خاطردای از سرتیپ ۲ علی صدیق‌زاده از عملیات امیرالمؤمنین (علیه السلام): فکر می‌کنم شب ۱۶ اردیبهشت ماه ۱۳۶۱ بود. در قرارگاه لشکر (مرکز هدایت عملیات) دعای توسل با هدایت حاج آقاي عراقی اجرا می‌شد گرچه این موضوع با همه توکل که داشتیم در هدایت عملیات گاهی مشکل ایجاد می‌نمود و بهتر بود این دعای توسل در مسجد لشکر خوانده می‌شد. لیکن این موضوع توجه من را جلب کرد. یک نفر بسیجی نوجوان ۱۶-۱۷ ساله که من احساس پذیری نسبت به وی داشتم بسیار جوان خوش قد و قامتی بود که تحت تأثیر دعا زار زار گریه می‌کرد و من با گریه او متحول و ناراحت شدم. عملیات با موفقیت انجام شد و موقع اذان صبح بود که تصمیم گرفتم سری به خط بزنم و از تحکیم هدف و استقرار یگانها در خط پدافندی جدید بازدید کنم. یک دستگاه جیب میول آمد و من سوار شدم برادر بقائمی هم گفت من هم می‌خواهم خط پدافندی را بازدید کنم. به این شهید بزرگوار عرض کردم با یک ماشین برویم ایشان گفتند من می‌خواهم در مراجعت، قرارگاه سپاه بروم و لذا با ماشین خود می‌آیم. ایشان با لندکروز آمدند، هر دو هم‌زمان به خط مقدم رسیدم طبق معمول من به راننده محل پارک خود رو را نشان دادم و گفتم پشت آن خاکریز بلند پارک کن و خودت در ۲۰ متری خودرو در یک جان‌پناه باش تا من برگردم. پس از بازدید خط و دادن دستورات لازم به پرسنل در خط مراجعت کردم و مشاهده شد که خودرو لندکروز برادر بقائمی به وسیله دشمن زده شده و راننده آن که پشت فرمان خواب بود، شهید گردید. و این شهید همان نوجوان بسیجی بود که شب گذشته در مرکز عملیات دعای توسل می‌خواند و زار زار گریه می‌کرد. شاید اگر این خودرو به خط نمی‌آمد و با اگر در جایی مطمئن پارک می‌شد این اتفاق نمی‌افتاد.

بهتر است آخرین پیام قرارگاه فجر را که از آن رایحه کامل پیروزی به مشام می‌رسد ارائه دهیم.

از ق ق فجر

به : ق م نزاچا (کربلا ۳)

آگهی به: ف تیپ ۴۰ سراب - ف سپاه پاسداران (شوش) کتبی،
فجر ۱ و ۲ و ۳ و ۴، گد ۲۱۴ (سوار زرهي) گد ۲۴۶ (تانک)
گردان ۲۹۱ (تانک)

پیرو شماره ۶۱/۲/۱۶ - ۲۰۱/۰۸/۵/۱۸۵

یگانهای فجر با ترکیب مقدس ارتش و سپاه و با همکاری
خلبانان رزمنده و جسور هوانیروز و خلبانان جان‌برکف
نهاجا مقاومت دشمن را درهم شکسته و هدفهای ب و پ را تصرف
و خط سبز را تأمین نمودند در حال حاضر به تحکیم هدف و
پاک‌سازی منطقه مشغول می‌باشند تعدادی از نیروهای
باقی‌مانده دشمن در حد گذار خط سپید در غرب شیخ حاوی
مشغول تهیه مواضع و تجدید سازمان می‌باشند تعدادی از
نیروهای فجر ۵ و ۶ جهت حفظ تماس با دشمن به پیشروی
درگذار خط سبز ادامه داده‌اند یگانهای توپخانه فجر با
تغییر مواضع متوالی به جلو، یگانهای مانوری را کماکان
پشتیبانی آتش می‌نمایند.

میزان تلفات و خسارات وارده به دشمن در این عملیات به شرح
زیر است:

۱. تعداد زیادی تانک و نفربر و خودرو منهدم شد و تاکنون
۶۷۲ اسیر به کمپ اسرا تخلیه گردیده و تخلیه بقیه اسرا
ادامه دارد.

۲. تعداد زیادی از نیروهای دشمن کشته و زخمی گردیده‌اند که
از آمار دقیق آنان اطلاعی در دست نیست.

۳. در ادامه این عملیات به یک فروند بالگرد خودی آسیب
مختصری وارد گردید.

۴. از میزان غنایم جمع آوری شده از دشمن اطلاع دقیقی در
دست نیست اطلاعات دقیق و تأیید شده متعاقباً گزارش خواهد
شد.

ف ق فجر سرهنگ ازگمی (سند

شماره ۴۳)

پس از اعلام پیروزی نهایی رزمندگان قرارگاه فجر در
عملیات امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) و اسیر کردن بیش از ۱۲۰۰ نفر
از نیروهای عراقی و پاکسازی منطقه در غرب شیخ حاوی
قرارگاه عملیاتی کربلا (قرارگاه مشترک نیروی زمینی ارتش و
سپاه پاسداران انقلاب اسلامی) طی پیامی حماسی قدردانی خود

را از فرد فرد پرسنل جمعی قرارگاه فجر با شرح مبسوط زیر اعلام نموده و بدیهی است این خود باعث تقویت روحیه رزمندگان گردید.

پیام قرارگاه کربلا:

از: قرارگاه عملیاتی کربلا در جنوب رکن سوم

ب: فرماندهی قرارگاه فجر

شماره پیام ۳۰۰۱/۱۳/۳۸۶

و ان جندالله هم الغالبون و همیشه سپاه اسلام پیروز است. سلام و درود بر رزمندگان منطقه عملیات قرارگاه فجر میلاد با سعادت مرد شمشیر یار پیامبر ابرمرد تاریخ اسلام امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) را که پیامد پیروزی بزرگ برادران رزمنده در جبهه فجر می‌باشد به شما تبریک و تهنیت می‌گوییم.

تبریک و تهنیت به پیروزی شما بر دشمنان نبرد حق بر علیه باطل با توکل به امدادهای غیبی الله و از برکت ترکیب مقدس رزمندگان ارتش و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و بسیج مردمی حاصل گردید فتح و پیروزی بزرگ اسلام نزدیک است و برای سرعت و فراهم آوردن زمینه‌های این نصرت بزرگ خدا، دستورات جدید قرارگاه کربلا به شرح زیر اعلام می‌گردد:

۱. تشکیل و انسجام نیروهای رزمنده را با همان ترکیب مقدس حفظ نمایند.

۲. مواضع جدید خود را با سرعت تحکیم بخشید.

۳. هماهنگی و وحدت فرماندهی و ارتباط مخابرات مسئولین قرارگاه فجر مسئولین ارتش و سپاه همچنان حفظ گردد.

۴. طرح عملیاتی خود را برای ادامه تک به طرف فکه حداکثر تا ساعت ۲ بعدازظهر مورخه ۶۱/۲/۱۷ آماده نمایند تصویب این طرح که مرحله سوم عملیات بیت المقدس در منطقه فکه می‌باشد توسط مسئولین قرارگاه کربلا در محل انجام خواهد گرفت.

۵. مسئولین ارتش و سپاه قرارگاه فجر ترتیبی دهند که همزمان با آماده کردن طرح ادامه عملیات خود آمادگی اجرای طرح را نیز داشته باشند.

خداوند پیروزی نهایی را نصیب رزمندگان اسلام نماید.

ف قرارگاه مرکزی در جنوب محسن رضایی -

سرهنگ سیاد شیرازی

به منظور بالا بردن روحیه رزمندگان دلاور قرارگاه فجر منتخبی از پیام قرارگاه کربلا که مربوط به اجرای شایسته

عملیات امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) بود به یگانهای تابعه ابلاغ گردید. (سند شماره ۴۴)

نتایج عملیات امیرالمؤمنین

۱. تصرف کامل هدف واگذاری به قرارگاه فجر.
۲. انهدام تعدادی از وسایل و تجهیزات دشمن و به غنیمت گرفتن تعدادی سلاح سبک و مهمات.
۳. به اسارت درآوردن حدود ۱۲۰۰ نفر از نیروهای متجاوز.
۵. علاوه بر آن در این عملیات اهمیت کاربرد اصل تجربه شده وحدت فرماندهی که در آن شرایط به صورت انجام هماهنگیهای زیاد و توجه در اجرای آن توسط مسئولان دو یگان تلفیق شده صورت می‌گرفت، عملاً مورد ارزیابی قرار گرفت و تجربه نیز «اصل» بودن آن را به‌طور قاطع تأیید نمود.

بخش دوم

لشکر ۷۷ در مرحله سوم عملیات
بیت المقدس

بخش دوم لشکر ۷۷ در مرحله سوم عملیات بیت المقدس

کلیات :

در ساعت ده صبح روز شانزدهم اردیبهشت ماه شصت و یک، نیروی‌های دشمن در منطقه عمومی شیخ قندی و شمکلی در عملیات امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) منهدم گردیدند و اهداف واگذار شده به یگانهای قرارگاه فجر، با پیروزی کامل به تصرف درآمد.

قرارگاه کربلا، مراتب قدردانی خود را از این عملیات موفقیت‌آمیز به قرارگاه فجر ابلاغ نمود، در عین حال دستور داد تا قرارگاه فجر نسبت به طراحی عملیاتی که در نتیجه آن ادامه تک به سوی فکه را تأمین می‌کرد به عنوان جزئی از مرحله سوم عملیات بیت المقدس اقدام لازم را معمول دارد. لیکن با توجه به پایین بودن توان رزمی فرماندهی فجر و وسعت زیاد منطقه مسئولیت، طرح‌ریزی در این مورد امکان‌پذیر نگردید، در عوض برابر طرح امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) یگانهای پیروز در این عملیات پیشروی خود را تا خط پیروزی که تقریباً متکی بر رودخانه دویرج بود ادامه دادند.

از سوی دیگر پیروزی رزمندگان قرارگاه فجر در این عملیات چون همیشه باعث تقویت روحیه یگانها گردیده و میل به جنگجویی تا آزاد سازی کامل سرزمینهای اشغالی را در پرسنل رزمنده ایجاد نمود. به‌طوری‌که فرماندهی فجر^۱ (تیپ ۸۴ پیاده) با حضور در قرارگاه فجر آمادگی خود را جهت اجرای عملیاتی هر چند محدود در منطقه به رکن سوم قرارگاه اعلام نمود. بدیهی است، فرماندهی قرارگاه فجر با توجه به بررسی که از وضعیت کلی منطقه به عمل آورد موافقت ضمنی خود را پیرامون اجرای عملیاتی محدود توسط فجر^۲ اعلام نمود.

و لذا متعاقب آن رکن سوم قرارگاه با صدور دستور جزء به جزء شماره ۷ مأموریت مشروحه زیر را به یگان مورد نظر ارجاع نموده خواستار تهیه طرح و ارائه آن جهت تصویب گردید. (سند شماره ۴۵)

۱. سرهنگ پیاده بیرانوند.

فجر ۴

« الف - در ساعت (س) روز (ر) تك كنيد خط سرخ (امتداد نهر عنبر، موسیان، بیات) را تأمین « « پوشش جناحین را برقرار سازید.»

«ب - آماده باشید بنابه دستور تك را بمنظور تأمین خط مرز بطرف جنوب ادامه دهید.»

« پ - طرح آفندی خود را با در نظر گرفتن فرضیات منطقی و مستدل تهیه و در اسرع وقت به لشکر ارسال تا ضمن بررسی جهت تصویب به قرارگاه کربلاي ۳ ارسال گردد.»

با ابلاغ دستور فوق به فرماندهی فجر ۴، ستاد مربوطه برای بررسی مأموریت و تهیه طرح مورد نظر آغاز به فعالیت نمود.

اما در منطقه جنوب، رزمندگان قرارگاه کربلاي ۳ تلاش اصلی خود را برای تأمین مرز، آزادسازی خرمشهر و به خطر انداختن شرق بصره و تنومه مصروف داشتند. در مرحله یکم عملیات که از روز دهم اردیبهشت شروع شده بود سر پلی مناسب در غرب رودخانه کارون به تصرف درآوردند و مرحله دوم عملیات را با اندک تغییراتی در طرح از ساعت ۲۲۱۵ روز شانزدهم اردیبهشت ماه به منظور انهدام نیروهای دشمن در غرب جاده اهواز خرمشهر و تأمین مرز بدون احاطه همزمان خرمشهر آغاز نمودند.^۱ در این عملیات با انهدام قسمت عمده ای از نیروهای متجاوز، رزمندگان خودی توانستند قسمتی از خط مرز را تأمین نمایند. (۶۱/۲/۱۷)

به دنبال پیروزیهای به دست آمده، در مرحله یکم و دوم عملیات بیت المقدس، دشمن مهاجم با بهره گیری از عوامل و امکانات اطلاعاتی خود در تحلیلهای ستادی، به منظور تقویت مواضع یگانهای مستقر در منطقه بصره و احتمالاً خرمشهر مبادرت به عقب نشینی لشکرهای ۵ مکانیزه و ۶ زرهی که در منطقه عمومی کرخه کور در مقابل نیروهای قرارگاه قدس مستقر بودند نمود. از طرفی قرارگاه کربلا با درک شرایط پیش آمده از جابه جایی نیروهای دشمن مبادرت به اعمال تغییرات در طرح عملیاتی نمود، که به موجب آن تصرف و آزادسازی خرمشهر در این مرحله از عملیات به عنوان تلاش اصلی و هدف عملیاتی تعیین گردید.

بدین ترتیب با صدور دستور جزء به جزء شماره ۳ می توان گفت که قرارگاه مزبور از ساعت ۲۲۴۵ روز ۶۱/۲/۱۹ مرحله سوم عملیات یعنی احاطه و تأمین خرمشهر را آغاز نمود.

۱. عملیات بیت المقدس و آزادسازی خرمشهر نوشته سرتیپ ۲ مسعود بختیاری.

مقاومت سرسختانه دشمن در دفاع از خونین‌شهر و منطقه مرزی شلمچه که یگانهای عقب‌نشینی‌کننده دشمن آن را تقویت کرده بود از یکسو و خستگی ناشی از عملیات رزمندگان ما که قریب ده روز با دشمن درگیر بودند، از سوی دیگر این پیروزی را کند و به تأخیر می‌انداخت.

عبور از رودخانه کارون، تصرف سرپل در غرب آن و بازپس‌گیری قسمتی از عوارض حساس موجود در غرب کارون توسط رزمندگان، آن هم در جبهه‌ای که عموماً جولانگاه یگانهای زرهی دشمن بود، برای نیروی عمل‌کننده که عموماً دارای ماهیتی پیاده بوده و علاوه بر آن از منطقه آزاد شده غرب کرخه به این قسمت از جبهه منتقل شده بودند کاری سخت و توان‌فرسا به نظر می‌رسید. لیکن با توجه به روحیه بالا، انجام این عملیات، پیروزی چشمگیر و مهمی بود. اما تداوم بخشیدن به آن و لزوم تأمین مرز هم‌زمان با تأمین خرمشهر و به خطر انداختن شرق بصره نیاز به پشتوانه‌ای داشت که از توان رزمی موجود فراتر بود.

چگونگی ادامه اجرای عملیات با توجه به عقب‌نشینی لشکرهای ۵ و ۶ سپاه ۳ و در نتیجه تقویت پدافند در منطقه بصره و خرمشهر و اثر آن بر عملیات تهاجمی نیروهای خودی بحثی است که از محدوده این نوشته خارج بوده، و مشروح آن در کتاب عملیات بیت‌المقدس نوشته سرتیپ ۲ مسعود بختیاری آمده است. آنچه در این مقال مورد توجه است، علل و چگونگی شرکت لشکر ۷۷ پیاده در ادامه عملیات بیت‌المقدس بوده، و اینکه سرانجام با توجه به هماهنگی بیشتر بین فرماندهان ارتش و سپاه خرمشهر این شهر شهیدپرور، این گلستان به خون آغشته ایران، در تاریخ سوم خرداد ماه ۶۱، پس از پانصد و هفتاد و هشت روز اسارت به خاک میهن عزیز بازگشت و خاک گرانبهایش از لوٹ وجود اهریمنان پاک گردید.

طرح ریزی:

درحالی‌که یگانهای قرارگاه فجر پس از تصرف تپه‌های ۱۸۲ و ۱۲۹ در عملیات امیر المؤمنین و توسعه مواضع متصرفی به تحکیم مواضع مشغول گردیده و تیپ ۸۴ پیاده نیز سرگرم بررسی مأموریت واگذار شده از سوی لشکر و تهیه طرح مورد نیاز بود.

در ساعت ۳ بامداد روز ۲۳ اردیبهشت ماه ۶۱، قرارگاه کربلا طی پیامی تلفنی، فرماندهی لشکر ۷۷ پیاده (سرهنگ ستاد

عظیم ازگمی) را برای پاره‌ای هماهنگیها به قرارگاه کربلا احضار نمود.^۱

وی پس از بازگشت و تشکیل شور ستادی اعلام داشت که فرماندهی کربلای ۳ (فرماندهی نزاچا) مأموریت جدیدی را به اینجانب ابلاغ نموده است، بدین معنی که به دلیل افت استعداد پرسنلی و کاهش توان رزمی یگانهای عملکننده در جنوب از یکسو و تقویت یگانهای دشمن در منطقه از سوی دیگر نیاز است که لشکر ۷۷ پیاده یکی از یگانهای عمده خود را با پشتیبانی کامل توپخانه از منطقه استقرار رها به منطقه عمومی قرارگاه کربلای ۳ اعزام دارد.

دستور کتبی مأموریت فوق نیز در همان تاریخ طی شماره ۳۰۰۱/۱۳/۷۱۳ - ۶۱/۲/۲۳ از قرارگاه کربلای ۳ به قرارگاه فجر واصل گردید. (سند شماره ۴۶)

برداشت یک تیپ از منطقه گسترده لشکر درحالی که قبلاً یگانهای سپاه منطقه را ترک نموده و همچنین تیپ ۳ ل ۹۲ زرهی نیز از کنترل لشکر خارج شده، علاوه بر آن اجرای عملیات موفقیت‌آمیز امیرالمومنین (علیه‌السلام) با همه دستاوردها افت در استعداد پرسنلی را باعث شده بود، کاری مخاطره‌آمیز به نظر می‌رسید.

لیکن از آنجایی که باور بر این بود که بطور قطع ستاد قرارگاه کربلای ۳ در جریان وضعیت کلی قرارگاه فجر چه از نظر نیرو و چه از نظر منطقه مورد مسئولیت بوده و مطمئناً نیاز منطقه قبول چنین ریسکی را بر آنها تحمیل نموده است، فرماندهی و ستاد لشکر ۷۷ را بر آن داشت که در عین حالی که مشکلات موجود را مطرح نمود. در اجرای دستور صادره به منظور آزادسازی یک تیپ از خط گسترش، بررسی‌های لازم را به عمل آورد.

سرانجام با تغییر در گسترش یگانها و در نتیجه تغییر در سازمان رزمی آنها تیپ ۳ را که در جناح شمالی لشکر در فاصله بین تیپ ۸۴ و تیپ ۲ لشکر ۷۷ مستقر بود، از خط رها کرده به آن دستور داد تا در تاریخ ۶۱/۲/۲۴ به طرف منطقه جنوب (خرمشهر) حرکت در کنترل عملیاتی قرارگاه کربلای ۳ قرار گیرد. (سند شماره ۴۷)

۱. سرتیپ ۲ عظیم ازگمی فرمانده وقت لشکر ۷۷ در این باره چنین می‌گوید (نقل از نوار ویدئویی) : پس از اتمام سلسله عملیات امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) در منطقه عملیاتی قادر (منطقه عمومی غرب ابوصلبیخات) و خارج شدن یگانهای لشکر ۳ سپاه پاسداران از منطقه فرماندهی نیروی زمینی جناب سرهنگ صیاد شیرازی مرا به قرارگاه کربلا ۳ احضار و دستور دادند به منظور کمک به رزمندگان جنوب لازمست قرارگاه فجر یک تیپ از لشکر را در اسرع وقت به منطقه اعزام نماید.

با صدور این دستور و گسترش تیپ ۸۴ در منطقه ای وسیع تر خودبه خود، دستور جزء به جزء شماره ۷ لشکر ۷۷ منتفی گردید. (نقشه شماره ۶)

اما قرارگاه کربلاي ۳ که پس از صدور دستور جزء به جزء شماره ۳ و متعاقب آن دستورات جزء به جزء شماره های ۴ و ۵ و ۶ و ۷، با توجه به مشکلات موجود موفق به اجرای مأموریت تعیین شده یعنی احاطه خرمشهر و آزادسازی آن نگردیده بود، با تقویت یگانهای قرارگاه و انتقال تیپ ۳ لشکر ۷۷ که به تعبیر شهید بزرگوار صیاد شیرازی حرکتی برکت آور از لشکر حضرت ثامن الائمه (علیه السلام) بود، سازماندهی جدیدی را تحت عنوان دستور جزء به جزء شماره ۸ قرارگاه کربلاي ۳ اعلام کرد (سند شماره ۴۸) و متعاقب آن آخرین اجرای حماسه آفرین رزمندگان کربلاي ۳ را با دستور جزء به جزء شماره ۹ در ادامه عملیات بیت المقدس (مرحله سوم) طرح ریزی و به یگانها برای اجرا، ابلاغ نمود.

در اینجا لازم است گزارش چگونگی پیش بینی و اجرای این عملیات را از زبان فرمانده وقت تیپ ۳^۲ سرهنگ پیاده اصغر اسلوبی که از نوار ویدئویی خاطرات وی پیاده شده است بیان نمود^۳.

«تیپ ۳ لشکر ۷۷ که در مواضع پدافندی در منطقه عمومی چنانچه و تنگ ابوغریب مستقر بود با ابلاغ دستور جزء به جزء شماره ۸ لشکر ۷۷ در تاریخ ۶۱/۲/۲۴ با انجام يك راه پیمایی نفوذی منطقه پراکندگی خود را در فاصله ۱۵ کیلومتری خرمشهر از شمال اشغال نمود.

پس از استقرار یگانها دستور عملیات بیت المقدس مرحله سوم (دستور جزء به جزء شماره ۹ قرارگاه کربلاي ۳) به قرارگاه فجر^۴ واصل گردید. (سند شماره ۴۹)

بر مبنای این طرح شناسایی های لازم را فرماندهان و برادران سپاه پاسداران از منطقه به عمل آوردند و سرانجام دستور آفندی هماهنگ شده فجر ۳ با اعلام وصول ك- ل- ۲۳ تهیه و به یگانها ابلاغ گردید (سند شماره ۵۰) در این دستور مأموریت قرارگاه فجر ۳ برابر دستورات ق کربلاي ۳ ابتدا کمک به عبور از خط قرارگاه فتح سپس ادامه تك به سمت جنوب و

۱. کتاب عملیات بیت المقدس و آزادسازی خرمشهر نوشته سرتیپ ۲ مسعود بختیاری.
 ۲. فرماندهی تیپ ۳ لشکر ۷۷ تا تاریخ ۶۱/۲/۲۴ به عهده سرهنگ فرمانش بوده از آن تاریخ بدلیل بیماری نامبرده به سرهنگ اصغر اسلوبی معاون وی واگذار شد.
 ۳. نوار مورد نظر با نام قرارگاه فجر در عملیات بیت المقدس در آرشیو معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی نگهداری می شود.
 ۴. قرارگاه فجر ۳ قرارگاه مشترکی بود که از ادغام تیپ ۳ ل ۷۷ و تیپ امام سجاد سپاه برابر دستور جزء به جزء شماره ۸ ق کربلاي ۳ سازماندهی شده بود.

انهدام دشمن و رسیدن به خط سفید (رودخانه اروند) با هماهنگی قرارگاههای نصر در راست و فتح در چپ و بالاخره پاکسازی و تأمین خرمشهر با کمک قرارگاه فتح در نظر گرفته شده بود.

[لازم به ذکر است که در عمل، قسمت یکم مأموریت قبل از شروع عملیات با انجام تعویض در خط انجام پذیرفت. بر مبنای این مأموریت، سازمان رزمی یگانهای قرارگاه فجر ۳ بشرح زیر تعیین گردید :

– فجر ۱۰ :

تیپ ۳۳ المهدی (سپاه پاسداران).

– فجر ۲۰ : ۰

گردان ۱۱۰ پیاده (لشکر ۷۷)

گردان ۹۱۱ امام سجاد (سپاه پاسداران)

دسته یکم از گروهان سوم گردان ۴۱۵ مهندسی (لشکر ۷۷)

– فجر ۴۰ :

گردان ۱۴۸ پیاده (لشکر ۷۷)

گردان ۹۲۴ امام سجاد (سپاه پاسداران)

دسته دوم از گروهان سوم گردان ۴۱۵ مهندس (لشکر ۷۷)

– فجر ۵۰ :

گردان ۱۳۴ پیاده (لشکر ۷۷)

گروهان سوم گردان ۲۴۶ تانک (لشکر ۷۷ پیاده)

گردان ۹۲۰ امام سجاد (سپاه پاسداران)

دسته سوم از گروهان سوم مهندسی گردان ۴۱۵ مهندسی (

لشکر ۷۷)

مانوری که در دستور عملیاتی شماره ۱ قرارگاه فجر ۳ در نظر گرفته شده بود، بدین ترتیب بود که فجر ۳ با به کار بردن فجر ۱۰ (تیپ المهدی) به منظور شکستن خاکریز اول دشمن، تک نموده خط خیز آبی (نهر عرایض) را تأمین می‌نماید، سپس به منظور تأمین خطوط بنفش (جاده خرمشهر، شلمچه) و سفید (حاشیه شمالی اروندرود) با دو فجر در خط، فجر ۲۰ به راست و فجر ۴۰ به چپ تک را ادامه داده و ضمن انهدام نیروهای دشمن در ساحل اروند رود، تأمین را برقرار، و با قرارگاه نصر در سمت راست و قرارگاه فتح در سمت چپ در ساحل شمالی اروند هماهنگی و آماده می‌شود، در پاکسازی خرمشهر به قرارگاه فتح کمک نماید.

فجر ۵۰ که احتیاط قرارگاه را به عهده دارد؛ نیروهای تك ور را بنا به دستور دنبال کرده تا در صورت لزوم وارد عمل شده و مأموریت یگانهای تك کننده را به عهده بگیرد.^۱

اجرا:

همان گونه که قبلاً نیز یادآوری شد، پس از آنکه دستور تهیه شده و با برادران سپاه هماهنگ شد، مراتب برای اجرا به یگانها ابلاغ و مرحله سوم عملیات کربلاي ۳ یا آزادسازی خرمشهر بنا به دستور قرارگاه کربلا در ساعت ۲۲۳۰ روز دوم خرداد ماه ۱۳۶۱ با رمز «لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم، ماشاء الله» شروع گردید.

با شروع عملیات، فجر ۱۰ (تیپ المهدی) که قرار بود؛ به عنوان خط شکن به مواضع دشمن تك نموده و نهر عرایض را تأمین نماید، در عملیات حضور پیدا نکرد، به عبارتی دیگر در زمان اجرا اصولاً تیپ المهدی در منطقه حضور نداشت.^۱ به ناچار با هماهنگی قرارگاه کربلا، دستور داده شد؛ دو فجر ۲۰ و ۴۰ تك را آغاز و خط آبی (نهر عرایض) را تصرف و تأمین نمایند.^۲ (نقشه شماره ۷)^۳

قرارگاههای مورد بحث با سرعت هر چه بیشتر تك خود را به مواضع مقدم دشمن آغاز کردند و در فاصله زمانی بسیار کوتاهی موفق شدند، مواضع دشمن را در ساحل شمالی نهر عرایض منهدم ساخته و با عبور از نهر یاد شده، خط آبی را تأمین نمایند.

پس از آنکه از تأمین خط آبی اطمینان حاصل شد، دستور ادامه تك به قرارگاههای فجر ۲۰ و ۴۰ صادر گردید. با عبور یگانها از خط آبی و حرکت به سوی خط بنفش، پاسگاه فرماندهی تاکتیکی متحرکی که قبلاً برای هدایت تیپ پیشبینی شده بود، به

۱. به طوری که در عمل ملاحظه خواهد شد تیپ المهدی مأموریت پیش بینی شده را اجرا نمود.

۱. سرهنگ اسماعیل کاظمی رئیس رکن سوم قرارگاه فجر ۳ نیز عدم حضور تیپ المهدی را هنگام شروع عملیات مطرح نموده است. (نوار ویدیویی)

سرهنگ عباس طلائشان فرمانده گردان ۱۱۰ پیاده که عملاً هدایت فجر ۲۰ را عهده داشت؛ در تشریح عملیات می گویند: «گرچه تك به نهر عرایض از مأموریت واگذاری به گردان ۱۱۰ (فجر ۲۰) در مرحله یکم دستور نبود، لیکن با شروع عملیات دستور تك به خطوط مقدم دشمن به ما داده شد» که این خود نشان از شرکت نکردن تیپ المهدی در مرحله یکم عملیات می باشد. (به نقل از نوار ویدیویی)

۲. با توجه به عدم حضور تیپ المهدی در این مرحله از عملیات چنین به نظر می رسد که مسئولین قرارگاه کربلا احتمالاً در نظر داشته اند که پس از محاصره خرمشهر افتخار هجوم و فتح خرمشهر را به قرارگاه فتح یعنی تیپ ۱۴ امام حسین (ع) تیپ ۸ نجف و تیپ ۳۳ المهدی واگذار نمایند. لذا عدم شرکت المهدی در این عملیات نشانه برنامه ریزی و کسب آمادگی آنان برای برنامه پیشبینی شده بوده است؛ کما اینکه در عملیات امیرالمؤمنین (ع) نیز شاهد چنین طراحی بودیم!

۳. نقشه شماره ۷ کالک اجرای عملیات می باشد، نه کالک طرح.

منظور برقراری ارتباط بهتر با یگانهای عمل کننده به آن سوی نهر عرایض تغییر مکان داده شد.

این تغییر مکان موجب برقراری ارتباط بهتر با یگانهای عمل کننده گردید. به منظور سرعت بخشیدن به تصرف هدف، دستور داده شد که یگانهای هجومی مقاومتی دشمن را دور زده و به سرعت به سوی هدف حرکت کنند؛ ضمناً مأموریت پاکسازی مقاومتی دور زده شده دشمن به احتیاط یگانهای در خط وفجر ۵۰ واگذار گردید.

پس از پاکسازی منطقه و تخلیه تعداد نسبتاً زیادی اسیر از دشمن که در آبادیهای واقع در مسیر تک نیروهای خودی به اسارت در آمده بودند، هوا تقریباً روشن شد. بعد از تأمین قسمتی از جاده خرمشهر - شلمچه، دستور داده شد فرماندهان سریعاً تجدید سازمان نموده به تک خود ادامه دهند. دقایقی از صدور دستور نگذشته بود که گزارش شهادت سرهنگ عظیم فاضلی فرمانده رشید گردان ۱۴۸ پیاده در محل پل نو دریافت شد. شهادت افسر یاد شده همزمان با رسیدن تمامی رزمندگان فجر ۳ به ساحل شمالی رودخانه اروند و اجرای موفقیت آمیز مأموریت واگذار شده بود.

در این عملیات پشتیبانی آتش زمینی را یگانهای توپخانه لشکر ۷۷ پیاده و سایر یگانهای توپخانه نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران به عهده داشتند، در اینجا به خلاصه ای از چگونگی آن، که سرهنگ ابوالقاسم جاودانی فرمانده وقت توپخانه لشکری آن را ارائه داده اشاره می شود.

« همزمان با اعزام تیپ ۳ به منطقه جنوب، عناصری از ستاد توپخانه لشکر ۷۷ برای کمک به شناسایی و طرح ریزی و هماهنگی یگانهای آتش که در پشتیبانی فجر ۳ قرار داده شده بودند به منطقه جنوب حرکت نمودند.

گردان ۳۸۳ توپخانه ۱۰۵ م منهای یک آتشبار به فرماندهی سرگرد حسن گیاهی در تاریخ ۲۷ اردیبهشت ماه ۱۳۶۱ از منطقه چنانه رها و با یک راهپیمایی تاکتیکی منطقه پراکنده خود را در حوالی ۱۵ کیلومتر جاده اهواز - خرمشهر اشغال و اعلام آمادگی جهت اجرای مأموریت نمود.

توپخانه لشکر در اجرای دستورات صادره از سوی لشکر تدارک کاملی را برای پشتیبانی آتش از این عملیات انجام داد. سازمان رزمی به شرح زیر برای پشتیبانی از این عملیات پیش بینی گردید:

گردان ۳۸۳ (-) توپخانه ۱۰۵ م کمک مستقیم فجر ۳، آتشبار دوم گردان ۳۰۳ توپخانه ۱۳۰ م و آتشبار سوم گردان ۳۸۹

توپخانه ۲۰۳ م در تقویت آتش گردان ۳۸۳ (-) توپخانه قرار گرفتند.

یگانهای آتش اختصاص داده شده، همزمان مناطق پراکنده خود را در تاریخ ۲۸ اردیبهشت ۶۱ اشغال نموده، آماده اجرای مأموریت شدند.

پس از دریافت طرح عملیاتی از قرارگاه فجر ۳، یگانهای آتش ضمن شناسایی که از منطقه انجام دادند در تاریخ ۳۰ اردیبهشت ۱۳۶۱ مواضع اصلی خود را اشغال نموده، اقدامات لازم را جهت اجرای یک پشتیبانی آتش خوب و مناسب انجام دادند. ستاد توپخانه لشکر مستقر در پاسگاه تاکتیکی نظارت لازم بر جمع آوری اطلاعات آماج، انجام تنظیمات مربوطه و بالاخره طرح ریزی آتش که توسط گردان ۳۸۳ (-) تا ۱۰۵ م انجام می‌گردید، اعمال نمودند به طوری که یگانهای آتش با شروع عملیات از آمادگی مناسبی برخوردار بودند.

عملیات در ساعت ۲۲۳۰ روز ۶۱/۳/۲ آغاز گردید. توپخانه توانست با اجرای یک آتش قوی کوبنده و مستمر عملیات فجر ۳ را پشتیبانی نماید؛ نتیجه این همکاری (آتش و مانور) پیروزی رزمندگان و تسلط آنان را بر رودخانه اروند و محاصره کامل خرمشهر را میسر ساخت و ساعاتی بعد منجر به آزادی آن گردید.»

بدین ترتیب رزمندگان قرارگاه فجر ۳ با وجود بروز نارسایی در آغاز عملیات، توانستند با توجه به روحیه بالایی که برکل پرسنل قرارگاه حاکم بود، بدون هیچ اشکالی مأموریت محول شده را به اجرا درآورند و در ساحل شمالی اروند مستقر گردند، ضمن تحکیم مواضع و تجدید سازمان از الحاق مجدد دشمن از سمت غرب به خرمشهر جلوگیری نمایند. ضمناً فرماندهی فجر ۳ با صدور دستور جزء به جزء شماره ۱ خواستار آمادگی یگانها جهت کمک به قرارگاه فتح در راستای پاکسازی خرمشهر گردید. (سند شماره ۵۱)

با حضور قرارگاههای فجر و فتح در ساحل شمالی رودخانه اروند، محاصره خرمشهر کامل گردید و فرار افسران و درجه داران و سربازان عراقی از منطقه گویای ازهم پاشیدگی سازمان یگانهای دشمن در خرمشهر بود.

با صدور دستور جزء به جزء شماره ۱۰ قرارگاه کربلا، رزمندگان دلاور قرارگاه کربلا ۳ در ساعت ۱۱۰۰ روز سوم خردادماه ۱۳۶۱ ابتدا از غرب و سپس از جهات مختلف به شهر هجوم برده و این شهر حماسه آفرین را در ساعت ۲ بعد از ظهر روز سوم خرداد ۱۳۶۱ پس از ۵۷۸ روز اسارت (از چهارم

آبان ماه ۱۳۵۹ تا سوم خرداد ۱۳۶۱) به آغوش ملت ایران بازگرداندند.^۱

درود بر روان پاک همه شهیدان راه آزادی به ویژه سرهنگ شهید عظیم فاضلی فرمانده گردان ۱۴۸ پیاده که همانند شهیدان دیگر این عملیات، طلایه دار آزادسازی خرمشهر عزیز بود .

نتیجه عملیات

خونین شهر در بهار سال ۶۱ با لاله های دمیده از خون بهترین جوانان ایران زمین، بار دیگر خرمشهر همیشه جاوید گردید.^۲

۱. سرهنگ پیاده علی اکبر کوره پز محمود آبادی که در آن زمان رئیس رکن سوم ۱۱۰ پیاده بود چنین می گوید: با در هم شکسته شدن مقاومت نیروهای دشمن و سقوط خاکریزها و سنگرهای او، حرکت نیروهای ما در گردان ۱۱۰ پیاده بطرف رودخانه اروند آغاز گردید.

دشمن با بهره گیری از امکانات هوایی توپخانه خود مبادرت به بمباران منطقه می نمود، بدیهی است توپخانه قدرتمند ما نیز با قدرت هر چه تمام تر به آتش دشمن پاسخ می داد . پیشروی و فتح خاکریزهای دشمن یکی پس از دیگری ادامه داشت . با تصرف شهرک ولیعصر مشاهده انبوه جنازه های دشمن که تعدادی به علت رفتن روی مین و تعدادی بر اثر آتش نیروهای خودی به زمین ریخته بودند منظره ای رقت انگیز ایجاد کرده بود . سرانجام در منطقه ای که پوشیده از درخت نخل بود نیروهای ما به ساحل رودخانه رسیدند . در آنجا نیز جنازه مجروحین دشمن در حالیکه روی برانکادار فرصت تخلیه آنها را نیافته و همانجا رها شده بودند مشاهده گردید. انواع تجهیزات از قبیل پوتین، کلاه آهنی، لباس، سلاح سبک که نشان دهنده سرعت و قدرت آتش نیروهای ما علیه دشمن متجاوزی که در مقابلش مرگ و در پشت سرش رودی خروشان در جریان بود وجود داشت .

با رسیدن به ساحل شمالی اروند، لودرها شروع به ایجاد خاکریز به منظور حفظ نیروها در مقابل آتش آنسوی روخانه نمودند . دقیقاً بخاطر دارم راننده یک دستگاه لودر که در حال احداث خاکریز بود، در اثر اصابت تیر مستقیم دشمن در پشت فرمان لودر بشهادت رسید . پیکر شهید را سریعاً پایین آوردیم داخل یک دستگاه وانت جهت تخلیه به معراج شهدا نهادیم .

هنوز لحظاتی از شهادت این شهید نگذشته بود که ملاحظه کردم سربازی از یگان مهندسی پشت فرمان به خون آغشته نشست و به تکمیل خاکریز ادامه داد. این صحنه حماسی و این از خود گذشتگی در میان فریاد الله اکبر توأم با رگبار مسلسل هایی که به سوی دشمن بی امان شلیک می شد، همراه با اشک غرور واقعی و نوید دهنده فتوح بزرگ بود . عامل و انگیزه ای که در طول تاریخ همواره ایرانیان را به عنوان سربازان سلحشور و از جان گذشته و مدافع دین و شرف خود مطرح نموده است. درود بر این انسانهای از جان گذشته و فاتحان قله های غزت و شرف!

همه سر به سر تن به کشتن دهیم

از آن به که کشور به دشمن دهیم

چو ایران نباشد، تن من

مباد بر این بوم و بر زنده یک تن مباد
۲. در مورد نتیجه کلی عملیات به کتاب عملیات بیت المقدس نوشته سرتیپ ۲ مسعود بختیاری مراجعه شود.

بخش سوم

اسناد و مدارك :

اسناد

نقشه‌ها

عكسها

بخشای سری

شماره: ۳۰۰۱-۱۱-۱۸۹

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۹

رجوز* بهجتز* شماره:

مدرک: از عملیاتی کرپلا ۲ دستورات ریز* به ریز* شماره ای، او ۲ و ۳، امریه شماره ۳۰۰۱/۱۱/۱۶۶-۳۰۰۱/۱۱/۸-۶۱/۱/۸ و ۳۰۰۱/۱۱/۸۱۶-۳۰۰۱/۱۱/۸-۶۱/۱/۸ دستورات شغالی فرماندهی وقت ۱:۵۰/۰۰۰ منافع عملیات.

تذیبات در سازمان ریزی:

الف- تیم ۸۴ پیاده از ساعت ۲۴۰۰ روز ۱۱/۱/۶۱ در کنترل عملیاتی له گری ۷۷

ب- تیم ۲۷ زری از ساعت ۲۴۰۰ روز ۱۱/۱/۶۱ زیرا که گری ۶۲

ج- تیم ۵۰ از افتخار از ساعت ۲۴۰۰ روز ۱۱/۱/۶۱ در کنترل عملیاتی، قرارگاه نصر

د- این دو در کنترل عملیاتی له گری ۱۶ قرار میگیرد.

ه- تیم ۷ له گری ۹۲ زری از ساعت ۲۴۰۰ روز ۱۱/۱/۶۱ در اختیار گری ۹۲

و- تیم ۳ له گری از ساعت ۲۴۰۰ روز ۱۱/۱/۶۱ در اختیار گری ۲۱

ز- قرارگاه «سپاه» چهارگانه قدیمه در راه و وقت از ساعت ۲۴۰۰ روز ۱۱/۱/۶۱

ح- منحل میگردد.

ط- قرارگاه عملیاتی کرپلا ۲ از ساعت ۲۴۰۰ روز ۱۱/۱/۶۱ منحل میگردد.

ی- طرح عملیاتی کرپلا ۲ با موفقیت انجام داده شد. نتیجه «تیم‌های تعیین شده در چهارمرحله تصرف و تاراج سرخ تا همین آورده شد. در این عملیات وسیع تیم ۱۵۱ و ۲۷۲ نیزه ۳۴ زری، و ۱۵ پیاده مؤثره له گری و تیم ۲۴ و ۱۷ زری له گری، ۱۰ تیم ۱۲ زری له گری و تیم ۶۰ زری، ۵۰ پیاده، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰ نفر از نیروهای دشمن به اسارت نیروهای عراقی یا کماری شد.

قرارگاه مقدم قرار در جنوب مأموریت دارد در منطقه عمومی «گلران» در طول ۵۰۰ متر از جنوب رودخانه چنگوله تا ارتفاعات میشدخ یا نیروی مناسب پیدا کنند نموده و سایر یگانهای ره‌اشده را به منطقه عمومی اشاره حرکت داده، آماده برای عملیات کرپلا ۳ گردان. پیدا کنند در سایر مناطق عملیاتی قرارگاه بقوت و دیاتق است.

دستوریه یگانها:

الف- قرارگاه قدیم:

(۱) یکتیمای سپاه پاسداران مستقر در منطقه عملیاتی آن قرارگاه را با تیم ۸ پیاده

تا ۲۴۰۰ روز ۱۱/۱/۶۱ تعیین و مسئولیت پیدا کنند از منطقه را به تیم ۸ پیاده واگذار نمایند.

(۲) تیم پررند هما و ملر، عملیات را به تیم ۸ پیاده تسهیل کنید.

(۳) یگانهای سپاه پاسداران تا ۲۴۰۰ روز ۱۱/۱/۶۱ از کنترل عملیاتی ره‌اسازید.

بخشای سری

۲-
۲۴۰ روز ۶۱/۱/۱۱

(۴) قرارگاه را از ساعت ۲۴۰ روز ۶۱/۱/۱۱ منحل نموده و مسئول قرارگاه را به یگانهای عملی اعزام نمائید .

قرارگاههای تصروفتح :

(۱) یگانهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی راتا ۲۴۰ روز ۶۱/۱/۱۱ از کنترل عملیاتی رهاسازید .

(۲) از ساعت ۲۴۰ روز ۶۱/۱/۱۱ منحل میشوید .

لشکر ۲۱ حمزه :

(۱) بدافند از منطقه واگذاری را از ساعت ۲۴۰ روز ۶۱/۱/۱۱ به لشکر ۷۷- پیاده پیروز واگذار نمائید .

(۲) تیپ ۸ هذوالفقار را از ساعت ۲۴۰ روز ۶۱/۱/۱۱ از کنترل عملیاتی خارج نمائید .

(۳) پس از اتمام تحویل در منطقه عمومی «سبزآب مستقر شوید .

(۴) آماده باشید بنابند ستور بهمن آقه عمومی «وا» حرکت نمائید .

لشکر ۷۷ پیاده پیروز :

(۱) یگانهای لشکر ۲۱ پیاده و لشکر ۹۲ زرهی راتا ساعت ۲۴۰ روز ۶۱/۱/۱۱ در رسته (امتداد خا - سرخ) تعیین نمائید .

(۲) تیپ ۸ پیاده را از ساعت ۲۴۰ روز ۶۱/۱/۱۱ در کنترل عملیاتی بگیریید .

(۳) بدافند از منطقه واگذاری را از ساعت ۲۴۰ روز ۶۱/۱/۱۱ با استفاده از - یگانهای زاندرمری مستقر در رسته، از جنگله تا میشداغ بسپرده بگیریید .

(۴) طرح بدافند منطقه واگذاری را تهیه و جهت تصویب بهق.م.م. نذاجساد ر جنوب (اهواز) ارسال نمائید .

لشکر ۹۲ زرهی :

(۱) تیپ ۵ پیاده «وا» بر رانکاگان در کنترل عملیاتی داشته باشید .

(۲) بدافند از منطقه واگذاری را از ساعت ۲۴۰ روز ۶۱/۱/۱۱ به لشکر ۷۷ پیاده پیروز محول نمائید .

(۳) پس از اتمام تعیین بلز قاسم به منطقه عمومی «وا» حرکت نمائید .

(۴) طرح تغییر مکان را تهیه بهق.م.م. نذاجساد ر جنوب (اهواز) ارسال نمائید .

(۵) گروه رزی مسجد سلیمان را پس از استقرار در منطقه «وا» بنابند ستور رها و زیر امر تیپ ۴ پیاده سراب قرار دهید .

(۶) تیپ ۳۷ زرهی را از ساعت ۲۴۰ روز ۶۱/۱/۱۱ زیر امر بگیریید .

لشکر ۱۶ زرهی تیپ ۵ هذوالفقار را از ساعت ۲۴۰ روز ۶۱/۱/۱۱ زیر امر بگیریید . گروه ۲۳ تهخانه :

(۱) عمل کلی تقویت آتش تهیه انطه لشکر ۷۷ پیاده پیروز .

بگلی سری

بگلی سری

-۲-

(۲) آمادهاشید مناد است و به منتهای صمیمیت و اجازت حرکت نمائید .
دستورات آمادهاشگی :

- (۱) یگانها مکاتبات خود را از ساعت ۲۴۰۰ روز ۱۱/۱/۶۱ با قرارگاههای
عطیاتی که بلا ۲ قیام و قرارگاه مقدم نزار (جنوب اهواز) برقرار سازید .
- (۲) یگانها بمنتهای واداد آمادگی برای عطیات آینده و اقدامات اساسی در -
جهت بازسازی و تجدید سازمان بجهل آورند .

فد نزار - سرانگ تخته انعطی صیاد شیرازی

جاننمین ف نزار - سرانگ تخته انعطی ستاد جمالی

گهرندگان

- ۱- قرارگاههای چهارگانه قدس، نصر و فجر فتح (سرگدام بکنسخه)
- ۲- ل ۱۶ زرهی
- ۳- معاونت عطیات و الاعانت نزار (مد عطیات) (۳ نسخه)
- ۴- گروه ۳۳ تخته انعطی
- ۵- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی خوزستان (۵ نسخه)
- ۶- قرارگاه مقدم نزار (جنوب اهواز)
- ۷- ف هوانیروز
- ۸- قرارگاه مقدم نزار (جنوب اهواز)

بگلی سری

ادامه سند شماره ۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جمهوری اسلامی ایران

از: ق.م. نزاجا د. رجنوب (۳)

به: نزاجا: : معاونت عملیات و اطلاعات (عملیات نیروی زمینی ارتش

شماره ۳۰۰ / ۱۱۱۶۰

تاریخ ۱۵ / ۱ / ۶۱

پیوست

(تلفن)

موضوع

بازگشت بشماره ۲۰۱/۰۸/۱ - ۶۱/۱/۱۵

- ۱- امریه شماره ۶۱/۱/۱۴ - ۲/۲۰۱/۰۶/۱۲۰ سما جاو بی نویین فرماند هی نزاجا عینا ارسال میگردد .
- ۲- موارد ایلافی مورد بررسی قرار گرفته ودستورات لازم به ل ۷۷ که عبده داریدا اند میباشد صادر گردد بدکه یک نسخه از ان جهت اگهی به پیوست تقدیم میگردد .
- ۳- تی ۳ ل ۹۲ زرهی بعنوان احتیاط درکنترل عملیات لشکر ۷۷ درحوالی چنانه مستقرگردید ماست .
- ۴- طرحهای پدافندی ل ۷۷ بطورکامل در دست تهیه بوده که پرازد ریانت بلا فاصله تندیم خواهدگردید
- ۵- قرارگاه مقدم نزاجا د رجنوب با توجه باجمیت منطقهای کمازلون و جرد متجاوین پاک گردید هاست همواره با دوشیاری کامل اما دگی خود را برای پدافندازان منطقه و تحت نظر قرار دادن فعالیتها و حرکات دشمن حفظ خواهد نمود .

ع ف نزاجا سرهنگ ستاد جمالی
از طرف سرهنگ ستاد امیریگی

بمهر و امضای سرهنگ ستاد جمالی
در تاریخ ۱۵ / ۱ / ۶۱

بگلی سری

((جسمه تعالی))

لژی ۸۴ (۳) در منطقه خیل محرماته شماره ۳۵۳۴۸
 به فل ۷۷ پیروز (۳) تاریخ ۱۳۶۱، ۲، ۸

بازرسی : $\frac{۲۱,۰۱۸,۹۲۵}{۶۱,۵,۷}$ و $\frac{۲۱,۱۱۸,۸۸۳}{۱۴۶,۲,۶}$

با توجه به نظر منطقه و انداز روحانیت معبد عین خیر و گسترش تیراز حد لگانه
 و تغییر مکان هم در آن که برادران و سواران آنجا (ع) پوستر ضعیف
 موجود در بین تیر ۸۴ و تیر ۷۷) بعدت کمبود نیرو و ابزارانی تیر تقصد و غنایند
 لذا استعدا دارد.

- (۱) با توجه میورد فوق هر بین تیر ۸۴ و تیر ۷۷ همایه فکته (۸۴-۵۰) منظور رود
 (۲) نمایندگین رکنم کما لشرکت با زدم منطقه واحد کیمیات مقتضی منطقه
 تیر و اعزام گردد.

بکفایت
 افزون کن رسم لشکر حد اصل تیر از منج
 در فکته طی ۸۴ در آن نمره از (تیر در)

(حدودت لشکر همراه پوستر از غیر) و در صورت صداره بی تیر در بر فکته
 کشف کما از وضعیت و انداز آن تیر بوده است
 ۳- هر نوع پیرونده تمام تیر
 ۱۱,۲,۹
 لیم تکی: با قوه بصفت صبره اعزاز فرمانده تیر ۸۴
 که برادر در دست است که اولی آدمی نامید و تمهیداتی که با آن فرمانده در شرفی
 یعنی حقیقه! روز داری روز صدمه است کینم از انتخاب یک روز برادران مجموعه
 تجسین بشیر و تقدی از او درک
 خیل محرماته
 (رنگ ضعیف)
 برای سهلا بیایا بیایا آن در در فکته آن

نسخه | از ۱۴ نسخه

لشکر ۷۷ پیاده پیروز (رکن سوم)

نکته: نسبی

در دستورات شفاهی تخنیری داده نشده است

برفت تپه (۵۳۸ - ۴۸۰)

فروردین شصت و یک

دستور عطیات شماره ۲ (دستور پدافندی قادر) الف - م - ۲۵

مدرک: الف - دستور جزء به جزء شماره ۴ ق مقدم نزاجا در جنوب

ب - نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ : منقاعه عمومی غرض شوش - د ز قول

سیاه‌مان رزمی :

تیب ۱

گردان ۱۳۶ پیاده

گردان ۱۶۳ پیاده

گردان ۱۷۸ پیاده

گرومان ۱ از گردان ۲۴۶ تانک

یگانهای از سیاه پاسداران

گردان ۲۱۴ سوار زرمی (تحت کنترل عطیات از ساعت ۰۸:۰۰ روز ۱/۱/۶۱)

گردان (-) ۳۸۳ تا ۴۱۰۵ (ک م)

آتشبار یکم گردان ۳۹۸ پ ۵ (ک م)

گرومان یکم گردان ۴۱۵ صندیس (پ م)

گرومان یکم گردان ۵۹۰ تممیر و نگهداری (پ م)

گرومان یکم گردان ۵۸۹ نگهداری (پ م)

دسته یکم از گرومان جلوش گردان ۴۶۸ مغایرات (پ م)

دسته یکم گرومان دژبان

تیب ۲

گردان ۱۲۲ پیاده

گردان ۱۲۹ پیاده

گردان ۱۵۳ پیاده

یک دسته تانک از گردان ۲۹۱ تانک

یگانهای از سیاه پاسداران

گردان (-) ۳۶۸ تا ۴۱۰۵ (ک م)

آتشبار دوم گردان ۳۹۸ پ ۵ (ک م)

— صفحه ۲ —

دستور پدافندی قادر لشکر ۷۷ پیاده پیروز

- گرومان دوم گردان ۴۱۵ مهندس (پ م)
- گرومان دوم گردان ۵۹۰ تعمیر و نگهداری (پ م)
- گرومان دوم گردان ۵۸۹ بیداری (پ م)
- دسته دوم از گرومان جلدوش گردان ۴۶۸ مخابرات (پ م)
- دسته دوم از گرومان دژبان
- عناصری از کپسار (همچنان زیر امر باش میمانند)

تیم پ ۳

- گردان ۱۱۰ پیاده
- گردان ۱۳۴ پیاده
- گردان ۱۴۸ پیاده
- گردان (-) ۳۱۵ تا ۱۰۵ م (ک م)
- آتشبار سوم گردان ۳۹۸ پ (ک م)
- گرومان سوم از گردان ۴۱۵ مهندس (پ م)
- گرومان سوم از گردان ۵۹۰ تعمیر و نگهداری (پ م)
- گرومان سوم گردان ۵۸۹ بیداری (پ م)
- دسته سوم از گرومان جلدوش گردان ۴۶۸ مخابرات (پ م)
- دسته سوم از گرومان دژبان

گروه رزی ۲۴۶ تانک

- گردان (-) ۲۴۶ تانک
- گرومان یکم گردان ۱۰۴ پیاده
- گردان (-) ۱۰۴ پیاده
- گردان (-) ۲۹۱ تانک

توپخانه لشگری

- گردان ۳۷۰ ت مخطوطه ک و خ ک (۱۵۵ م و ۲۰۳ م هویتزر)
- گردان ۸۱۵ ت ۱۵۵ م هویتزر خ ک
- گردان ۳۴۲ ت ۱۳۰ م زیر امر از ۲۴۰۰ روز ۱۲/۱/۱۳۶۱

عده های لشگر

- گردان ۳۹۸ پدافند هوایی
- گردان ۴۱۵ مهندس
- گردان ۴۶۸ مخابرات
- گرومان دژبان (-)

ادامه سند شماره ۴

— صفحه ۳ —

دستور پدافندی قادر لشکر ۲۷ پیاده پیروز

پشتیبانی لشکر یگانای نیروی

گردان ۵۹۰ تعمیر و نگهداری

گردان ۵۸۹ پیاداری

گردان ۵۹۱ آمار و ترابری

گرومان اداری

۱ — وضعیت :

الف — نیروهای دشمن : پیوست الف (خلاصه وضعیت اطلاعات)

ب — نیروی خودی :

(۱) قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب ماسوریت دارد در منطقه عمومی دحلران ، دوفول —

شوش از جنوب رودخانه چنگوله تا ارتفاعات میشداغ با نیروی مناسب پدافند نموده

و سایر یگانهای رها شده رابه منطقه عمومی اجوا از حرکت داده ، آماده اجبرای

عطیات کریلا ۳ گردود .

(۲) یگانهای از گروه ۳۳ توپخانه ، عمل کلی تقویت آتش توپخانه لشکر ۲۷ پیروز

را عهده دار میباشدند .

پ — یگانهای زبرام و جدا شده :

(۱) زیراصر :

الف) تیپ ۸۴ پیاده از ساعت ۲۴۰۰ — ۶۱/۱/۱۲ تحت کنترل عطیاتی لشکر

ب) تیپ ۳ ل ۹۲ زرمی از ساعت ۲۴۰۰ — ۶۱/۱/۱۲ تحت کنترل عطیاتی لشکر

پ) یگانهای زاهداری مستقر در منطقه از چنگوله تا میشداغ در کنترل عطیاتی لشکر

(۲) جدا شده :

آتشبارهای سه گانه ۱۰۰ مم کماکان زبرام یگانهای نزاجا میباشدند .

۲ — ماسوریت :

لشکر بدون تاخیر در امتداد خط سرخ از جنوب رودخانه چنگوله تا ارتفاعات میشداغ —

(۷۸ — ۴۴) پدافند من نماید .

۳ — اجبرای :

الف — تدبیر عطیات (پیوست ب ، کالک عطیات)

(۱) مانور : لشکر ۴ تیپ در خط ، تیپ ۸۴ در شمال از جنوب رودخانه چنگوله الی

(۵۰ — ۸۴) ، تیپ ۳ از (۵۰ — ۸۴) الی (۷۱ — ۶۷) —

— صفحه ۴ —

دستور پدافندی قادر لشکر ۷۷ پیاده پیروز

تیپ ۲ از (۷۱ - ۱۰۴) الی (۶۲ - ۷۴) ، تیپ ۱ از (۶۲ - ۷۴) الی (۴۴ - ۷۸) پدافند مین نماید .

گردان ۱۰۴ پیاده (-) در منطقه عمومی میشداغ از مختصات (۴۴ - ۷۸) الی تنگ زلیجان بمختصات (۳۰ - ۲۱) پوشش جناح چپ را برقرار می کند .
گروه رزمی ۲۴۶ تانک در منطقه عمومی رقابیه و گردان ۲۹۱ تانک و تی ۳ ل ۹۲ زرهی در منطقه عمومی چنانچه احتیاط لشکر را تشکیل می دهند .
(۲) آتش : یک آتش ضد تهیه بمدت ۱ دقیقه در سرتاسر جبهه در حرز بنیاد دستور در مذاق مورد نیاز اجرا خواهد گردید .
پیوست پ (پشتیبانی آتش)

ب - تیپ ۱ :

- (۱) در منطقه واگذاری از مختصات (۶۲ - ۷۴) الی (۴۴ - ۷۸) پدافند نماید .
- (۲) با تماس با فرماندهی سپاه پاسداران ، گسترش یگانهای سپاه پاسداران در منطقه را هماهنگ سازد .
- (۳) با اعزام گروههای گشت شناسایی و رزمی ، آرایش را از دشمن گرفته ، اجازه تکمیل مواضع پدافندی به او ندهد .
- (۴) هرگونه حرکت و جابجایی دشمن را در منطقه با آتش متوقف ، در اسرع وقت گزارش نماید .
- (۵) منطقه پدافندی را به نحوی سازمان دهد که دیده بانان ، مانور احتیاط را ممکن ساخته و به دشمن اجازه هیچگونه نفوذ و رخنه ای را ندهد .
- (۶) هماهنگی کامل با گروه رزمی ۲۴۶ تانک (احتیاط لشکر) را در منطقه آن تیپ بحمل آورده ، اطمینان از امکان کاربرد سریع گروه رزمی مزبور ، حاصل نماید .
- (۷) هماهنگی و ارتباط خود را با گردان ۱۰۴ پیاده بمنظور تبادل اطلاعات برقرار و حفظ کند .
- (۸) توجه ویژه خود را به تنگ برقازه مبذول داشته ، نسبت به مین گذاری نقاط مورد نیاز و پیش بینی آتش در عمق صعب مزبور اقدام کند .
- (۹) با شناسایی و بررسی دقیق پاسگاه فرماندهی خود را بمنطقه ای مناسب که مرکز منطقه مسؤلیت است ، انتقال دهد .
- (۱۰) مواضع سد کننده ۷ ، ۸ ، ۹ را تهیه و بنیاد دستور اشغال نماید .

ادامه سند شماره ۴

— صفحه ۵ —

دستور پدافندی تادیر لشکر ۷۷ پیاده پیروز

پ- تیپ ۲ :

- (۱) در منطقه واگذاری از مختصات (۷۱ - ۶۷) تا (۶۴ - ۷۴) پدافند نمائید.
- (۲) توجه ویژه خود را به حفظ محابرا بوضیو، شیخ محمد و مشکلی چنانچه در منطقه مصطوف دارید.
- (۳) پیش‌بینی یک احتیاط مناسب را بنمائید.
- (۴) نسبت به مین گذاری محابرا پدافندی اقدام کنید.
- (۵) هماهنگی کامل با گردان () ۲۹۱ تانک، احتیاط لشکر، در منطقه آن تیپ بحمل آورید.
- (۶) آماده باشید در صورت ایجاد رخنه در منطقه مسئولیت گردان ۲۹۱ تانک را بنا بدستور تحت کنترل گرفته نسبت به ترمیم لجهن و انهدام دشمن اقدام کنید.
- (۷) با اعزام گروه‌های گشتی شناسایی و رزم توان ساقط شده دشمن را مضمحل اجازه تکمیل مواضع به او ندهید.

- (۸) هماهنگی و ارتباط خود را با تیپ ۱ و ۳ برقرار نموده و حفظ کنید.
- (۹) مواضع سد کننده ۴ و ۵ و ۶ را تهیه و بنا بدستور اشغال نمائید.

ت- تیپ ۳ :

- (۱) در منطقه واگذاری از مختصات (۸۴ - ۵۰) الی (۷۱ - ۶۷) پدافند کنید.
- (۲) توجه ویژه خود را به محابرا موجود در منطقه مسئولیت مصطوف دارید.
- (۳) نسبت به مین گذاری و طرح ریزی آتش در روی تنگ ابوضیب و سایر محابرا نفوذی موجود در منطقه مسئولیت اقدام کنید.
- (۴) با اعزام گشتی های شناسایی و رزم هرگونه حرکت و جابجایی را از دشمن سلب نموده گزارش نمائید.
- (۵) خدا و ط پدافندی را بنحوی سا زمان دهید که امکان رخنه و نفوذ دشمن در منطقه غیر ممکن گردد.
- (۶) هماهنگی و ارتباط خود را با تیپ ۸۴ و تیپ ۲ برقرار و حفظ نمائید.
- (۷) با استفاده از وجود افسر رابط و دیده بانان حداکثر بهره برداری را از آتشیهای موجود مستقر در منطقه بنظرو انهدام و عقب راندن دشمن بحمل آورید.

ث- تیپ ۸۴ :

- (۱) با تحت کنترل عملیات گرفتن، گرومان ژاندارمری چنگوله از جنوب رودخانه چنگوله تا مختصات (۸۴ - ۵۰) پدافند نمائید.
- (۲) با استقرار و گسترش مناطق یگانها، پیش‌بینی یک احتیاط مناسب را در منطقه بنمائید.

- (۳) اقدامات لازم را در مورد جلوگیری از عملیات های برن دشمن با در نظر گرفتن منطقه ... مناسب دشت عباس بصورت آوریید.
- (۴) با اعزام گشتی شناسائی ورزی توان از دست رفته دشمن را مضمحل و هرگونه جابجایی او را گزارش و ارتفاع گیری توسط دشمن جلوگیری کنید .
- (۵) با استفاده از افسران رابط ... و دیده بانان توپخانه و حداکثر بهره گیری از توپخانه در برود زیر امر و یگانهای آتش موجود و اعزام دیده بانان نفوذی به ارتفاعات سرکوب نسبت به خنثی نمودن فعالیت دشمن اقدام و اجازه نفوذ ورخنه را در ... منطقه ندهید .
- (۶) هماهنگی کامل را با تی ۳۱ (احتیاط لشکر) در مورد شناسائی از منطقه بخدا ...
- (۷) ارتباط و هماهنگی کامل خود را با یگانهای مجاور برقرار ساخته و حفظ کنید .
- (۸) مواضع سد کننده ۱ و ۲ و ۳ را تهیه و بنابندست و اشغال نمائید .
- ج - گویان (-) ۱۰۴ پیاده :
- (۱) با استقرار در منطقه عموص میشداغ ، پوشش جناح چپ لشکر و تأمین تنگ زلیجان را از مختصات (۴۴ - ۷۸) الی مختصات (۳۴ - ۲۱) برقرار سازید .
- (۲) با اعزام گروههای گشتی شناسائی سرتاسر حاشیه غربی ارتفاعات میشداغ را تحت ... کنترل داشته ، هرگونه جابجایی را گزارش کنید .
- (۳) هدفهای مشخص و در برود منطقه را با مختصات گزارش نمائید تا بوسیله توپخانه ... کلی لشکر مورد تک واقع شو نند .
- (۴) هماهنگی و تبادل اطلاعات و ارتباط را با تیپ ۱ برقرار و حفظ کنید .
- (۵) در حوالی غربی تنگ زلیجان تماس خود را با یگانهای تیپ ۴۰ سراب برقرار سازید .
- (۶) کلیه سامان نفوذی در ارتفاعات میشداغ را شناسائی و کنترل نمائید .
- ج - تیپخانه :
- (۱) توپخانه صحرائی :
- (الف) گردان (-) ۳۸۳ ت ۱۰۵ مم ك م تن ۱ (با ضافه يك عراده ۲۰۳ مم خ ك)
- زب) گردان (-) ۳۶۸ ت ۱۰۵ مم ك م تن ۲
- پ) گردان (-) ۳۱۵ ت ۱۰۵ مم و يك عراده ۲۰۳ مم ك م تن ۳
- ت) گردان ۳۷۰ ت ۱۵۵ مم ك ، تقویت آتش گد (-) ۳۸۳ ت
- ث) گد (-) ۸۱۵ ت ۱۵۵ مم خ ك ، تقویت آتش گد (-) ۳۶۸ ت
- ج) آتشبار گد ۸۱۵ ت ۱۵۵ مم خ ك ، تقویت آتش گد (-) ۳۱۵ ت
- چ) آتشبار ۲۰۳ مم خ ك عمل کلی تقویت گردان (-) ۳۶۸ ت

— صفحه ۷ —

دستور پدافندی قادر لشکر ۷۷ پیاده پیروز

(ح) آتشبار ۲ گد ۳۷۶ ت ۱۲۲ م کاتوشیوا عمل کلی رسد دیده بان به گردان —

(—) ۳۶۸ ت اعزام دارید .

(خ) آتشبار یکم گردان ۳۴۲ ت ۱۳۰ م عمل کلی تقویت گردان (—) ۳۱۵ ت

(د) گردان (—) ۳۴۲ ت ۱۳۰ م عمل کلی رسد دیده بان به گردان —

(—) ۳۶۸ اعزام دارید .

(ز) گردان ۳۱۸ منطقه خ م (۴۴ ۱۵۵ و ۴۴ ۲۰۳) عمل کلی تقویت گردان —

۳۸۳ ت ، ک م تی ۳ ل ۹۲ بهنگام وارد عمل شدن

(۷) توپخانه پدافند هوایی :

(الف) آتشبار یکم گردان ۳۶۸ پدافند هوایی کمک مستقیم تیپ ۱

(ب) آتشبار دوم گردان ۳۶۸ پدافند هوایی کمک مستقیم تیپ ۲

(پ) آتشبار سوم گردان ۳۶۸ پدافند هوایی کمک مستقیم تیپ ۳

(ت) گردان (—) ۳۶۸ پ م بترتیب تقدم ، احتیاط — پشتیبانی لشکر

پاسگاه فرماندهی را حفاظت نمائید .

(۳) پیوست پ (پشتیبانی آتش)

ح — گردان ۴۱۵ مهندس :

(۱) نقاشی تصفیه آب مورد نیاز را در منطقه برقرار سازید .

(۲) تقدم تهیه جاده در منطقه یگانهای در خط

(۳) با بهره گیری از وسائل سنگین مهندسی سازمانی و جاده‌های سازندگی نسبت به

تهیه مواضع مورد نیاز یگانها همزمان اقدام کنید .

(۴) پیوست ت (سد و مواضع)

خ — احتیاط :

(۱) تیپ ۳ ل ۹۲ زمین :

(الف) با هماهنگی فرماندهان تیپ از منطقه گسترش آنان شناسایی کنید .

(ب) آماده باشید ارجحیای پاتک لشکر را اجرا کنید ، تقدم در منطقه تیپ ۸۴ پ

(پ) پیوست ث (ارجحیای پاتک شماره ۲ و ۳)

(۲) گردان ۲۹۱ تانک :

(الف) از منطقه گسترش یگانها شناسایی لازم را بعمل آورید .

(ب) آماده باشید بنا بدستور در منطقه بکار روید ، تقدم در منطقه تیپ ۲

— صفحه ۸ —

دستور پدافندی قادر لشکر ۷۷ پیاده پیروز

(۲) گردان ۲۹۱ تانک : **بگای پیروی**

(الف) از منطقه گسترش یگانها شناسائی لازم را بعمل آورید .

(ب) آماده باشید بنابندستور در منطقه بکار روید ، تقدم در منطقه تیپ ۲

(۳) گروه رزمی ۲۴۶ تانک :

(الف) از منطقه گسترش یگانها ، شناسائی های لازم را بعمل آورید .

(ب) آماده باشید بنابندستور در منطقه بکار روید ، تقدم در منطقه تیپ ۱

(طرح پاتک شماره ۳)

دستورات هم آمیختگی :

(الف) طرح پدافندی دایره تهیه شود که امکان عملیات آفندی (پاتک ، اعزام گشتی ،

دستبرد ، کمین) در هر کجا که دشمن نقاط ضعف و آسیب پذیری از خود نشان

داد بمورد اجراء گذارده شود .

(ب) منطقه دفاعی بنحوی سا زمان دهن شود که امکان دیده بانی ، ارتیاد ، مانور

احتیاد را ، ساخته و دشمن اجازه هیچگونه نفوذ و رخنه ای را ندهد .

(ب) با گماردن نیروهای تا مینی در جلو و پهلوها اضا فلنگر شدن اجتناب گردد .

(ت) معابر وصولی دشمن به داخل منطقه پدافندی را با ایجاد میادین مین تله های —

انفجاری ، سیم های خاردار و پستهای استراق سمع و پستهای دیده بانی کنترل و

دائما زیر نظر گرفته شود .

(ث) در معابر عبور اجباری با استفاده از گرومهای شکار تانک و آرپی جی ، پدافند از

مسیر را تحکیم بخشیند .

(ج) با اعزام گشتی های رزمی و شناسائی بدشمن نزدیک شده و حفظ تماس نشانید .

(ح) با استفاده از توپخانه ک م و درخواست آتش از توپخانه رده بالاتر پیش بینی آتش

در عمق معابر موجود را در منطقه هر یگان بعمل آید .

(ح) با توجه به اصول عملیات پدافندی و وسعت منطقه و معابر موجود پیش بینی احتیاد

از رده گرومان تا رده تیپ بعمل آمده ، مورد توجه خاص قرار گیرد .

(خ) کلیه نقل و انتقالات دشمن را که معمولا با اجراء آتش سنگین پشتیبانی بر روی

مواضع خودی میباشد زیر نظر داشته و در اسرع وقت گزارش نمایند .

دستور پدافندی قادر لشکر ۷۷ پیاده پیروز - صفحه ۹ -

(د) بانگش به حملات هوایی اخیر دشمن آموزش پدافند عامل و غیرعامل هوایی پیوستل

داده ، مواضع و گسترش یگانها را بنحوی سا زمان دهید که در صورت بمباران

حداقل تلفات و خسارات وارد آید ،

(ز) یگانهای در خط اقدامات شناسایی و تاه مینی را جدوی خدا لجنن هماهنگ

سازند

۴ - خدمات رزی : پیوست ج (خدمات پشتیبانی)

۵ - فرماندهی و مخابرات :

الف - مخابرات :

(۱) دستور کار و پیوست مخابرات (بدون تغییر)

ب - فرماندهی :

مختصات پاسگاه فرماندهی خود را در صورت تغییر گزارش کنید .

۶ - رسید آگهی دهید %

ج ف م ل ۷۷ پیاده - سرهنگ ستاد چاللی

پیوستها

الف - ۱-۱_الاعات

ب - کالک عطیات

پ - پشتیبانی آتش

ت - سد و مواضع

ث - دارجهای پاتک شماره ۱ - ۲ و ۳

ج - خدمات پشت بیانی

چ - مخابرات (حذف شده)

گیرندگان

نسخ ۲ و ۳ و ۴ از ۱۴ نسخه	قرارگاه مقدم نزاجا
نسخه ۵ از ۱۴ نسخه	تیپ ۱ پیاده
== ۶ = ۱۴ ==	تیپ ۲ پیاده
== ۷ = ۱۴ ==	تیپ ۳ پیاده
== ۸ = ۱۴ ==	تیپ ۸۴ پیاده
== ۹ = ۱۴ ==	تیپ ۳ ل ۹۲ زرهی
== ۱۰ = ۱۴ ==	تیپ ۴۰ سراب
== ۱۱ = ۱۴ ==	سپاه پاسداران شوش
== ۱۲ = ۱۴ ==	توپخانه لشگری
== ۱۳ = ۱۴ ==	پشتیبانی لشگر
== ۱۴ = ۱۴ ==	بایگانی (رکن سوم لشکر ۷۷)
-	گردان ۱۰۴ پیاده
-	گردان ۲۴۶ تانک
-	گردان ۲۹۱ تانک
-	گردان ۳۹۸ پدافند هوایی
-	گردان ۴۱۵ مهندسی
-	گردان ۴۶۸ مخابرات
-	رکن یکم لشگر
-	رکن دوم لشگر
-	رکن چهارم لشگر

بسمه تعالی

پیوست الفخلاء اطلاعات دشمن به دستور عملیاتی پدافندی قزو

۱- وضعیت کلی دشمن :

قسمت عمده ای از لشکر ۱ مکانیزه و عناصری از لشکر ۳ در منطقه لشکر ۷۷ منهدم
و احتمالاً عناصری از آن موفق به عقب نشینی شده اند .
(گزارشات نوبه ای و خلاصه اطلاعاتی از ۱/۱/۶۱ مطالعه شود)

۲- فعالیت زمینی :

الف- آتش توپخانه دشمن روی مواضع خودی بطور پراکنده و متناوباً اجرا و در منطقه
ارتفاع ۱۸۲ و تنگ ابوقریب ضمن اجرای آتش توپخانه با خمپاره انداز ۱۲۰ مم و
تیر مستقیم تانک اجرای آتش مینماید .
ب- افراد دشمن در قسمت شمال غربی ارتفاعات برقاز به مختصات (۶۹-۶۵) اقدام به
شناسایی نموده و احتمالاً حدود ۵۰۰ نفر از افراد پیاده دشمن در صدد استقرار
بوده اند .

۳- فعالیتها^۱ براس :

۱- واپسها^۱ دشمن با غیر عادی از پایگاه ابوعبیده الکوت در مورخه ۱۱/۱/۶۱
پرواز مینموده اند .

۴- سایر فعالیتها :

یگانهای از دشمن در منطقه ضمن نقل و انتقالاتی تقاضای وسایلی مانند گونی
و غیره جهت ساختن سنگر و ضوابط نموده و بعلاوه تقاضای درخواست واگذاری
مهمات زیادی نموده اند .

۵- بریتهای جدید :

الف- لشکر ۶ زرهی اخیراً از جبهه شیب هویزه بمنطقه دهلران شمال غربی عین خوش
انتقال یافته است . (لشکر ۶ زرهی شامل تیپهای ۱۶ و ۳۰ زرهی و ۲۵ مکانیزه
میشود) .
ب- لشکر ۲ زرهی از منطقه مندلی از طریق مهران عازم دهلران شده اند . لشکر ۲
شامل تیپهای ۲ و ۴ و ۳۶ پیاده میباشد . (برابر اطلاعات ترتیب نیرو لشکر ۲
پیاده میباشد) .

۲۰۵

- ۶- امکانات و آسیب پذیریهای دشمن :
- الف - امکانات : دشمن قادر است با عناصری روی ارتفاعات ۱۸۲ بمختصات (۵۵-۷۱) قطعه چنانه و جلو ارتفاعات برقاره و تنگ ابوقریب مختصات (۸۳-۵۳) قطعه عین خوش پدافند نماید ،
- ب - وسیله یگانهای زرهی خود بمواضع خودی در خط سرخ تکیه نماید .
- پ - آسیب پذیریهها : دشمن در وضع فعلی در مقابل تکههای خودی آسیب پذیر است .
- ۷- نتیجه :
- الف - ایجاد و تحکیم و توسعه مواضع پدافندی در جلو خط سرخ .
- ب - اجرای آتش توپخانه روی مواضع خودی در اکثر مناطق و اجرای آتش خمپاره انداز ۱۲۰ مم و آتش مستقیم تانک روی مواضع خودی در تنگ ابوقریب و ارتفاع ۱۸۲ و جلو مواضع برقاره .
- پ - حملات وائی بمواضع خودی و احتمالاً نقاط حساس و تا سیسات مهم موجود در منطقه
- ت - محتلمترین راه کار دشمن پدافند در جلو خط سرخ است و احتمالاً تلاش در بدست آوردن مواضع جدید در محلهای تکیه وسیله نیروهای خودی در خط سرخ اشغال نشده است .
- ث - ضمن پدافند احتمالاً دشمن قصد دارد با یگانهای زرهی خود دست بتک گسترده ای علیه نیروهای خودی در خط سرخ بزند /ش

معتبر است

ر- ۲۰ س ۲۷ پیروز : سر تیگ مستگل نژاد

بسمه تعالی

پیوست پ پشتیبانی آتش به دستورید افندی قادر لشکر ۷۷ پیاده

مدرك : الف : دستورجزه به جزه شماره ۴

ب : نقشه ۱ / ۵۰۰۰۰ منطقه عمومی غرب شوش

۱- وضعیت

الف - نیروهای دشمن

(۱) پیوست الف (خلاصه وضعیت اطلاعاتی)

(۲) نیروی هوایی دشمن از برتری نسبی محدودی در حاشیه مرزی برخوردار بوده و قادر است باتیخانه -

های دوربرد مواضع خودی را زیر آتش قرار دهد

ب - نیروهای خودی

(۱) قرارگاه مقدم نزاجاد رجنوب مأموریت دارد در منطقه عمومی دغلران ، دزفول ، شوش از جنوب رودخانه

چنگوله تا ارتفاعات میشدا غهد افند نموده وسایر یگانهای رها شده را بمنطقه عمومی اهواز حرکت داده

آمانه اجرای عملیات گریلا ۳ گردن

(۲) نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران عملیات لشکر ۷۷ پیاده را در حد مقدرات پوشش و

پشتیبانی مینماید

(۳) هواپیروزینا بد درخواست عملیات لشکر پشتیبانی مینماید

پ - زیر امر وجداننده

(۱) زیر امر

(الف) گردان ۳۴۶ ت ۱۳۰ (زیر امر از ساعت ۲۴۰۰ روز ۱۲ / ۱ / ۱۳۶۱

(ب) آتشبار ۲ گد ۳۷۶ ت ۱۲۲ کاتیوشا زیر امر از ساعت ۲۴۰۰ روز ۱۲ / ۱ / ۱۳۶۱

(۲) جدا شده

(الف) يك آتشبار ۱۰۵ از گد ۳۶۸ ت ۰ زیر امر تیپ ۴۰ سراب

(ب) يك آتشبار ۱۰۵ از گد ۳۱۵ ت ۰ زیر امر تیپ ۵۸ ذوالفقار

(پ) يك آتشبار ۱۰۵ از گد ۳۸۳ ت ۰ زیر امر تیپ ۵۵ هواپرد

۲- مأموریت :

تویخانه لشکروسایر عناصر پشتیبانی آتش عملیات لشکر ۷۷ پیاده را با اجرای آتشهای هوایی تویخانه صحرائی

تکلیف سری

— ۲۰ —

بقیه پیوست پ پشتیبانی آتش به دستورید آفندی قادر لشکر ۷۷ پیاده
از جنوب رودخانه چنگوله تا ارتفاعات میشداغ (۷۸-۴۴) پشتیبانی مینماید .

۳- اجرا :

الف - تدبیر عملیات پیوست ب کالک، عملیات .

(۱) مانور: لشکریا ۴ تیپ در خط تیپ ۸۴ در شمال از جنوب رودخانه چنگوله الی (۵۰-۸۴) تیپ ۳ از

(۵۰-۸۴) الی (۶۷-۷۱) تیپ ۲ از (۶۷-۷۱) الی (۷۴-۶۲) تیپ ۱ از (۷۴-۶۲) الی

(۷۸-۴۴) پیدا کنند مینمایند .

گردان ۱۰۴ پیاده (ب) در منطقه عمومی میشداغ از اختصاصات (۷۸-۴۴) الی تنگ زلیجان

پوشش جناح چپ را برقرار مینماید .

گروه رزی ۲۴۶ تانک در منطقه عمومی رقابیه .

گردان ۲۹۱ تانک و تیپ ۳ لشکر ۹۲ در منطقه عمومی چنانچه احتیاط لشکر را تشکیل میدهند .

(۲) آتش: آتش ضد تهیه بمدت ۱۰ دقیقه در سرتاسر جبهه طرح ریزی بنابد ستور در مناطق مورد نیاز

اجرا میگردد .

ب- پشتیبانی هوایی نزدیک

(۱) کلیات

(الف) نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران در خدمت رورات پوشش و پشتیبانی نزدیک هوایی

سراسر منطقه را اجرا مینماید .

(ب) تقدم پشتیبانی نزدیک هوایی بناید درخواست یگانهای در خط میباشند .

(پ) نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران پشتیبانی نزدیک هوایی لشکرها را از ایگاههای

پوشش ورود ز فول انجام میدهند .

(۲) دستورهای ویژه

(الف) واگذاری سورتی های پرواز پشتیبانی هوایی نزدیک فقط در هنگام تك دشمن و یا تانك

نیروهای خودی خواهد بود .

(ب) مأموریتهای کوتاه مدت از خط هم آمدگی پشتیبانی آتش بوسیله افسر ناظر مقدم هوایی کنترل

میشود .

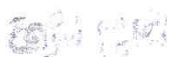
(پ) ضمیمه ۱ (طرح آتش هوایی) .

پشتیبانی هوایی

— ص ۳ —

بقیه پیوست ب پشتیانی آتربیه دستورید افندی قاد رلشگر ۷۷ پیاده

ب - پشتیانی توپخانه صحرائی :

(۱) کلیات

(الف) يك آتش ضد تهیه بمدت ۱۰ دقیقه در سرتاسر جبهه طرحریزی بنابد ستورد رماطـــــــــق

مورد نیاز تیب ها اجرا گردد .

(۲) سازمان برای زم

(الف) توپخانه صحرائی :

- گردان (-) ۳۸۳ ت ۱۰۵ و یکسزاده هویتزر ۲۰۳ مم ۰ ک کمک مستقیم تیب ۱
- گردان (-) ۳۶۸ ت ۱۰۵ مم کمک مستقیم تیب ۲
- گردان (-) ۳۱۵ ت ۱۰۵ و یکسزاده هویتزر ۲۰۳ مم ۰ ک کمک مستقیم تیب ۳
- گردان ۳۷۰ ت ۱۰۵ مم ۰ ک تقویت آتش گردان (-) ۳۸۳ ت .
- گردان (-) ۸۱۵ ت ۱۵۵ مم خ ۰ ک تقویت آتش گردان (-) ۳۶۸ ت .
- آتشبار دوم گردان (-) ۸۱۵ ت ۱۵۵ مم خ ۰ ک تقویت آتش گردان (-) ۳۱۵ ت .
- آتشبار یکم گردان ۳۴۲ ت ۱۲۰ مم عمل کلی تقویت گردان (-) ۳۱۵ ت .
- گردان ۳۱۸ ت مختلط (۱۵۵ مم ؛ ۲۰۳ مم خ ۰ ک) عمل کلی تقویت گردان (-) .
- ۳۸۳ ت ۰ کمک مستقیم تیب ۳ ل ۶۲ بهنگام وارد عمل شدن .
- گردان (-) ۳۴۲ ت ۱۳۰ مم عمل کلی یکرسد دید بان به گردان (-) ۳۶۸ ت - اعزام دارید .
- آتشبار ۲ گردان ۳۷۶ ت ۱۲۲ مم عمل کلی یکرسد دید بان به گد (-) ۳۶۸ ت . اعزام دارید .
- آتشبار ۲۰۳ مم خ ۰ ک گردان ۳۷۰ ت عمل کلی تقویت گردان (-) ۳۶۸ ت .

(ب) ضمیمه ۲ طرح آتش توپخانه .

ت - دستورات عم آهنگی

- (۱) درخواستهای پشتیانی هوایی نزدیک پیش بینی شده رایه عنصر پشتیانی آتش لشگر گزارش نمائید .
- (۲) طرح آتشید افندی گردانهای کمک مستقیم و تقویت تا ساعت ۱۲۰۰ روز ۲/۱/۶۱ به عملیات ت . ل . واصل شده باشد .
- (۳) روی پستیهای دید بانی دشمن با گلوله سوختارود و انگیز توأم تیراندازی نمائید .
- (۴) ضریب تلفات ۵٪ در نظر گرفته شود .
- (۵) گردانهای کمک مستقیم آتش خمیاره اندازهای ۱۲۰ مم و موشک انداز ۱۰۷ مم یگانهای مانوری را با عماعهنگی تیب ها طرحریزی نمائید .

— ۴ —

بقیه پیوست پ پشتیبانی آتش به دستوریدافندی قادرلشگر ۷۷ پیاده

(۶) سد های آتش مربوط به آخرین آتشیهای حفاظتی مربوط به دسته های شماره انداز ۱۲۰ م و

موشک انداز ۱۰۷ م و آتشیهای ۱۰۵ و ۱۵۵ م راروی کالک ترسیم و ارسال دارید .

(۷) تاکتیک ضد آتش:

(الف) مشی عملیات ضد آتش نیمه فعال و در مواقع تك خودی ویاتك دشمن فعال اعلام میگردد .

(ب) مشی اطلاعات ضد آتش .

((۱)) مواضع مشکوک

مختصات بدست آمده از تفسیر عکسهای هوایی .

محل تلاقی گرای و قیف انفجار .

مواضع گزارش شده از برق دمانه و مسافت نور و صدا .

مواضع مشخص شده بوسیله اسرای جنگی و پناهندگان .

((۲)) مواضع تأیید شده

مختصات بدست آمده از تفسیر عکسهای هوایی که گرای قیف انفجار و یا گرای برق دمانه

از آن بگذرد .

محل تلاقی گرای سه قیف انفجار از محل های مختلف .

انطباق محل تلاقی گرای و قیف انفجار با محل گزارش شده از یک گرای برق دمانه .

انطباق یا تلاقی مختصات گزارش شده توسط اسرای جنگی با گرای قیف انفجار یا یک

گرای برق دمانه .

تلاقی و انطباق گرای و محل گزارش شده از دودیدگاه مختلف .

۴- پشتیبانی خدمات رزمی

الف- کلیات پیوست پشتیبانی خدمات بطرح پدافندی قادرلشگر ۷۷ پیاده خراسان

ب- وسائل خدمات

(۱) میزان آمادگی مهمات موجود بشرح زیر میباشد:

موشک انداز ۱۰۷ م

ادامه سند شماره ۴

— ص ۵ —

بقیه پیوست پ پشتیبانی آتش به دستور پدافندی قادر لشکر ۷۷ پیاده

بگلی لیری

هویتزر ۱۵۵

هویتزر ۲۰۳

توپ ۱۳۰

کاتیوشا ۱۲۲

۵- فرماندهی و مخابرات

الف- مخابرات به طرح پدافندی قادر مراجعه شود .

ب- فرماندهی

(۱) پاسگاه فرماندهی ت . ل . ل . در مختصات (۴۸-۵۲) مستقر میباشند .

(۲) هرگونه تغییر در پاسگاه فرماندهی خود را گزارش کنید % ک

رسید اطلاع دهید

ضمائم:

۱- طرح آتش عوایی (حذف شده است) .

۲- طرح آتش توپخانه (بغدا " ارسال خواهد شد) .

بسمه تعالی

پیوست (ت) سد موانع بدستور پدافندی شماره ۳ / (دستور پدافندی قادر)
مدرك : نقشه ۵۰ / ۰۰۰ : ۱ منطقه عمومی غرب شوش

ماده ۱ - وضعیت :

الف - نیروهای دشمن : بدستور پدافندی شماره ۳ / مراعه شده شود .

ب - نیروهای خودی : به سازمان .

ج - زیر امر و جدا شده : گروهان پل بی ام بی لشکر ۸۱ زری در کنترل عملیاتی لشکر میباشد .

ماده ۲ : ماهوریت :

گردان ۴۱۵ مهندس و گروهان مهندس تی ۸۴ مستقل خرم آباد ماهوریت دارند با احداث

موانع و تحکیم مواضع پدافندی و ایجاد میادین مین عملیات پدافندی لشکر را مستحکم

نموده خط پدافندی را تقویت نمایند .

ماده ۳ : اجراء :

الف - تدبیر عملیات (ضمیمه ۱ کالک سد موانع) .

ب - عملیات احداث میادین مین و تخریبات جاده ای و پل و همچنین تحکیم مواضع با چهار

گروهان مهندس رزمی و گروهان ارکان مهندس انجام میشود .

ج - تیپ ۱ :

(۱) - خط پدافندی را با استفاده از گروهان ۱ مهندس که در پشتیبانی مستقیم

آن یگان میباشد تقویت نمائید .

(۲) - مواضع یگانها را تحکیم و معابر نفوذی را مین گذاری نمائید .

د - تیپ ۲ :

(۱) - خط پدافندی را با استفاده از گروهان ۲ مهندس رزمی که در پشتیبانی مستقیم

آن یگان میباشد تقویت نمائید .

(۲) - مواضع یگانها را تحکیم و معابر نفوذی را مین گذاری نمائید .

ه - تیپ ۳ :

(۱) خط پدافندی را با استفاده از گروهان ۳ مهندس که در پشتیبانی مستقیم آن

یگان میباشد تقویت نمائید .

(۲) - مواضع مورد نیاز یگانها را تهیه و تحکیم نموده و معابر نفوذی را مین گذاری نمائید .

و - تیپ ۸۴ مستقل خرم آباد :

(۱) - خط پدافندی را با استفاده از گروهان مهندس سازمانی تقویت نمائید .

(۲) - مواضع مورد نیاز یگانها را تهیه و تحکیم نموده و معابر نفوذی را مین گذاری

نمائید .

ز - دستورات ماهوریت :

(۱) - میادین مین ایجاد شده بایستی با ماهوریت فرماندهان یگانهای در خط

و به تمویب فرمانده تیپ مربوطه باشد .

- ۲ -

(۲) - کلیه میادین مین‌را یا یستی دقیقاً ثبت و گزارش نمائید .

(۳) - طرح تخریب خانه و پل تهیه و بنا بدستور اجراء گردد .

(۴) - تخریب پلها بدستور من خواهد بود .

ماده ۴ - پشتیبانی خدمات رزمی :

بدستور پدافندی شماره ۳ / مراجعه شود .

ماده ۵ - فرماندهی و مخابرات :

الف - مخابرات : بدستور کار مخابرات دستور پدافندی شماره ۳ / مراجعه شود .

ب - فرماندهی : xxx

ف - م - ج - ا - ۲۲۲ - سرگذشت / ستاد انجمن
م - ص - م

ضمیمه ۱ - کالانت سردموانج

دستور جزء به جزء شماره ۱
ب - تیپ ۳ :
پستی لشکری

- (۱) یگانهای درختا تیپ ۳ را در محل تمویض نموده مسئولیت پدافندی از منطقه قبلی تیپ مزبور را عهده دار شوید .
- (۲) با یگانهای پاسدار موجود در درختا پدافندی تیپ ۳ م.آ.تنگی و همکاریهای لازم را بنمائید .
- (۳) توجه ویژه خود را به حفظ معابر وصولی ابوغزیر و شیخ محمد و مشکلو چنانچه در منطقه مصروف دارید .
- (۴) مناطق غیر قابل عبور را با برقراری پاسگاههای مراقبت بصورت نقاط استراحت تمویض ننمائید .
- (۵) هماهنگی کامل با گردان (-) ۲۹۱ تانک ، احتیاطا لشکر در منطقه آن تیپ بعمل آورید .
- (۶) مواضع سند کننده ۴ ، ۵ ، ۶ را تهیه رینا بدستور استعمال ننمائید .
- (۷) هماهنگی و ارتباط خود را با تن ۸۴ و برقرار نموده و حفظ کنید .
- (۸) حد سمت راست تیپ را در مختصات (۸۳۳۵۰ - ۵۱۲۰۰) جناح چپ تن ۸۴ متکی سازید . پیوست کالک عطیات .

ت - تیپ ۸۴ پیاده :

- (۱) حد سمت چپ تیپ را در مختصات (۸۳۳۵۰ - ۵۱۲۰۰) به جناح راست تیپ متکی سازید . پیوست کالک عطیات .
- (۲) هماهنگی و همکاریهای لازم را ضمن حفظ ارتباط با تیپ ۳ بعمل آورید .

شدگد (۲) س ز :

- (۱) با استقرار در منطقه عمیق میشداغ (۷۶ - ۴۶) بومش جناح چپ لشکر و تامین تکمیل یگان را از (۴۴ - ۷۸) الی (۳۴۱ - ۲۱) برقرار سازید ، پیوست کالک عطیات .
- (۲) گروهان پیاده گد ۱۰۴ مستقر در تنگ زلیجان را تا ساعت ۰۶۲۴۰۰ اردیبهشت ماه تمویض برقرار سازید .
- (۳) هماهنگی و ارتباط خود را با تن ۴ سراب بمنظور تبادل اطلاعات برقرار و ده آن ننمائید .
- (۴) با یگان پاسدار موجود در تنگ زلیجان م.آ.تنگی و همکاریهای لازم را بنمائید .
- (۵) کلیه معابر وصولی و راههای نفوذی در ارتفاعات میشداغ را با همکاری یگان پاسدار شناسایی و کنترل ننمائید .
- (۶) با اعزام گروههای گشت شناسایی سرتاسر حاشیه غربی ارتفاعات میشداغ را تحت کنترل داشته و برگزیده جابجایی را گزارش کنید .
- (۷) پدافندی مشخص و در بر برد منطقه را با مختصات گزارش ننمائید تا وسیله توجیهانه تقویت نکنند . لشکر مورد تنه قرار گیرد .

پستی لشکری

(۵) آماده باشید درجهای پایتخت لشکر را در مختصات (۸۴۰۰ س ۱۰۰۰۰) پیوست کالک عطیات

ادامه سند شماره ۵

۲۳

بکلی سوری

دستور جدول به جز شماره ۱
ج - توپخانه لشکری :

(۱) یکرستفاده بان به گد ۲۱۴ س از اعزام دارید .

(۲) جهت پشتیبانی از گد ۲۱۴ س ز پیش بینی یک یگان توپخانه مناسب بنمائید .

۶ - دستورات مهمانگی :

الف - کلیه مقام دستور پدافندی قادر با استثنای تغییراتی که با این دستور ابلاغ میگردد بقوت خود باقی است .

ب - کلیه تئیر هگانها رتبه و فرمان در تاریکی شب و یا اختفای کامل انجام گیرد .

پ - بعضی دریافت این دستور بنوعی اقدام نمائید که کلیه تمویضها تا قبله از آغاز روشنایی روز ۰۸

اردیبهشتمه ماه ۶۱ خاتمه یابد .

ت - فائده استقرار و حمل پاسگاه فرماتند می خرید را گزارش کنید .

رسید آکشی درمید .

فرمانده منطقه عملیات لشکر ۷۷ پیروز سرمنگ ستاد ازگسن

امیر
سرمنگ ستاد ازگسن

پیوستها

کالک عملیات

گیرندگان

۱ - ف تی ۱ ۲۴ ، ۳ ، ۳ ، ۸۴ ، گد ۰۴ ، پیاده ، گد ۲۱۴ س ، گد ۲۴۶ ، گد ۲۹۱ ، گد ۲۹۱ ، گد ۲۹۱

۲ - ف ت ل ، ف پیش ل

۳ - ف م نوابجا در جنوب (۳)

۴ - ف تیپ ، ف سراب ، ف سیاه پاسداران (مستقر در شوش)

رونوشت صفحه ۶۴

بسمه تعالی

ارتش جمهوری اسلامی ایران

نزاچا معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات)
۰۸/۹ / ۳۲/۲۱ ط
ت . ر - سماچا (اداره سوم - عملیات)
۶۱/۲/۹

دستورات کمیلی طرح کربلاي ۲

پیشرو شماره ۱۴ - ۰۳ - ۳۰۰۰ - ۶۱/۲/۶

برابر اعلام قرارگاه مقدم نزاچا در جنوب (اهواز) دستورات
زیر به ل ۷۷ پیاد ۳ پیروز صادر شده است :
۱- تیپ ۳ لشکر ۹۲ از ۰۵۱۲۰۰ اردیبهشت ماه ۱۳۶۱ از کنترل
عملیاتی ل ۷۷ رها و در محل استقرار فعلی در اختیار ل ۹۲
زرهی قرار گیرد.
۲- ل ۷۷ یگان مناسبی را سازمان داده و در نقش احتیاط
لشکر در منطقه مناسب مستقر نماید.
۳- با هماهنگی سپاه پاسداران و ترکیب مقدس تک محدود برای
تأمین تپه ۱۸۲ به مختصات ۷۱۱-۵۵۲ مقیاس روی نقشه
چنانچه ۰ طرح ریزی و جهت تصویب به قرارگاه ارسال دارد.
۴- تیپ ۸۴ پیاده کماکان در کنترل عملیاتی ل ۷۷ باقی
میماند .

ف - نزاچا - سرهنگ توپخانه علی صیاد شیرازی
از طرف سرهنگ زرهی ستاد وصالی

سخن هفته :

روز ارتش روز مردم است لیکن انتخاب يك روز برای ارتش به
منظور تجلیل بیشتر و تقدیر سزاوارتر است.

(امام
خمینی)

بگلی سری

بسم الله الرحمن الرحيم

(در دستورات شفاهی مورخه ۹/۲/۱۳۶۱ تخییری حاصل نشده)

نسخه یکم از ۱۱ نسخه

لشکر ۲۲ پ (رکن سوم) قرارگاه فجر

دفت تیه (۵۲۸ - ۴۸۰)

۰۸۱۴۰۰ اردیبهشت شصت و یک

ک - گ - ۲۵

دستور آفندی امیرالمؤمنین (دستور جزء جزء شماره ۲)

۱ - مدرک : الف - امریه شماره ۹۹/۱۳/۳۰۰۱ - ۵/۲/۶۱ ق م نزاجا و یادداشت

اداری شه نزاجا

ب - نقشه ۵۰۰۰۰ / ۱ / منطقه غرب شوش

۲ - تخییرات در سازمان رزسی :

الف - سه گردان از سپاه پاسداران تحت کنترل عملیاتی فجر ۱ بمنظور تلفیق با گردان ۱۲۸ پ

و تشکیل فجر ۱

ب - چهار گردان از سپاه پاسداران جهت تلفیق با گردان ۱۲۲ پ بمنظور تشکیل قرارگاه

فجر ۵

۳ - هماهنگی :

قرارگاه فرماندهی فجر ماهوریت دارد ضمن ادامه پدافند بمنظور جلوگیری از تقویت نیروهای

دشمن در جنوب در ساعت (س) روز (ر) تک نموده هدف های الف و ب را تصرف خط سبز

را تا آمین آماده میگردد بنا بدستور تک را بمنظور انهدام مقاومت های باقیمانده دشمن و

پاکسازی منطقه و تا آمین خدا پیروزی بسمت غرب ادامه دهد .

۴ - اجراء :

الف - تدبیر عملیات : پیوست کالک عملیات

بگلی سری

یکلی سری

دستور آفندی امیر المؤمنین

— صفحه دوم —

ب — مانور :

عملیات در دو مرحله بشرح زیر انجام میگردد :

(۱) مرحله یکم :

فجرهای ۱ و ۵ بترتیب در جنوب و شمال تک نموده دشمن را منهدم هدف های الف و ب را تصرف و خدا سبزا تا مین من نمایند .
فجر ۲ و گروه رزمی ۲۴۶ تا تک و یک گردان از فجر ۴ احتیاط فرماندهی فجر را تشکیل میدهند .
فجرهای ۳ و ۴ و گردان ۲۱۴ س . زکماکان بقاء مریهت پدافندی خود ادامه میدهند .

(۲) مرحله دوم :

فجر ۲ همزمان با عبور از میان فجر ۱ و ۵ با زیر امر گرفتن گردان ۲۹۱ تا تک و گردان ۱۲۲ پیاده در امتداد خط سبز مستقر و پدافند نموده و فجرهای ۱ و ۵ را رها میسازد . بنابندستور آماده میگردد مواضع پدافندی خود را با امتداد خط سفید متکی نماید .
در این مرحله فجر ۱ و گروه رزمی ۲۴۶ تا تک احتیاط فرماندهی فجر را تشکیل و فجر ۴ و گد ۲۱۴ س زکماکان به پدافند ادامه میدهند فجر ۴ بنابندستور با عمده دار شدن مسئولیت منطقه پدافندی گد ۱۱۰ پ (تنگه ابوخریب) در منطقه پدافند من کند .
فرماندهی فجر آماده میگردد بنابندستور با عبور دادن فجرهای ۱ و ۳ از خط فجر ۲ نسبت به پاکسازی مقاومت های باقیمانده دشمن اقدام و در امتداد خط پیروزی مستقر و پدافند نماید .
گد ۲۱۴ س زبنابندستور پوشش جناح چپ را برقرار من نماید

یکلی سری

ادامه سند شماره ۷

بکلی سری

— صفحه ۳ —

دستور آذندی امیرالمؤمنین

پ- فجر ۱ :

(۱) مرحله یکم :

(الف) دشمن هم‌آهنگی با فرمانده سپاه پاسداران منطقه گد ۱۷۸ پیاده را با —

استفاده از گروهان یک گردان ۲۴۶ تانک و نیروهای واگذاری از سپاه —

تلفیق و نیروهای تک هر را سا زمان دهید .

(ب) تک کنید دشمن را در مذاقه منهدم هدف (الف) را تصرف خط سبزا

تأمین نمائید .

(پ) روی نقاه ارتفاعی ۱۲۹ (۶۰۸ - ۶۴۲) در امتداد محور چنانه — فکه

با نیروهای فجر ه الحاق حاصل نمائید .

(ت) تصرف کامل هدف (الف) و تأمین خط سبزمواضع پدافندی کنونی را —

حفاظت کنید .

(۲) مرحله دوم :

(الف) آماده باشید بمسور فجر ۳ کمک کنید .

(ب) پس از استقرار فجر ۲ در خدا سبزا احتیاط قرارگاه فجر را در منطقه تشکیل دهید .

(پ) دشمن تجدید سا زمان آماده باشید بنابستر بازیرا گرفتن گروه رزمی —

۲۴۶ تانک و با عبور از فجر ۲ (خط سفید) تک را بمنظور پاکسازی —

مقاومت های باقیمانده دشمن در منطقه و تأمین و پدافند خط پیروزی به

سمت غرب ادامه دهید .

ت- فجر ۲ :

(۱) مرحله یکم :

(الف) با هماهنگی سپاه پاسداران (تیپ مهدی) گد ۱۲۲ پ را با نیروهای واگذاری

تلفیق و در تشکیل قرارگاه فجر ه همکاری کنید .

(ب) تیپ با استعداد دو گردان احتیاط قرارگاه فجر را در منطقه عمومی چنانه تشکیل دهید .

بکلی سری

— صفحه چهارم —

دستور آفندی امیرالمؤمنین

(۲) مرحله دوم :

- (الف) آماده باشید بنابندستور همزمان با عبور از میان فجرهای (و ه) گد های (۲۹۱ تانک و ۱۲۲ پیاده را زیر امر گرفته در امتداد خط سبز مستقر و —
 پدافند نموده فجرهای (و ه) را آزاد سازید .
- (ب) آماده باشید بنابندستور مواضع پدافندی شود را به امتداد خدا سفید —
 متکی نتائید .

ت - فجر ۳ :

(۱) مرحله یکم :

- (الف) در مواضع پدافندی فعلی پدافند نتائید .
- (ب) عبور فجر ه را کفک و پشتیبانی نتائید .

(۲) مسبر حله دوم :

- (الف) با تنویض مسئولیت پدافندی منداقه گد (۱۱ پیاده (تنگه ابو فریب) —
 به فجر ۳ آماده باشید بنابندستور تنه را با عبور از خدا فجر ۲ (خدا سفید)
 بمنابر پاکسازی منداقه وانهدام مقاومت های باقیمانده دشمن بخار ف غرب
 ادامه و در امتداد خدا پیروزی مستقر و پدافند نتائید .
- (ب) هنگام عبور فجر ۲ گردان (— یک گروهان) ۲۹۱ تانک را زیر امر فجر ۲
 قرار دهید .

ث - فجر ۴ :

(۱) مرحله یکم :

- (الف) یک گردان پیاده با استعداد مناسب بمنوا انستیا فرماندهی فجر
 در حوالی یروه (۸۵ - ۵۳) مستقر سازید (کاربرد با دستور فرماندهی فجر)
 (ب) به پدافند در منداقه ادامه دهید .

(۲) مرحله دوم :

- (الف) بنابندستور مسئولیت منداقه پدافندی گد (۱۱ پیاده (فجر ۳) را بمسده
 گرفته گردان مزبور را رهبا سازید

بکلی

یگانگی نیروی

دستور آفندی امیرالمؤمنین — صفحه پنجم —

(ب) به پدافند از منطقه ادامه دهید (پیوست کالک عطیات)

(پ) آماده باشید ضمن خنثی نمودن هرگونه فعالیت دشمن اجازه قطع درگیری

را بدهشمن ندهید .

ج — فجر ۵ : (فاگد ۱۲۲ پ باهماهنگی معاون تن المهدی) :

(۱) مرحله یکم :

(الف) با همکاری و هم آمیختگی سپاه پاسداران (تیپ المهدی) استفاده از

گردان ۱۲۲ پیاده و تظیف با یگانهای سپاه پاسداران قرارگاه فجر ۵ را

تشکیل دهید .

(ب) با عبور از خط فجر ۳ تک نموده دشمن را در منطقه منهدم کرد ب را

تصرف و خطا سپهرا تا مین نمائید .

(پ) روی نقطه ارتفاعی ۱۲۹ (۶۰۸ - ۶۴۲) در امتداد محور چنانچه — فکه

با نیروهای فجر ۱ الحاق حاصل نمائید .

(۲) مرحله دوم :

(الف) آماده باشید هنگام عبور فجر ۲ ضمن کمک گد ۱۲۲ پیاده را بهر امر آن

قرارگاه قرار دهید .

(ب) پس از استقرار فجر ۲ در امتداد خط سبز احتیاط فرماندهی فجر را در

منطقه تشکیل دهید .

ج — گد ۲۱۴ س + ز :

(۱) مرحله یکم :

(الف) بدون تشییع .

(۲) مرحله دوم :

(الف) بدون تشییع .

(ب) آماده باشید بنا بدستور پس از استقرار فجرهای ۱ و ۲ در خط پدافندی —

پیروزی پوشش جناح ج ب قرارگاه فجر را بعهده بگیرید .

ج — توپخانه لشگری :

(۱) فرماندهی فجر ۵ را با یگانهای آتش مناسب پشتیبانی نمائید .

یگانگی نیروی

بکلی سری

دستور آفندی امیر المؤمنین — صفحه ششم —

(۲) باتوجه به اطلاعات ضد آتش موجود نسبت به طرحریزی آتشیهای ضد آتشبار اقدام کنید .

(۳) باتوجه به مراحل مختلف عملیات درحیاتی آتش لازم بمنظور پشتیبانی از یگانهای مانور کننده پیش بینی و تهیه نمائید .

خ — گردان ۴۶۸ مخ :

از برقراری یک سیستم ارتباطی کامل و مطمئن سرتاسر منطقه فرماندهی فجر اطمینان حاصل کنید .

د — گردان ۴۱۵ مین :

(۱) باهم آونگی مهندسی سپاه پاسداران (تیپ المهدی) فرماندهی فجر ه را با عناصر مهندسی مورد نیاز و موجود پشتیبانی کنید .

(۲) نسبت به مین برداری و ایجاد مهابر در مراحل مختلف عملیات اقدام و نظارت نمائید .

(۳) باهم آونگی جهاذ ای مستقر در منطقه یگانهای مانوری را در تهیه مواضع و استحکامات لازم پشتیبانی نمائید .

ز — احتیاط :

(۱) مرحله یکم :

(الف) قرارگاه فجر ۲ :

— آمادگی بکار رفتن در هر یک از مناطق عملیاتی فجر را داشته باشید .

(ب) گروه رزی ۲۴۶ تانک :

((۱)) آمادگی بکار رفتن در منطقه فجر را داشته باشید .

((۲)) توجه ویژه به معبر وصولی جناح چپ فجر بنمائید .

(پ) گردان از فجر ۴ :

— آماده باشید بنزد دستور در منطقه بکار روید (تقدم کاربرد منطقه فجر)

بکلی سری

بکلی سری

— صفحه هفتم —

دستور آتندی امیر المؤمنین

(۲) مرحله دوم :

(الف) فجزر ۱ :

— آمادگی بکار رفتن در منطقه را داشته باشید .

(ب) گروه رزس ۲۴۶ تانک :

((۱)) آمادگی بکار رفتن در منطقه را داشته باشید (تقدم در

منطقه فجزر ۲)

((۲)) آماده باشید بنابندستور زیر امر فجزر ۱ قرار گیرید .

ه — دستورات هم‌آهنگی :

الف - ساعات (س) و روز (ر) متعاقباً ابلاغ خواهد شد .

ب — یگانها آمادگی لازم جهت اجرای مأموریت را از ساعت ۲۰۰۰ مورخه ۶۱/۲/۱۰ — داشته باشند .

پ — باتوجه به تجربیات حاصله از عملیات قبلی نسبت به ترکیب مقدس (ارتش و سپاه) — اقدام نمائید .

ت — یگانهای عبور شونده و عبورکننده هماهنگی های مداوم و لازم را در مراحل مختلف — عملیات برقرار نمایند .

ث — یگانهای تک کننده نسبت به مین برداری و ایجاد ممانع مورد نیاز قبل از آغاز عملیات — اقدام نمایند .

ج — باتوجه باینکه نیروهای سپاه پاسدار در عمق منطقه بصورت غافلگیرانه اقدام به تک مینمایند اجرای هرگونه آتش در حد گذار خط سبز با هماهنگی کامل فرماندهان فجزر ۱ و ۵ و تیپ المهدی و تیپ سجاد انجام گردد .

چ — یگانها آمادگی کامل را جهت انهدام و پاکسازی منطقه با ادامه تک بسمت غرب داشته باشند .

ح — بمحضر مشاهده قرائن و شواهد دال بر قلاع درگیری و عقب نشینی دشمن مراتب گزارش و بانبروی مناسب نسبت به تسقیب و انهدام دشمن اقدام کنید .

خ — یگانها از ماکتوب نسبت به شناسایی عناصر و زمین منطقه مورد مسئولیت خود اقدام و تا — رده دسته شناسایی را تکمیل نمایند .

بکلی سری

بکلی سری

— صفحه هشتم —

دستور آقندی امیرالمؤمنین

- د — باتوجه به شرایط و زمان موجود نسبت به تمرینات و نرمشهای بدنی جهت آمادگی پرسندل از نظر جسمی اقدام کنید .
- ذ — پیش بینی وسائل و تجهیزات لازم جهت پدافند بر علیه حملات شیمیایی دشمن را بنمائید .
- ر — جایجایی و آمادگی یگانها برابر با زمان برای رزم تا ساعت ۲۰۰۰ مورخه ۱۰/۲/۶۱ خاتمه یابند .
- ز — هر گونه تغییرات بصورت دست هر جزه بجزه ابلاغ خواهد شد .
- س — پاسگاه تاکتیکی فرماندهی فجر در مختصات (۶۹۶ — ۸۱۸) محل پاسگاه — فرماندهی خود را گزارش کنید .
- ش — با توکل بر نیروی لایزال الهی و بکار گرفتن کلیه امکانات موجود و ایشار نیروهای رزمنده و تجربیات ۱۹ ماهه جنگ تحمیلی پیروزی قطعی است . انشاءالله

رسمیست اطلاع دهید

فرماندهی عملیات فجر — سرمنشی استاد ارگمن

بکلی سری

بسیاری

— صفحه نهم —

دستور آذندی امیرالمؤمنین

گیرندگان

نسخه های دوم و سوم و چهارم از ۱۰ نسخه ق مقدم نزاجادرجنوب (کربلا ۳)

نسخه پنجم از ۱۱ نسخه ۱) فاجیر

== ششم از ۱۱ == ۲) ==

== هفتم از ۱۱ == ۳) ==

== هشتم از ۱۱ == ۴) ==

== نهم از ۱۱ == ۵) ==

== دهم از ۱۱ ==

تربخانه فاجر

== یکم از ۱۱ == رکن سوم (بایگانی)

== یازدهم از ۱۱ == تیب ۴ سرلاب

مورد بررسی قرار گرفت - امضا پشت بانی لشکر

== == == == گردان ۴۶۸ مخ

== == == == ۴۱۵ مهن

== == == == ۲۴۶ تانک

== == == == ۲۱۴ س، ز

== == == == رکن یکم لشکر

== دوم ==

== چهارم ==

فعلیات نجر
فاجرا ۱- ۲- ۳- ۴- ۵- گ ۲۱۴- گ ۲۴۶
خیابان بحرمانه
خیابان فوری
ف ۰ ق ۰ مقدم تراجا در جنوب (۲)
فرماندهی فوج در قرارگاه تاکتیک به مختصات (۶۶۱- ۸۱۸) با توکل به خداوند یکتا مستقر
و از ۱۷۰۰ گذارد بیست ماه فعال گردید
گیرنده کتی: ف ۰ ت ۰ ل ۰ ف ۰ پ ۰ ل ۰ گ ۴۱۵- مین ۴۶۸- بیخ ۰ ق ۰ ل ۰ گرد زبان لشکر ۰

شماره
۲۰۱/۰۸/۵/۱
۶۱/۲/۱۰

سرهنگ ستاد ازگیس
از طرف سرهنگ ستاد ~~ستاد~~ زاده

سرهنگ ستاد سروری
سرور ~~سرور~~

۲۱۰۵
۶۱/۲/۱۰

عنوان		تاریخ و ساعت وصول پیام تبریک شماره مرکز پیام وسیله ارسال نقشه دکل یا گروه	
از: تفجیر	طبقه بندی کنید	محرمانه	
ب: ف فجر ۱ ه ۲ ه ۳ ه ۴ ه ۵ ه ۶ ه ۷ ه ۸ ه ۹ ه ۱۰ ه	ارجحیت	اقدام کننده این	
آگهی ب: ق م نزاچا در جنوب		آگاه شونده این	
پیرو ۱۰۰۲ - ۲ - ۰۸ - ۲۰۱۰ - ۲ - ۶۱			
در دستور فرمائید خاتمه استقرار و جایگاه خود را سه ما گزارش نمایند %			
شماره ۰۲ - ۵ - ۲۰۱۰ - ۱۰ - ۲ - ۶۱			
		۲۱۴۵	
		SL ۶۱۰	
درجه - نام و مقام تبریک کننده پیام	درجه - نام و مقام امضاء کننده	تاریخ و ساعت ارسال	تاریخ و ساعت پایان شماره
سرتیپ ستاد نیروی	سرتیپ ستاد ازگیل	۱۰/۲/۶۱	۱۰/۲/۶۱
مقتضی	صمیمی	صمیمی	صمیمی
درجه - نام و مقام نگارنده	درجه - نام و مقام تایید کننده	تاریخ و ساعت ارسال	تاریخ و ساعت پایان شماره
سرتیپ ستاد نیروی	سرتیپ ستاد ازگیل	۱۰/۲/۶۱	۱۰/۲/۶۱
مقتضی	صمیمی	صمیمی	صمیمی

قیمت (۱) را مرکز پیام (۲) را تهیه کننده پیام و (۳) را مترجم یا تدوین کننده پیام و (۴) را نویسنده یا تایید کننده پیام - خطوط نقطه چین در قسمت (۲) برای آسانی روشن کردن پیام در فراست

آتش جمهوری اسلامی ایران

پیام کشف / پیام رمز

عنوان .		تاریخ و ساعت وصول بمرکز پیام شماره مرکز پیام وسیله ارسال تعداد کلمه یا گروه		« ۱ »
طبقه بندی	حین کربان	از : ف م م ی پ س ب		« ۲ »
ارجمیت	اقدام کننده آانی	ب : ف م م ی پ س ب ۷۷		
شماره پیام	آگاه شونده	گامی ب :		
		بارانت نامه ۲۰۱۸/۵۲ ۵۲ ۲۸۱۰		
		فخر کربان جایگاه موم حنفی در انجام داده در عمل هر دو عمل مستمر		
		لذت است از ۲۰۱۸/۴۹۵ ۳۱۸ ۲۱۶		
		۸ ۱۱۱۲۱۱		
		۱۸ ۳۱۱		
درجه نام و مقام امضاء کننده		درجه نام و مقام تهیه کننده پیام		« ۳ »
امضاء	تاریخ و ساعت امضاء	صفحه	از صفحه	
تاریخ و ساعت پایان شماره		درجته	درجه نام و امضاء تکمیل کننده	« ۴ »
		گرفته	گرفته	

قیمت ۱۰۰۰ ریال / هر پیام « ۳ و ۲ » از تهیه کننده پیام « ۲ » در آنکه از پیوند یا کپی پرستار خطوط نقطه چین در پشت برای آسان کردن و نامی برآورد
فرم ۱۰۲۲۲ الف ج

پیام کشف / پیام رمز

عنوان .		تاریخ و ساعت وصول مرکز پیام شماره مرکز پیام وسیله ارسال تعداد کلمه یا گروه	« ۱ »
طبقه بندی	خدمت گیران	از : فتح بیب ۳	« ۲ »
اهمیت	اقدام کننده و نوع فوریت	ب : ف ۷۷ د ۷۷	
آگاه شونده	شماره پیام	گفتی ب : بازگشت به شماره ۲۰۱۰۸۱۵۱۳ ۵۱ ر ۲ ر ۱۰	
درجه نام و مقام تهیه کننده پیام		<p>با توجه به اینکه در این مورد بازرسی طالبان در اصل نگردیده است معذرتاً چنانچه خاتمه امر قرار میگیرد در دستور جزو پیگیری شماره ۲۰۱۸۱۶۴۲۲ ۵۱ ر ۲ ر ۱۰</p> <p>طین لنگر ب. مریض رسیده است ۲۰۱۸۰۸۲۴۹ ۵۱ ر ۳ ر ۱۱</p> <p>ک. ره پیام ۲۰۱۸۰۸۲۴۹ ۵۱ ر ۳ ر ۱۱</p>	
درجه نام و مقام امضاء کننده		« ۳ »	
امضاء		صفحه از صفحه	
درجه نام و امضاء تکمیل کننده		« ۴ »	
تاریخ و ساعت پایان شماره		کشف کننده ۵ - ۲	

قسمت دوم از مرکز پیام « ۳۵۴ » از تهیه کننده پیام در « ۲۰۱۸۰۸۲۴۹ » از انگار باقی مانده تا پیچیده شود و خطوط نقطه چین در قسمت ۲ برای آسان تر شدن کارهای است
فرم ۱۰۲۲۲ الف - ج

از: ساعت فجر (خیلی محرمانه) شماره: ۱۶-۱۸-۰۸-۲۰۱۰
به: فاع فجر (۳) تاریخ: ۶۱/۲/۱۱
موضوع: است قرار پاسگاه فرماندهی توپخانه فجر
مقام عالی‌رآگاه میسازم.
ستاد عملیات توپخانه فجر در قرارگاه تاکتیکی در مختصات
(۸۱۶-۶۹۶) بیاری خداوند متعال از ساعت ۱۴۰۰ روز
۶۱/۲/۱۰ کار خود را آغاز نموده است مراتب جهت استحضار
بعرض میرسد ۰٪

فاع فجر: سرهنگ توپخانه جاودانی

۲۱
۱۱

خیلی محرمانه

۶۱/۲/۱۱

اردمیریت

بیمتالین

طبقتندی

شماره تلفن	سازمان	پیکان	شماره	شماره	نام	درجه
۲۸۵۲۸۱		رئیس	چابکین سورنجه در کوه	۱	نخبره	سرتیپ
۸۴۲۱۱		سجای	مهر - کجک از بهریم	۱	صنایع	سرتیپ

شماره: ۸-۱۰۱/۲۲۲
تاریخ: ۱۰ اردیبهشت
ساعت: ۱۵۵

از: نزیب، شماره ۳۳۳ - در کوه
به: شماره ۳۳۳ (در کوه)
موضوع:

زیرک ۳۳۳ - شماره ۱۰ اردیبهشت / طرح عملیات / ج ۳
بنام حضرت بیت المقدس با طرف بسم الله اننا کم الجبارین
یا سجن رهن برید کالب آفا ناز گردیده است و یکبار از
روشنانه کارون عبور کردند و لطیف جاده اهدا فرستاد در
حال پیشبرد در هر دو

نزیب - شماره ۳۳۳

انظرت

نزیب - شماره ۳۳۳ / در کوه / در کوه / در کوه
شماره ۲۳۵

۱۳۱

سند شماره ۱۴

عنوان		۱۱) تاریخ وساعت وصول پیام مرکز شماره مرکز پیام وسیله ارسال نقشه و کد یا گروه
۱۲) از : فوج (و مکان)	طبقه بندی	خدمات فرمانده
ب : فوج ۲۵ ۴۵۲۵ ه گد ۴۱۶۲۱ ه گد ۲۴۶ ه	ارجحیت	اقدام کننده انز آگاه شونده انز
ب : ق.م.نواجا در جنوب ف.س. ۴۰ پناه		
پدر و شماره ۱۰۰۳ - ۶ / ۲ / ۶		
بدینوسیله ساعت ۱۱:۰۰ (و) بشروح زیر ابلاغ میگردد :		
ساعت ۰۶:۰۰ مورخ ۱۱ / ۲ / ۶۱ (ت) که آغاز عملیات		
بسم الله القاصم الجبارین یا علی مدد		
۶۱ / ۲ / ۱۱ / ۲۰۱ / ۰۸ / ۵ / ۱۲		
گرفته کنونی - ف.ت.ل. پدر و شماره فوق جهت اقدام		
۱۲ ۱۲/۲/۶۱		
۱۳) درجه نام و مقام ترکمنده پیام	سرهنگ ستاد سروری	درجه نام و مقام امضا کننده سرهنگ ستاد ستاد ستاد
تلف	صفحه ۱ از ۱	تاریخ و ساعت امضاء از اول امضاء
۱۴) درجه نام و امضاء نگارنده	فرستنده گرفته	تاریخ وساعت پایان شماره

بم
۰۲۲۲-۱۱۱۱-۱۱۱۱

تفت ۱۱، رام کر پیام (۳ و ۲)، راهبیه کهنه پیام (۴)، رام کرانچی یا تو تایپ چی پر نمایند خطه نقطه چین در قسمت ۱، برای آسانی نوشتن گروه‌های در وزارت

سند شماره ۱۶

عنوان	(۱) تاریخ و ساعت وصول پیام مرکز
	شماره مرکز پیام
	وسیله ارسال
	نقاد کلمه یا گروه

از : دارنا بحر	طبق بندی	ص ۱۶
به : دارنا کریم	ارجحیت	اقدام کننده
آگهی به :	آگاه شونده	

بیت المقدس در محراب است ۰۴۰ روز ۱۱، ۱۲، ۱۳ ماه ربیع الثانی الحرام المبارک

با عرض درود ۱۰۰ بار

عشاء صعبت علیک تسلیت او از انوار عاقبت

۱۳-۸-۱۰۸۰۷

۱۱، ۱۲، ۱۳

۱۰
۱۱
۱۲

درج - نام و مقام امضاء کننده	از	صفحه	صفحه	درج - نام و مقام امضاء نگارنده	صفحه
امضاء	تاریخ و ساعت امضاء	ص	ص	امضاء	ص
تاریخ و ساعت پایان شماره				فرستنده	
				گیرنده	

شماره سند ۰۰۲۷۷-الف

قسمت (۱)، مرکز پیام (۲ و ۳) را تهیه کننده پیام و (۴)، امضاء نگارنده یا نگارنده ای می باشد - خطوط نقطه چین در قسمت (۲)، برای آسانی نوشتن گروه های رفرات

قرارگاه کرپلا در جنوب

به نژا جا معاونت اطلاعات / مد عملیات / از طریق ق م نژا جا در جنوب
اگهی به ق م نژا جا در غرب / باختران / ل ۷۷ / وسیله ق م در جنوب

خ م

خ ف

شماره ۶۱/۲/۱۱ ۲۰۰۱/۱۳/۱۳۹

گزارش نوبه شماره ۸

ساعت ۰۴۰۰ - روز ۶۱/۲/۱۱

۱) عملیات شب دوم قرارگاه قدس در ساعت ۰۲۰۰ روز ۶۱/۲/۱۱

با رمز یا علی شروع گردید طی این عملیات خسارات و تلفاتی
بدشمن وارد و طبق برنامه در ساعت ۰۴۰۰ قطع درگیری شد و یگانها
بمواضع قبلی از تک باز گشتند

۲) قرارگاه فتح تغییری نداشته است

۳) قرارگاه نصر تغییری نداشته است

۴) ل ۷۷ با یگانهای تحت کنترل عملیات خود را در ساعت ۰۴۴۵

با رمز یا علی مدد آغاز نمودند تا این ساعت درگیری حاصل
نشده است ۰/۰

شششنبه

ف نژا جا سرهنگ توپخانه علی سیاد شیرازی

از طرف سرهنگ نواخی

برازرین *برازرین*
۶۱/۲/۱۱

پیام کشف / پیام رمز

عنوان		تاریخ و ساعت وصول بمرکز پیام شماره مرکز پیام وسیله ارسال تعداد کلمه یا گروه	« ۱ »
طبقه بندی	جدلی فرمان	از : ف غیر ریب	« ۲ »
ارحیت	اقدام کننده آنجی	ب : ف ع غیر	
آگاه شونده	شماره پیام	گامی ب :	
در ساعت ۰۵۳۰ روز ۱۱ اردیبهشت ۱۳۶۲		۲۱	
از منطقه گمرک ۱۷۸ برادران پاسدار نجف و آیدین آن			
به مرکز اراک در صفیاءات و تلفات دستت بجمع زیر بهر سخن می شد			
منفا کالونی فتاحی چهار نفر از زیر و حای خودی زخمی شده اند			
۱ اسیر ۷۰ نفر ۲ کشته ۱۰ نفر ۳ تانک منهدم شده می رستگاه		« ۳ »	
می جلوزو آیدین در ۵۰۰ کیلومتر خفت رستگاه و انبار محتا			
مستردم و به آتش کشیده شده		درجه نام و مقام تهیه کننده پیام	
درجه نام و مقام امضا کننده		تفصیل صفحہ از صفحہ	
امضاء		تاریخ و ساعت امضاء	
تاریخ و ساعت پایان شماره		درجه نام و امضاء نگارنده	
گسیخته		درجه نام و امضاء نگارنده	

قسمت در امر پیام « ۳۵۲ » را تهیه کننده پیام در « ۴ » انگاراجی یا قله یا پیچی پر بسناید خطوط نقطه چین در قسمت اجزای آسان و دشوار شکرگن های بزرگ
 فرم ۱۰۲۲۲ الف - ج

۲۰ اردیبهشت ۱۳۶۲

اتحادیه جمهوری اسلامی ایران

پیام کشف / پیام رمز

عنوان .		تاریخ و ساعت وصول به مرکز پیام شماره مرکز پیام وسیله ارسال تعداد کلمه یا گروه		۱
از :	طبقه بندی			۲
ب :	ارجحیت	اندام کننده		
آگهی ب :	آگاه شونده			
تعداد کلمه یا گروه	شماره پیام			
<p>محمد خدای حقیق</p> <p>۷ (رضی خدای چهار نفر)</p> <p>۲۱/۱۱/۹۷</p> <p>۸/۲/۸۱</p>				
درجه نام و مقام امضا کننده		درجه نام و مقام تهیه کننده پیام		
امضاء	تاریخ و ساعت امضاء	صفحه	از	صفحه
تاریخ و ساعت پایان شماره		درست شده		امضاء تکمیلی
		گرفته شده		

قسمت ۱۰، رمز پیام « ۳ و ۲ »، از تهیه کننده پیام در « ۳ و ۲ »، از تکمیل یا تکمیلی پرستار یا خطه نقطه چین و قسمت ۱۱ از اسان شوکت های وزارت
 رقم ۱۰۲۲۲ الف . ج

سند شماره ۱۹

عنوان		تاریخ و ساعت وصول پیام برکز	
وصف		شماره مرکز پیام	
		وسیله ارسال	
		تعداد کلمه یا گروه	
(۲) از : ف . ج . ل . ج . س . ر			
شعری صحراخانه	طبقه بندی	ف مقدم نزاجا (کربلا ۳)	
اتومبیل کشنده آبی	ارجحیت	آگهی به : فجر ۱ ۳۰ ۳۰ ۵۴ گد ۲۱۴ م ز گد ۲۴۶ تانک	
آگاه شونده		وضعیت قرارگاه فجر از ساعت ۳۴۵ الی ساعت ۹۳۰ مورخه ۶۱/۲/۱۱ بشرح زیر میباشد .	
۱- تاك در ساعت ۳۴۵ مورخه ۶۱/۲/۱۱ آغاز شد .			
۲- در ساعت ۵۰۵ برابر گزارش سپاه پاسداران بدلیل روشن شدن هوا و آسیب پذیر شدن نیروها			
در دستور استقرار در مواضع اولیه داده میشود .			
۳- فجر ۱ در ساعت ۵۳۳ گزارش نمود که مشغول باز کردن میدان بین صحن یونیه و بیه پیشروی خود ادامه			
خواهد داد (هم آهنگی های لازم بعمل آمد)			
۴- در ساعت ۷۰۰ فجر ۱ گزارش نمود که با عبور از میدان ان باز شده بین ارتفاع ۱۸۲ را تصرف			
و تعدادی در حدود ۷۰۰ نفر اسیر و آماده تحلیف میباشد .			
۵- در این عملیات ضمن تصرف کامل تپه ۱۸۲ نتایج زیر بعمل آمد :			
الف - اسیر ۷۰۰ نفر - کشته ۱۰۰ نفر - تانک بدست آمده ۴ دستگاه - خود رو تخلیه شده			
و آسیب دیده ۷ دستگاه - یک انبار مهمات منهدم شده - تعداد زخمی خودی ۴ نفر ششید			
هیچ			
درجه نام و مقام تهیه کننده پیام		درجه نام و مقام امضا کننده	
تلف	صفحه	از	صفحه
		تاریخ و ساعت امضاء	
		امضاء	
(۴) درجه نام و امضاء نگارنده		درجه نام و مقام امضا کننده	
درستنده		تاریخ و ساعت پایان شماره	
گمبزه			

در ۱۳۷۲ - الف - ش

تحت ۱۰، راکر پیام (۳۰۳) را تهیه کننده پیام در ۱۳۷۲، را مقرر می نماید تا به تایید پی بر نیاید - خطوط نقطه چین در قسمت ۱، برای آسانی نوشتن گروه های در راست

عنوان: _____		(۱) تاریخ و ساعت وصول پیام مرکز شماره مرکز پیام وسیله ارسال تعداد کلمه یا گروه	
تاریخ و ساعت	طبقه بندی	(۲) از: ق.ع. ف.جسر به: مقدم نوابجا (کریلا ۳) آگهی: ف.جسر ۳۵۱ ۳۵ ۳۵ نگد ۲۴۶ تانک	
شخصی محرمانه	طبقه بندی	(۳) آخرین وضعیت: ف.جسر ۱ در حال تثبیت و تحکیم هدف تصرف شده و ف.جسر ۲ در حال استقرار در مواضع اولیه میباشد آتش دشمن روی نیروهای خودی نسبتاً زیاد است	
اقدام کننده آتش	حیثیت	گیرنده کتب: ف.ت.ل ۲۰۱-۸-۵-۱۹ ۶۱/۲۱۱	
آگاه شونده		(۴) درجه نام و مقام گیرنده پیام: سرهنگستاد بروری نقش: صفی از: صفی تاریخ و ساعت امضاء: _____ تاریخ و ساعت پایان بخاربه: _____ (۵) درجه نام و مقام امضاء کننده: _____ (۶) درجه نام و مقام امضاء کننده: _____ (۷) درجه نام و مقام امضاء کننده: _____ (۸) درجه نام و مقام امضاء کننده: _____	
(۹) درجه نام و مقام امضاء کننده: _____ (۱۰) درجه نام و مقام امضاء کننده: _____ (۱۱) درجه نام و مقام امضاء کننده: _____ (۱۲) درجه نام و مقام امضاء کننده: _____			

بسمه تعالی

خیلی محرمانه

شماره ۲۰۷/۰۸/۲۰۱

تاریخ ۱۱/۲/۶۱

از - گسد ۲۱۴ س ز (۳ ر)

به - ف م ج ل ۷۷ (۳ ر)

موضوع - گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۲۸

مدت دوره - از ساعات ۱۲۰۰ روز ۱۰/۲/۶۱ الی ساعات ۱۲۰۰ روز ۱۱/۲/۶۱ شرح زیر میباشد

ف گسد ۲۱۴ س ز سرعنه ۲ مرزبان

لظرف برادری

۱- وضعیت دشمن *

الف - صدای حرکت و جابجایی خود روعای دشمن از ساعت ۲۲۳۰ الی ۲۳۴۰ روز ۱۰/۲/۶۱

در حوالی تپه ۱۸۲ نسبت بروزهای گذشته بیشتر بود *

ب - آتش‌های ایدائی بطور پراکنده با توپخانه سنگین افزایش یافته

پ - از ساعت ۲۳ الی ۲۴ روز ۱۰/۲/۶۱ تعداد عفت دستگاه خود رو دشمن بسمت تپه ۱۸۲ -

نزدیک میشدند *

ت - در طول شب گذشته تا ساعت تقدیم گزارش درگیری در سمت راست جلو منطقه این یگان ادامه

دارد *

۲- وضعیت خودی *

الف - یوش و شناسائی ^{شاج} محوره‌ای لچب لشکر همچنان ادامه دارد *

ب - اعزام گشتی شناسائی بمنظور کسب خبر از فعالیت‌های دشمن *

پ - ایجاد پستهای دید بانی و استراق سمع *

۳- تلفات و ضایعات خودی نداریم *

۴- تلفات و ضایعات دشمن - اطلاع دقیقی در دست نیست *

۵- ضایعات لجستیکی نداریم *

۶- مصرفی مهمات سنگین خودی نظرم *

۷- مهمات مصرفی سنگین دشمن در طول دوره ۳۵ گلوله تیراندازی نموده است *

خیلی محرمانه

بسم الله الرحمن الرحيم

از: فرماندهی عملیات فوج ۲ (۲)
به: فوج ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰
آگهی به: ق م نزاجا (کربلا ۳)
پیرو دستور جزو بجز شماره ۲
دستور جزو بجز شماره ۳

- ۱ - تفسیرات درسا زبان روس :
الف - گردان ۲۲: پیاده زیر امر یگان مادر
ب - یگان های سپاه پاسدار تحت کنترل عملیات فوج ۱ از تحت کنترل رما
۲ - آخرین وضعیت :
با توجه به تأخیر در شروع عملیات آذنی امیرالمؤمنین هدف با تأمین نگردیده و یگانهای فوج ۵ در مواضع اولیه استقرار یافته اند و هدف الف تصرف گردیده و الحاق بدلیل عدم موفقیت فوج ۵ حاصل نشده است .
- ۳ - فوج ۱ :
در ساعت ۰۲۰۰ روز ۶۱/۲/۱۲ تک کتید دشمن را در منطقه خط سبز در نقطه ارتفاعی ۱۲۶ ... (۵۷۸ - ۶۷۲) با عناصر فوج ۲ الحاق حاصل نمائید .
- ۴ - فوج ۲ :
در ساعت ۰۲۰۰ روز ۶۱/۲/۱۲ تک کتید دشمن را در منطقه مشهد هدف ب را تصرف خط سبز را تأمین و مدافعت نمائید .
- ۵ - فوج ۳ :
الف - به پدافند در منطقه واگذاری داده دهید .
ب - آماده باشیده بنا به دستور با بهره گیری از یگان احتیاط در اجرای مأموریت فوج ۲ را کمک و پشتیبانی نمائید .

... صفحه ۲۰۱ ...

۶ - فجر ۴ :

الف - به پدافند در منطقه مربوطه امداد دهید .

ب - آمادگی باشید یک گردان پناهندست و لشکر در منطقه فجر ۳ بکار برود .

۷ - گردان ۲۱۴ س ز : طاقچه پد و ن تفهیر

۸ - گردان ۲۴۶ تاک : آمادگی باشید در منطقه فجر ۱ بکار برود .

۹ - دستورات هم آهنگی :

(۱) تک از موضع خطه (۱) دقیقه را اس ساعت مقرر انجام پذیرد .

(۲) یگانها در حین عمل هماهنگی کامل را با یکدیگر داشته باشند .

(۳) ارتباطات بین خود را دقیقه حفظ کنید .

(۴) یگانها بدون آمادگی نداشته باشند که در هر آن قادر باشند یکدیگر را پشتیبانی

لازم بنمایند .

(۵) خطه جز برسیه تجمعات مهندسی سنگین سرپناه خاکریز گردیده و سنگرهای مورد

نیاز تهیه شود .

رسید آگهی در صورت لزوم

فرماندهن عملیات فجر ۳ سرهنگ ستاد ارتش

پست

کالک عملیات

ارتش جمهوری اسلامی ایران

پیام کشف / پیام رمز

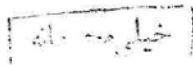
عنوان		تاریخ و ساعت وصول بکسر پیام شماره مرکز پیام وسیله ارسال تعداد کلمه یا گروه	
حادثه بحرانی	طبقه بندی	از : ف غیر کابل	
اقدام کننده آگهی	اهمیت	ب : فسیح فحش	
آگاه شونده		آگهی ب :	
	شماره پیام		
<p>۲۲ آگهی مراتب زیرین بعضی می رسد. مقر فرماندهی سردیاد دستور است صورتی بزرگتر از حد مجاز است. لازم صادر گردد ۱- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۲- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۳- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۴- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۵- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۶- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۷- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۸- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۹- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۱۰- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۱۱- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۱۲- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۱۳- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۱۴- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۱۵- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۱۶- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۱۷- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۱۸- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۱۹- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۲۰- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۲۱- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد ۲۲- با مدارک و اسناد لازم صادر گردد</p>			
درجه نام و مقام تهیه کننده پیام		درجه نام و مقام امضاء کننده ۱۱ / ۲ / ۱	
تلفن	صفحه	از	صفحه
درجه نام و امضاء نگارچی	درجه نام و امضاء امضاء	تاریخ و ساعت امضاء	امضاء
درجه نام و امضاء نگارچی	درجه نام و امضاء امضاء	تاریخ و ساعت امضاء	امضاء

قسمت ۱، راکر پیام « ۳ و ۲ » از تهیه کننده پیام در « ۴ » انگیزه ای یا تمهیدی بر سر نهادن خطوط نقطه چین در قسمت برای آسان بودن آسانی برای آسانی
فرم ۱۰۲۲۷ - الف - ج

بسمه تعالی

شماره ۵۱۰/۰۲/۲/۲۰۶

تاریخ ۶۱/۲/۱۳

از - گند ۲۱۴ س ز (۲)

بسمه - ف م ل ۷۷ پ (۲)

موضوع - تجسرو تخلیه پرسنل و وسائل سیاه و بسیج

در ساعت ۱۷۲۰ روز ۶۱/۲/۱۱ وسیله ریاست رکن سم لشکر به این یگان اطلاع داده شد که تعدادی از برادران پاسدار و بسیج در سمت راست منطقه این گردان در داخل تپه رملی ها در اثر نرسیدن صهات و آب استعداد رزمی خود را از دست داده و احتیاج به کمک دارند که اقدامات بشرح زیر انجام گرفت. ۱- بلافاصله بیگانهای در خط آماده باش جهت تخلیه برادران داده شد که تعداد پندستگاه برام بود به جلو اعزام شدند.

۲- همزمان از پاسگاه فرماندهی گردان تعداد دو دستگاه نفربرام - ۱۱۳ به اتفاق درجه داران و افسران پاسگاه زیر نظر رئیس رکن دوم (سروان یزدی نژاد) بجلو اعزام شد.

۳- کاوش تا ساعت ۰۴۳۰ روز ۶۱/۲/۱۲ بطور مداوم انجام که تعداد پرسنل زخمی، گمراهه و در حالت بیهوشی کتکها و تخلیه که اسامی آنان بپیوست تقدیم میگردد.

۴- مجدداً در ساعت ۰۵۰۰ روز ۶۱/۲/۱۲ دو دستگاه نفربرو مکانیک و رئیس رکن دوم گردان بجلو اعزام که اسلحه ها و تجهیزات مانده آنان نیز بشرح پیوست جمع آوری گردید که با هماهنگی با برادران سیاه گردید (برادر علیپور) که بگردان مراجعه و وسائل بآنها تحویل و صورتجلسه آن متعاقباً تقدیم خواهد شد.

۵- در ساعت حدود ۱۰۲۰ روز ۶۱/۲/۱۲ با درخواست گردان یک نفر پرسنل عملی کوپتر ۲۱۴ جهت گشت زنی از تپه رملی ها در اختیار قرار گرفت که با همکاری یکی از برادران پاسدار و رئیس رکن دوم گردان تعداد هشت نفر نیز از داخل تپه رملی ها جمع آوری که دو نفر آنها شهید و ۶ نفر آنان در حال بیهوشی به بیمارستان انتقال داده شد.

با توجه بکارهای انجام شده که در مقابل از خود گذشتهگی برادران پاسدار و بسیج ارزش دانهای باران در مقابل دریاهای آب روی زمین را ندارد این گردان با تمام پرسنل آمادگی دارد که ما مویتهای محوله را بیشتر از آنچه که در توان دارد انجام داده تا در پیشگاه خداوند متعال و امام امت توانسته باشد انجام یافته نمود و دین خود را به این ملت شهید پرور ادا نماید.

امضا و مهر برادران پاسدار و بسیج

مهر و امضا: خدیجه مجرمانه

صفت اسمی برادران پیراورد بسیج که در صبح روزان ۲۱۴ محله شماره دهانه

ردیف	اسم شهید	ردیف	اسم شهید	ردیف	اسم شهید
۱	روحانی محمدی	۳۳	داورد فرزاب	۳۳	کرمزاده
۲	محمد رضا - فرحانی	۳۴	سهرورد حبیبی	۳۴	"
۳	داورد لطیفیان	۳۵	رجبعلی مارلو	۳۵	"
۴	حسن درویش	۳۶	محمدعلی مارلو	۳۶	"
۵	محمد رضا فرجی	۳۷	تغابادین ساداتپور	۳۷	فرجی
۶	محمد علی سفیدی	۳۸	محمد رضا سلطانی	۳۸	"
۷	محمد علی محمدی	۳۹	حسن تاجیک	۳۹	سالم
۸	حسن کاظمی	۴۰	حبیبی دهقان پیراورد	۴۰	"
۹	ابریح سعیدی پور	۴۱	فرحان فون	۴۱	"
۱۰	رضا صادقی	۴۲	ابوالقاسم رفیعی	۴۲	"
۱۱	سعید اهلک	۴۳	ابوزید بیگلر	۴۳	"
۱۲	نصرت فرهادی	۴۴	سپهر فاتی	۴۴	فرجی
۱۳	حسن شنائی	۴۵	نظم دل	۴۵	"
۱۴	محمد رفیعی	۴۶	داورد سفیدی	۴۶	"
۱۵	سید ابوشهدی	۴۷	سید سعیدی	۴۷	"
۱۶	حسین کتانی	۴۸	محمد پیراورد	۴۸	"
۱۷	سید حسن قاضی	۴۹	سید سعیدی	۴۹	"
۱۸	محمد علی رفیعی	۵۰	سید ابوالقاسم حسین	۵۰	"
۱۹	محمد زینت	۵۱	سید حسن رفیعی	۵۱	"
۲۰	ابراهیم علی پیراورد	۵۲	صفوحی هاشمی پور	۵۲	"
۲۱	ابوالفضل داوردی	۵۳	ناصر فراسان	۵۳	"
۲۲	آبهر سعیدی	۵۴	محمد علی رضایی پور	۵۴	"
۲۳	مخواب جباری	۵۵	احمد حسن زاده	۵۵	"
۲۴	محمد سعیدی	۵۶	سلطان حسن صدراحتی	۵۶	"
۲۵	افلاطون سزورتن	۵۷	محمد پیراورد	۵۷	"
۲۶	ناصر حاجی	۵۸	سید سعیدی	۵۸	"
۲۷	نصرت ابوبکر	۵۹	سید سعیدی	۵۹	"
۲۸	ابراهیم رفیعی	۶۰	محمد سعیدی	۶۰	"
۲۹	محمد امین سعیدی	۶۱	محمد سعیدی زاده	۶۱	"
۳۰	محمد ستار رفیعی	۶۲	محمد سعیدی پور	۶۲	"
۳۱	محمدی کاظمی	۶۳	محمد سعیدی	۶۳	"
۳۲	محمد امین سعیدی	۶۴	محمد سعیدی	۶۴	"

صورت اسامی برادران بایدارد بیسج که وسیع کردان ۲۱۴ تخم لاله اند

ردیف	اسم نژاد	ملاحظات
۶۵	علی امیری	زخمی
۶۶	سید رفیع حسینی	" "
۶۷	مصطفی خفائی	" "
۶۸	محمد مدنی	" "
۶۹	علی شیری	" "
۷۰	مهمن شایسته کوی	" "
۷۱	بیژن نشتری	" "
۷۲	فتیح ساوکی خانی	" "
۷۳	محمد آبر درفضی	۱ "
۷۴	عباس رسولی فر	" "
۷۵	شکراله صادقی	" "
۷۶	نصیر روی	" "
۷۷	عبدالمکرملی	۱ "
۷۸	اردلان اصغری	۱ "
۷۹	عبدالمهدی ابدی نیاه	گرمبازره
۸۰	اکبر رحمانی	از بیسج کرج ماهه دیار ۱۵۲۹ ۳
۸۱	اکبر شندی	گرمبازره
۸۲	صن حقیقت	گرمبازره
۸۳	اسراهمی گمانی	گرمبازره
۸۴	قاسم محمد جاسم	گرمبازره
۸۵	رضا محمدی	گرمبازره
۸۶	صن بیت زاره	گرمبازره
۸۷	محمدالمصطفی لوی	" "
۸۸	قاسم وادی	" "
۸۹	اردلان فراینده لو	" "
۹۰	اکبر قوه دانی	" "
۹۱	مکتوب عدالت بهودی	مکتوب آل
	تدوین کنند زخمی حاجی	است امدار کشر و سالم است بی بیان مرید
	تختم لاله اند	

ردیف	شرح و سایر	شماره	نقشه	ردیف	شرح و سایر	شماره	نقشه
۱	کلاشینکف	۷۲۲.۵۴	کلاشینکف	۱	کلاشینکف	۱۴۵۲	میتف
۲	"	۸۸۴۴	"	۲	"	۴۴۴۴	"
۳	"	۸۷۴۱۲	"	۳	"	۴۱۲۷۲	"
۴	"	۳۲۴۴	"	۴	"	۷۸۷۳	"
۵	"	۱۱۳۲۵-۴۴۲۷	"	۵	"	۱۵۲۴	"
۶	"	۱۷۴-۴۶۸۴۴	"	۶	"	۱۴۱۴۵	"
۷	"	۴۴۳۳۷۳	"	۷	"	۵۵۵۸	"
۸	"	۷۹۰۷۱۴	تیربار کلاشینکف	۸	تیربار کلاشینکف	۱۷۴-۴۵۲	میتف
۹	"	۲۷۴۵۵	تیربار ۳۰	۹	تیربار ۳۰	۱۸۴۹۳	"
۱۰	"	۴۹۱۲۵	آرپی جی جنت	۱۰	آرپی جی جنت	۵۸۰۱-۱۱۱۱	"
۱۱	"	۲۸۲۵۴	"	۱۱	"	۱۰۳۹-۸۱	"
۱۲	"	۴۹۴۸	"	۱۲	"	۲۱-۴۵۷	"
۱۳	"	۵۲۳۰۴	کلاشینکف	۱۳	کلاشینکف	۱۸۷	"
۱۴	"	۴۴۳۳۷۴	جیسیم ۷۷ PRC	۱۴	جیسیم ۷۷ PRC	با طبع دست	"
۱۵	"	۷۸۸۱۲۱	ظرف آرپی جی جنت	۱۵	ظرف آرپی جی جنت	در ظرف	"
۱۶	"	۷۲۴۵	فانتی	۱۶	فانتی	در ظرف	"
۱۷	"	۳۴۹۵۵۲	کلاه ایمن	۱۷	کلاه ایمن	در ظرف	"
۱۸	"	۴۳۳۸۹	کلاه آهن	۱۸	کلاه آهن	در ظرف	"
۱۹	"	۴۲۴۱۹	کمر هارن	۱۹	کمر هارن	در ظرف	"
۲۰	"	۲۳۰۰۵-۱۱	تیربار کلاشینکف	۲۰	تیربار کلاشینکف	در ظرف	"
۲۱	"	۳۳۸۱	کلاه آرپی جی جنت	۲۱	کلاه آرپی جی جنت	در ظرف	"
۲۲	"	۳۴۴۷	سرنیزه باغلات	۲۲	سرنیزه باغلات	در ظرف	"
۲۳	"	۱۸۷۴	سرنیزه بدون عملاق	۲۳	سرنیزه بدون عملاق	در ظرف	"
۲۴	"	۷۲۲۸۴۱	فانتی فلزی	۲۴	فانتی فلزی	در ظرف	"
۲۵	"	۵۲۴۴	بیل استیل	۲۵	بیل استیل	در ظرف	"
۲۶	"	۲۳۱۰۶۱۵	کاتین خالی	۲۶	کاتین خالی	در ظرف	"
۲۷	"	۴۰۲۲۴۰	نارنجک ممانده	۲۷	نارنجک ممانده	در ظرف	"
۲۸	"	۷۹۴۴	کلاه فولاد	۲۸	کلاه فولاد	در ظرف	"

لیست صورت‌های موجود در انبار اسناد

ردیف	شرح و توضیح	تعداد	شرح و توضیح	تعداد	شرح و توضیح	تعداد
۵۱	کتابت‌های شامل دوره‌های تحصیلی و مدرسه تعمیرات، دفترچه و جیب‌های مختلف	۱	کتابت‌های شامل دفترچه‌ها، یادداشت‌ها تعمیرات، جیب‌ها	۱	کتابت‌های شامل دفترچه‌ها، یادداشت‌ها تعمیرات، جیب‌ها	۱
۵۲	کتابت‌های شامل (دفترچه‌ها، یادداشت‌ها) آیین و جداول معماری (معماری)	۱	کتابت‌های شامل (دفترچه‌ها، یادداشت‌ها) آیین و جداول معماری (معماری)	۱	کتابت‌های شامل (دفترچه‌ها، یادداشت‌ها) آیین و جداول معماری (معماری)	۱
۵۳	کتابت‌های شامل (معماری، یادداشت‌ها) جداول و دیگر موارد تعمیرات و یادداشت‌ها	۱	کتابت‌های شامل (معماری، یادداشت‌ها) جداول و دیگر موارد تعمیرات و یادداشت‌ها	۱	کتابت‌های شامل (معماری، یادداشت‌ها) جداول و دیگر موارد تعمیرات و یادداشت‌ها	۱
۵۴	کتابت‌های شامل نقشه‌ها، یادداشت‌ها معماری و یادداشت‌ها	۱	کتابت‌های شامل نقشه‌ها، یادداشت‌ها معماری و یادداشت‌ها	۱	کتابت‌های شامل نقشه‌ها، یادداشت‌ها معماری و یادداشت‌ها	۱
۵۵	کتابت‌های شامل معماری و یادداشت‌ها نقشه‌ها و یادداشت‌ها	۱	کتابت‌های شامل معماری و یادداشت‌ها نقشه‌ها و یادداشت‌ها	۱	کتابت‌های شامل معماری و یادداشت‌ها نقشه‌ها و یادداشت‌ها	۱
۵۶	کتابت‌های شامل معماری و یادداشت‌ها نقشه‌ها و یادداشت‌ها	۱	کتابت‌های شامل معماری و یادداشت‌ها نقشه‌ها و یادداشت‌ها	۱	کتابت‌های شامل معماری و یادداشت‌ها نقشه‌ها و یادداشت‌ها	۱

تعمیرات و یادداشت‌ها
نقشه‌ها و یادداشت‌ها
معماری و یادداشت‌ها

پیام کشف پیام ریز		جمهوری اسلامی ایران	
تاریخ و ساعت وصول پیام به مرکز		عنوان	
شماره مرکز پیام			
وسیله ارسال			
تعداد کلمه یا گروه			
از: ۲۸	صفحه کلیات فوج (۳۰)	طبقه بندی	صمیم فریاد
به: ۲۸	صفحه مقدمه سزاها کربلا (۳۰)	ارجحیت	اقدام کننده صمیم فوری
آگهی به: ۲۸	تاریخ ۳۰		آگاه شونده
<p>سرحد دوم عمقیت آغزی اسرائیل عمقیت در ساعت ۲۰:۱۳ از ۲۸ ر ۶ با اعلام کده «لسم الله العاصم الجبار من یا علی مدد» آغاز شد و با موفقت انجام در در آخ رس و صحت دعا برای فوج قرار در است ۱- فجر ۱: ۱۸۲ را تصرف و تحلیف نموده در وقت جنوب صادره طبقه بندی مستقر با آماره ۲۸ تیم ۵ می باشد تا تک آماده یک - فجر ۲ می باشد ۲- فجر ۲: ۱۸۲ را تصرف نمودند با غنای فکری و تصرف در زمین حاصل می شود است در زمین را از جناح صمیم در میزنند در ساعت ۰۴:۰۰ با دشمن دیگر (۳۰) ۳- فجر ۳: تک گروه ۱ از گروه ۱۳۸ با سه طبقه (صده شد) اعزام و تصرف گران آماده گشته است تا تک فجر ۳ ساعت ۰۴:۰۰ تک بر یک ناحیه فجر ۳ می باشد در مواضع قبل از راه می باشد ۴- فجر ۴: وضعیت بدون تغییر ۰۴:۰۰ - ۰۸:۰۰ ۱۳۰۲۰۱۳</p>			
درج نام و مقام گیرنده پیام		درج نام و مقام ارسال کننده	
تلفن		تاریخ و ساعت ارسال	
درج نام و امضاء نگارنده		تاریخ و ساعت پایان کار	
درج نام و امضاء تایید کننده			

قیمت (۱) را مرکز پیام (۳ و ۲) را تهیه کننده پیام و (۳) را مقرر کننده یا تایید کننده می باشد - خطوط نقطه چین در قسمت (۱) برای آسانی نوشتن گروه های برز است

عنوان		تاریخ و ساعت وصول پیام بزرگ شماره مرکز پیام وسیله ارسال نخدا دکل یا گروه	
خیابان محرمانه	طبقه بندی	فع فجر ۳	
آرام کننده	ارجحیت	فجر ۳ - ۲	
آنگاه شونده		گد (-) ۲۹۱ تانک - فجرا - ۴ - گد ۲۱۴ م ز	
<p>فجر ۳: گردان (-) ۲۹۱ تانک را تحت کنترل فجر ۲ قرار دهید.</p> <p>فجر ۲: گردان (-) ۲۹۱ تانک را تحت کنترل گرفته نسبت به تحکیم و تثبیت مواضع در امتداد خط سبزا اقدام کنید.</p> <p>۶۱/۲/۱۲ - ۲۰۱/۰۸/۰۵/۸</p> <p>گیند بکنین :</p> <p>ف ت ل ج ه ت ک ه ی</p>			
درجه نام و مقام امضا کننده	سرهنگ ستاد ارتش	درجه نام و مقام امضا کننده پیام	سرهنگ ستاد نیروی
تلفن	ص ۱۱۱	تلفن	ص ۱۱۱
درجه نام و مقام امضا کننده	سرهنگ ستاد ارتش	درجه نام و مقام امضا کننده پیام	سرهنگ ستاد نیروی
تلفن	ص ۱۱۱	تلفن	ص ۱۱۱

نقش ۱۱، راه مرکز پیام ۳۰۳، راه تاسه کننده پیام ۳۰۳، راه مرکزی باطله تاسه پی برهنه - خطوط قطع پس در نسبت ۱۱، برای آسانی نوشتن گروه های دریافت

بسمه تعالی
 قبیله حرمانه

تسمه ۱ از ۵ تسمه
 تسمه ۲ (ریه)
 قتیله

۱۳۰ مساحت ۲۱۳ ر ۱

تراز در توبه ای عمدی شماره ۱

۱- وضعیت دشمن =

برابر تراز در توبه ای لطفاً

۲- وضعیت خودی =

تیب راهب ط ک گ

۳- تلفات مدافع ۱۲ ر ۱

شرح	مردم	شرح	مردم
۱- گردا ۱۲۹ سالک	۱۰	۱۴	۷۴
۲- گردا ۱۵۳ سالک	۱۱	۱۴	۵۱
۳- گروه گندار در توبه ای	۱	۳	۳
۴- ضایع و مجروحی	۲۲	۲۷	۱۲۸

مقتولان سردار گردان
 در توبه ای
 ۱۵

تراز در توبه ای

۵- تلفات مدافع خودی =

۶- تلفات مدافع دشمن =

مورد ۱۲۵
 ۱۰۲۰
 قتیله عمدی ۲ پیروز - رهنم

توبه ای ۱۴۵
 ۹۵
 ۷۷ د-ع-۲ (۳۰) صحت استخرا

عنوان		تاریخ و ساعت وصول پیام برابر شماره کپی پیام رسید ارسال نهاد کلمه یا گروه	
طبقه بندی		شماره پرونده	
خیلی محرمانه	طبقه بندی	شماره پرونده	
انعام کننده	ارجحیت	شماره پرونده	
آگاه شونده	ارجحیت	شماره پرونده	
بابت وجود بکارشات مکتوبی و صدور اقسامات در ستاد اطلاعات لشکر دستور فرمائید :			
۱- ضمیمه ۱ : تهیه متن ۱۸۲ واحد و بابت وجود بکارشات زمین در استقرار بناهای تپ جدید نادر و آخرین کالک گسترش و گزارش نماید .			
۲- ضمیمه ۲ : در تهیه گزارش با آرایش ناگفته در این باره خطرات ناشی در سطح با تعمیرات ترکیب از عناصر بیاد ه جنگ افزارهای ضد تانک و مایگانهای تپ و گ (۲۹۱) (۳۰۰) تانک در مواضع قبلی مستقر و نتیجه را گزارش نماید			
۳- ضمیمه ۳ : ضمن استقرار در مواضع قبلی آماده باشید که گروه رزوی ۱۴۸ را سازمان داده آماده اجرای هزینه ها بحریه و نگهداری از طرف لشکر باشد .			
۴- گ ۲۴۶ : در مواضع مناسب مستقر آماده بکار رفتن در منطقه تپ ۱ باشید			
۶۱/۲/۱۲ - ۲۰۱/۰۸/۵/۵۴			
گرفته نشین :			
ف ت ال - گ ۳۰۵ -			
درجه نام و مقام گیرنده پیام		درجه نام و مقام امضا کننده	
تلفظ		تایخ و ساعت امضاء	
درجه نام و مقام امضا کننده		تایخ و ساعت پایان شماره	

نیت (۱) را که پیام (۳۰۳) را تهیه کننده پیام (۳۰۳) را که مکتوبی با تپ ۱ می باشد - خطوط نقطه چین در قسمت (۲) برای آسانی روشن گروه های در دست

عنوان		تاریخ و ساعت وصول پیام برکز شماره کد پیام وسیله ارسال نخدا گلبرگ یا گروه	
تخلی و محرمانه		از : ف قطعات فجر ۳	
طبقه بندی		ب : ق م فزاجا کربلا ۳	
ادام کننده آنی		کد ۲۴۶ -	
آگاه شونده		آگهی ب : ف تی ۴۰ سراب ... فجر ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲	
پهرو شماره ۴۳۳/۵/۰۸/۲۰۰۱ - ۶۱/۲/۱۲			
وضعیت پیکانهای فجر تا ساعت ۱۸۰۰ روز جاری بشود. زور بیشتر خواهد بود.			
فجر ۱ - نسبت پیکانهای قبلی بدون تغییر			
فجر ۲ - پس از تصرف هدف در حال تثبیت و تحکیم هدف بوده که ابتدا با پاتک های صلیبی مواجه و در ساعت ۱۶۴۰ با پاتک مستحکم و سازمان یافته دشمن با استمدادی در حدود یک کیلومتر مربع و یک تیرپا پیاده و دو گردان تانک مواجه و در اثر فشار فوق العاده دشمن بمواقع اولیه مراجعت داده شدند.			
فجر ۳ - با استقرار یک گروه پس در حوالی حده تید و قطعات فجر ۲ را کتک و پشتیبانی مینماید.			
فجر ۴ - کامیوریت بدون تغییر			
۶۱/۲/۱۲ - ۲۰۰۱/۰۸/۰۱ ۸۶			
گزارش کننده : فستل پیروز شماره ۴۴/۵/۰۸/۲۰۰۱ - ۶۱/۲/۱۲ جهت آگهی و پیکانهای لازم			
درج نام و مقام تهیه کننده پیام		سردهنگ ستاد سوری	
درج نام و مقام امضا کننده		سردهنگ ستاد آژانس	
تاریخ و ساعت امضا		۱۲/۱۱/۲۰۰۱	
تاریخ و ساعت پایان بخاره		۱۲/۱۱/۲۰۰۱	
درج نام و مقام نگارنده		زینب	
درج نام و مقام تایید کننده		گمرزده	

قیمت ۱۰، راکر پیام (۳ د ۲) راه تهیه کننده پیام و (۴) راکر انجمن یا تیرپا پی بر میخیزد. خطوط نقطه چین در قسمت ۱۰، برای آسانی نوشتن گروههای رزاست

بسمه تعالی

از: فرماندهی فجر (۳) شماره ۲۰۱/۰۸/۵/۶۹

به: ف فجر ۱-۲-۳-۴- گد ۲۱۴ س ز- ۲۴۶ تانک تاریخ ۶۱/۲/۱۳

دستور جزء بجزء شماره ۴

مدرک: نقشه ۵۰۰۰۰: ۱ منطقه عمومی غرب شوش - دزفول

تغییرات در سازمان رزی:

گد (-) ۲۹۱ تانک مجدد ۱۰۸۰۰ ساعت ۶۱/۲/۱۳ تحت کنترل فجر ۳

آخرین وضعیت:

فجر ۲، بدنیال پانک سازمان یافته و سنگین و فشار فوق الماده نیروهای دشمن موفق بدفع پانک

نشده بمواضع اولیه بازگردانیده شدند

فجر ۱، کماکان برابر کالک پیوست در امتداد خط تماس جدید پدافند میکند

ماهریت:

فجر ۱، ماهریت دارد ضمن پدافند از جنوب رودخانه چنگوله تا میشداغ با اعزام گشتی های شناسا تو

ورزی بجلو با دشمن حفظ تماس نموده و آماده میشود بمنظور انهدام نیروهای دشمن در منطقه

تک نمایند.

بجز ۱:

- نسبت به تشبیت و تحکیم مواضع پدافندی در امتداد لجمن جدید اقدام کنید (کالک پیوست)

- با اعزام عناصر تا مین مناسب به جلو تماس خود را با دشمن حفظ کنید

بجز ۲:

- گد (-) ۲۹۱ تانک را از تحت کنترل رها سازید.

- احتیاط لشکر را در منطقه عمومی، چنانچه تشکیل داده و محل استقرار گرد آنها را گزارش کنید

- آماده باشید بنابندست هر در منطقه هر یک از یگانهای لشکر بکار روید.

- آمادگی اجرای ماهریت آفندی را داشته باشید.

بجز ۳:

- گد (-) ۲۹۱ تانک را تحت کنترل بگیرید.

- در منطقه واگذاری قبلی پدافند نمائید (کالک پیوست)

تعمیراتی

— صفحه دوم —

— با اعزام عناصر لیبی مناسب بجلو تماس خود را با دشمن حفظ کنید.

فجر ۴ :

— به پدافند در منطقه واگذاری ادامه دهید .

— با اعزام عناصر تاهیتی مناسب و گروههای گشتی شناسائی رزمی بجلو تماس خود را با دشمن حفظ کنید

— با اعزام گروههای گشتی شناسائی رزمی به نقاط آسیب پذیر دشمن ضربه زده و نیروهای او را فرسوده سازید .

گد ۲۱۴ س ز : بماء موریت قبل ادامه دهید .

د ۲۴۶ تانک : بدون تغییر .

ستورات هم آهنگی :

— گزارشات نوبه ای را هر دو ساعت یکبار و گزارشات ویژه را بمحض وقوع گزارش کنید .

— با اعزام گروههای گشتی شناسائی رزمی و گروههای کمین به مناطق آسیب پذیر دشمن ضربت زده و نگذارید دشمن توان از دست رفته را بازیابد .

— با نیروهای پاسدار موجود در منطقه کماکان هماهنگی و همکاری برقرار سازید .

— ربط و ارتباط خود را با یگانهای همجوار برقرار ساخته و هماهنگی و همکاری مداوم داشته باشید .

— نسبت به بازسازی یگانها و بالا بردن سطح آمادگی رزمی در حد توانائی اقدام کنید .

— آمادگی اجرای هرگونه عملیات آفندی را در منطقه بمنظور انهدام کامل نیروهای مضمحل شده دشمن داشته باشید .

بید آگهی دهید %

بیت المقدس

فرماندهن عملیات فجر — سرهنگ ستان ارگمی

[Handwritten signature]

نده
نست

— ق ۴ نزا جا (کربلا ۳) جهت استحضار

— فاسپاه پاسداران (چنانچه) جهت آگاهی

[Handwritten signature]

بسمه تعالی

شماره ۲۰۱/۲۸/۵/۹

از: قرارگاه فجر رکن سوم

تاریخ ۶۱/۲/۱۳

به: سپاه پاسداران (برادر بقاش) کتبی

آنگاه: قرارگاه کربلا

پیرو مذاکرات تلفنی

دستور فرمائید بمحض وصول این پیام بمنظور بررسی وضعیت جاری و تجدید

نظر در ترکیب نیروهای لشکر و سپاه جهت ادامه مأموریت در محل قرارگاه

تاکتیکی فجر حضور بهم رسانند %

فَاعِلیات فجر - سرهنگ ستاد ازگی
دشمنان لشکر ۷۷ - سرهنگ رسته زاده ۲۱
د - سرهنگ ستاد سردی

گیرنده

ق. ح. ق. ن. ز. ج. ا. (کربلا ۳) جهت استحضار

۱۰۴۵
۵۱ - ۲۱۱۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

از منطقه لشکر ۷۷ (ره)
۲۰-۵-۸۰-۲۰
بم ذی ۱ - ذی ۲ - ذی ۳ - ذی ۴ - ذی ۵ - ذی ۶ - ذی ۷ - ذی ۸ - ذی ۹ - ذی ۱۰ - ذی ۱۱ - ذی ۱۲
افند بهار در دست من

در صورت فرستادن کمال شیب کفون همراه با اقران
فرستادن کمال در راه کمال یا در راه داندللی نماید و دست نیاند
در ساعت ۱۲:۳۰ در راه نگاه فرستادن حضور بهم رسانند

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

در ساعت ۱۲:۳۰ در راه نگاه فرستادن حضور بهم رسانند

شماره مرکز پیام		سوان	
اسیر ارسال			
تعداد کپی برگزیده			
از : فاج تاجور ۲		طبق بندی	
ب : فاج قدر ۱		خیلی مسرمانه	
آگهی : فاج تاجور ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۱۶ - ۱۷ - ۱۸ - ۱۹ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۲ - ۳۳ - ۳۴ - ۳۵ - ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۳۹ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۳ - ۴۴ - ۴۵ - ۴۶ - ۴۷ - ۴۸ - ۴۹ - ۵۰ - ۵۱ - ۵۲ - ۵۳ - ۵۴ - ۵۵ - ۵۶ - ۵۷ - ۵۸ - ۵۹ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۳ - ۶۴ - ۶۵ - ۶۶ - ۶۷ - ۶۸ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۲ - ۷۳ - ۷۴ - ۷۵ - ۷۶ - ۷۷ - ۷۸ - ۷۹ - ۸۰ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۳ - ۸۴ - ۸۵ - ۸۶ - ۸۷ - ۸۸ - ۸۹ - ۹۰ - ۹۱ - ۹۲ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۷ - ۹۸ - ۹۹ - ۱۰۰		اقدام کننده آتش	
		تاریخ مشاهده	
<p>برابر گزارش سیاه باستان اراک در شماره در ساعت ۱۱۳۰ روز جاری با تعدادی تانک و نفرودو حدود ۵۰ نفر با طرف تبه ۱۸۲ پیشروی نمودند که با اجرای آتش توپخانه حرکت آنان سست لذا با تریب به فعالان اواخر دشمن و اهمیت تبه ۱۸۲ دستور فرمائید جهت جلوگیری از هرگونه نفوذ و پیشروی دشمن شرح زیر اقدام گردد :</p> <p>۱ - با بهره گیری از آتش جنگ افزارهای مستقیم (تفنگ ۱۰۶ مم و تانک و غیره) و آتش - ذخیره اندازها و توپخانه کمک مستقیم دشمن را در منطقه نفوذ ضمیمه و با فعالیت او را خنثی و پیشروی او را سست نمایند .</p> <p>۲ - در صورتیکه پیشروی دشمن با نتیجه به بند ۱ سست نگردد با بهره گیری از بیگانهای مانوری تلیپ سیاه باستان اراک و گروه رزمی ۲۴۶ با یک دگر چریزی سریع و دقیق دشمن را در منطقه نفوذ ضمیمه پولجسن را ترمیم نمایند</p> <p>۳ - نتیجه اقدامات آن بیگان را بلاشکر گزاران نمایند</p> <p>۶۱/۲/۱۴ - ۲۰۱/۰۸/۵/۱۲۰</p> <p>گهونده گیتی :</p> <p>تحت ل جهت آتش و اقدام پایسته</p>			
درجه نام و مقام تهر کننده پیام		درجه نام و مقام امضا کننده	
سردنک ستاد سروری		سرهنگ ستاد اراک	
شخص		شخص	
از		تاریخ و ساعت امضا	
صفحه		تاریخ و ساعت پایان شماره	
درجه نام و مقام امضا کننده		درجه نام و مقام امضا کننده	
فرستنده		فرستنده	
گیرنده		گیرنده	

تحت ۱۰، نام مرکز پیام (۳۲ و ۳۳) را تهیه کننده پیام (۳۲) را مقرر می نماید. برای آسانی نوشتن گروه های رزمی است

بسمه تعالی

در دستورات شفاهی تغییری داده نشده است

دستور جزء بجزء شماره (۵)

از : فرماندهی فجر شماره ۲۰۱/۰۸/۵/۱۱۱

به : ف فجر ۱ - ۲ - ۳ - ۵ - ۶ - گد ۲۴۶ تاریخ ۱۳۶۱/۲/۱۴

آگهی به : ق م نزاجا (کربلا ۳) - فجر ۴ - تی ۴۰ سراب - گد ۲۱۴ -

۱ - مدرک : نقشه ۵۰۰۰۰۰ / ۱ منطقه غرب شوش

۲ - تغییرات در سازمان رزی :

الف - گردان ۲۹۱ تانک تحت کنترل فجر ۳

ب - یک گردان از سپاه پاسداران جهت تلفیق و تشکیل فرماندهی فجر ۱

پ - دو گردان از سپاه پاسداران جهت تلفیق و تشکیل فرماندهی فجر ۲

ت - فجر ۵ (تیپ ۱۷ قم) تحت کنترل عملیاتی قرارگاه فجر

ث - فجر ۶ (تیپ ۳۳ المهدی) تحت کنترل عملیاتی قرارگاه فجر

۳ - آخرین وضعیت : بدون تغییر (دستور جزء بجزء شماره ۴)

۴ - مأموریت : فرماندهی فجر مأموریت دارد تا پیگیر خود را در ساعت (س) روز (ر) جهت درهم

شکستن مقاومت دشمن و انهدام نیروهای آن در منطقه اجراء ، هدف های ب و پ را تصرف

خط سبز را تا همین و در امتداد آن پدافند نماید .

۵ - فجر ۱ :

الف - تا کنید دشمن را منهدم ، هدف پ را تصرف ، خط سبز را تا همین کما کنید

ب - در امتداد نقطه ارتفاع ۱۲۸ (۵۸۹ - ۶۵۰) ، در شمال جاده چنانچه - فکه

با یگانهای فجر ۲ الحاق حاصل نمائید .

پ - در امتداد خط سبز پدافند نمائید .

ت - هماهنگی کامل خود را با فجر ۶ بویژه در مورد نکات زیر بعمل آورید :

(۱) پاکسازی دشمن توسط فجر ۶ پس از سد کردن مغیر فرار در جهت هدف پ

(۲) هماهنگی و احتمالا رله درخواست تقاضای آتش فجر ۶ به ستاد فجر

امضاء و مهر رسمی

دستور جزء بجزء شماره

- (۳) اجرای آتش روی هدفهای مورد درخواست فجر ۶ در صورتیکه در برد یگان آتش کمک -
مستقیم فجر قرار داشته باشد .

۶ - فجر ۲ :

- الف - تک کنید دشمن را منهدم ، هدف ب را تصرف ، خط سبز را تا ۴ مین نمایشید .
ب - در نقطه ارتفاعی ۱۲۸ (۵۸۹ - ۶۵۰) در شمال جاده چنانچه فکه با یگانهای فجر ۱
الحاق حاصل نمائید .
پ - در امتداد خط سبز پدافند کنید .
ت - هماهنگی کامل خود را با فجر ۵ در تمام موارد بویژه موارد زیر بعمل آورید .
(۱) پاکسازی دشمن توسط فجر ۱ پس از سده شدن معبر قرار و تقویت دشمن در -
جهت هدف پ
(۲) رله درخواست تقاضای تک آتش فجر ۵ به ستاد فجر
(۳) اجرای آتش روی هدفهای مورد درخواست فجر ۵ در صورتیکه در برد یگان آتش کمک
مستقیم فجر قرار داشته باشد .

۷ - فجر ۳ :

- الف - به پدافند در منطقه مربوطه ادامه دهید .
ب - تک یگان با استعداد مناسب جهت پوشش جناح راست و عقبه فجر ۲ و فجر ۵ در مواضع
مناسب مستقر سازید .
پ - یکدسته تانک بکنظور تلفیق با یگان تانک فجر ۵ تحت کنترل عملیاتش فجر ۵ قرار دهید .
ت - تا ۴ مین نهائس هدف خطوط پدافندی را حفظ کنید .

۸ - فجر ۴ : ماهوریت بدون تغییر

۹ - فجر ۵ :

- الف - تک کنید ضمن پاکسازی منطقه عقبه دشمن را سدود از فرار و تقویت دشمن جلوگیری کنید .
ب - در نقطه ارتفاعی ۱۱۴ (۵۷۶ - ۶۲۶) با فجر ۶ الحاق حاصل کنید .
پ - ضمن هماهنگی با فجر ۲ نسبت به درخواست آتش مورد نیاز که در برد یگان تیپخانه باشد اقدام کنید .

ت - با هماهنگی با فجر ۲ نسبت به پاکسازی دشمن بسمت هدف ب اقدام کنید .

دستور جزء بجزء شد .

ث - پس از پاکسازی دشمن عناصر تا مینی لازم را در مواضع مناسب در امتداد خط سفید مستقر سازید
۱۰ - فجر ۶ :

الف - تک کنید دشمن را در منطقه پاکسازی در نقطه ارتفاعی ۱۱۴ (۵۷۶ - ۶۲۶) با عناصر
فجر ۵ الحاق حاصل نمائید .

ب - هماهنگی کامل خود را بویژه در مورد درخواست آتش و پاکسازی بسوی هدف پ با فجر ۱
بعمل آورید .

پ - آماده باشید پس از پاکسازی منطقه عناصر تا مینی لازم در مواضع مناسب در امتداد خط سفید
مستقر سازید .

۱۱ - گد ۲۱ س ز : آماده باشید پوشش جناح چپ ف فجر را حفظ کنید .

۱۲ - توپخانه فجر : سازمان رزمی برابر دستور آفندی امیر المؤمنین

۱۳ - احتیاط :

الف - فجر ۳ :

(۱) آماده باشید گد (-) ۲۹۱ تا تک را بنا بدستور این قرارگاه بکار برید .

(۲) تا تا مین کامل هدف های واگذاری خط پدافندی را حفظ نمائید .

ب - گروه رزمی ۲۴۶ : آماده باشید از مواضع کنونی در منطقه فجر ۱ بمنظور تثبیت و تحکیم هدف فجر ۱
و دفع پاتکهای دشمن بکار روید .

۱۴ - گردان مهندس :

الف - نسبت به تقویت گروهانهای مهندس رزمی یگانها اقدام کنید .

ب - هر یک از یگانها را با توجه به مقدرات و مسائل سنگین مهندسی پشتیبانی کنید .

پ - از پاک بودن میادین مین و ایجاد معابر در منطقه تک یگانها اطمینان حاصل کنید .

نمائید .

ت - فجر را در حین و پس از عملیات از نظر تغییر مواضع توپخانه با مسائل سنگین مهندسی پشتیبانی -

مستور

ادامه سند شماره ۳۶

ادامه سند شماره ۳۶

عنوان		شماره مرکز پیام	
		اسم ارسال	
بسته تعاملی		نوع و کلاس یا گروه	
عبدلی محرمانه		از : قاع فجر ۳	
اتمام کننده آنسی		ب : ق م نزاجا کریلا ۳	
آگاه شوند		آگهی ب :	
پیرو شماره ۶۱/۲/۱۴ - ۲۰۱/۰۸/۵/۱۰۸			
آخرین وضعیت یگانهای فجر بشرح زیر به عرض میرسد :			
۱ - فجر ۳ و ۴ : تبادل آتش			
۲ - فجر ۲ : تفویضی حاصل نشده است			
۳ - در ساعت ۱۳۰۰ تعدادی از نیروهای دشمن بمناطق فجر ۱ وارد که بلافاصله توسط گروه تک هوای نیروز مورد حمله واقع و تلفات نسبتاً قابل ملاحظه ای بآنها وارد گردید و در عین عملیات یک فروند هلی کوپتر مورد اصابت گلوله دشمن واقع و هلی کوپتر در محل مناسب بین نیروهای خودی و دشمن بزمین نشست و خلبانان آن توسط هلی کوپتر ۲۱۴ نجات داده شدند .			
۴ - در ساعت ۱۸۰۲ یک فروند هواپیمای خودی مواضع دشمن را بمباران و خسارات قابل توجهی به نیروهای دشمن وارد نمود .			
۶۱/۲/۱۴ - ۲۰۱/۰۸/۵/۱۰۸			
درجه نام و مقام تهیه کننده پیام		سرهنگ ستاد	
تلفظ		صفحه	
درجه نام و مقام نگارنده		از	
تاریخ و ساعت پایان شماره		صفحه	
		تاریخ و ساعت امضاء	
		تاریخ و ساعت امضاء	

نید

۱۳۵ - ۱۸۱ - ۱۸۲

قسمت ۱، ۲، ۳ و ۴ را برگیریم (۳ و ۴) را تهیه کننده پیام و ۴، ۵، ۶، ۷ را نیز از بی تا ۱۳۵ تا ۱۸۱ پیوسته - خطوط نقطه چین در قسمت ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۳، ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۱، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۵۰، ۳۵۱، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۲، ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۳، ۴۰۴، ۴۰۵، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۰۸، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۳۸، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۴۱، ۴۴۲، ۴۴۳، ۴۴۴، ۴۴۵، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۴۸، ۴۴۹، ۴۵۰، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۵۷، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۶۴، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۶۸، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۷۴، ۴۷۵، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۷۸، ۴۷۹، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۲، ۴۸۳، ۴۸۴، ۴۸۵، ۴۸۶، ۴۸۷، ۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۰، ۴۹۱، ۴۹۲، ۴۹۳، ۴۹۴، ۴۹۵، ۴۹۶، ۴۹۷، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۰، ۵۰۱، ۵۰۲، ۵۰۳، ۵۰۴، ۵۰۵، ۵۰۶، ۵۰۷، ۵۰۸، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۱، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۱۶، ۵۱۷، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۲۰، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۳۸، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۴۱، ۵۴۲، ۵۴۳، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۴۶، ۵۴۷، ۵۴۸، ۵۴۹، ۵۵۰، ۵۵۱، ۵۵۲، ۵۵۳، ۵۵۴، ۵۵۵، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۵۹، ۵۶۰، ۵۶۱، ۵۶۲، ۵۶۳، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۶۶، ۵۶۷، ۵۶۸، ۵۶۹، ۵۷۰، ۵۷۱، ۵۷۲، ۵۷۳، ۵۷۴، ۵۷۵، ۵۷۶، ۵۷۷، ۵۷۸، ۵۷۹، ۵۸۰، ۵۸۱، ۵۸۲، ۵۸۳، ۵۸۴، ۵۸۵، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۸۸، ۵۸۹، ۵۹۰، ۵۹۱، ۵۹۲، ۵۹۳، ۵۹۴، ۵۹۵، ۵۹۶، ۵۹۷، ۵۹۸، ۵۹۹، ۶۰۰، ۶۰۱، ۶۰۲، ۶۰۳، ۶۰۴، ۶۰۵، ۶۰۶، ۶۰۷، ۶۰۸، ۶۰۹، ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۱۲، ۶۱۳، ۶۱۴، ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۲۲، ۶۲۳، ۶۲۴، ۶۲۵، ۶۲۶، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۲۹، ۶۳۰، ۶۳۱، ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۳۴، ۶۳۵، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۳۸، ۶۳۹، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۳، ۶۵۴، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۵۷، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۰، ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۴، ۶۶۵، ۶۶۶، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۷۷، ۶۷۸، ۶۷۹، ۶۸۰، ۶۸۱، ۶۸۲، ۶۸۳، ۶۸۴، ۶۸۵، ۶۸۶، ۶۸۷، ۶۸۸، ۶۸۹، ۶۹۰، ۶۹۱، ۶۹۲، ۶۹۳، ۶۹۴، ۶۹۵، ۶۹۶، ۶۹۷، ۶۹۸، ۶۹۹، ۷۰۰، ۷۰۱، ۷۰۲، ۷۰۳، ۷۰۴، ۷۰۵، ۷۰۶، ۷۰۷، ۷۰۸، ۷۰۹، ۷۱۰، ۷۱۱، ۷۱۲، ۷۱۳، ۷۱۴، ۷۱۵، ۷۱۶، ۷۱۷، ۷۱۸، ۷۱۹، ۷۲۰، ۷۲۱، ۷۲۲، ۷۲۳، ۷۲۴، ۷۲۵، ۷۲۶، ۷۲۷، ۷۲۸، ۷۲۹، ۷۳۰، ۷۳۱، ۷۳۲، ۷۳۳، ۷۳۴، ۷۳۵، ۷۳۶، ۷۳۷، ۷۳۸، ۷۳۹، ۷۴۰، ۷۴۱، ۷۴۲، ۷۴۳، ۷۴۴، ۷۴۵، ۷۴۶، ۷۴۷، ۷۴۸، ۷۴۹، ۷۵۰، ۷۵۱، ۷۵۲، ۷۵۳، ۷۵۴، ۷۵۵، ۷۵۶، ۷۵۷، ۷۵۸، ۷۵۹، ۷۶۰، ۷۶۱، ۷۶۲، ۷۶۳، ۷۶۴، ۷۶۵، ۷۶۶، ۷۶۷، ۷۶۸، ۷۶۹، ۷۷۰، ۷۷۱، ۷۷۲، ۷۷۳، ۷۷۴، ۷۷۵، ۷۷۶، ۷۷۷، ۷۷۸، ۷۷۹، ۷۸۰، ۷۸۱، ۷۸۲، ۷۸۳، ۷۸۴، ۷۸۵، ۷۸۶، ۷۸۷، ۷۸۸، ۷۸۹، ۷۹۰، ۷۹۱، ۷۹۲، ۷۹۳، ۷۹۴، ۷۹۵، ۷۹۶، ۷۹۷، ۷۹۸، ۷۹۹، ۸۰۰، ۸۰۱، ۸۰۲، ۸۰۳، ۸۰۴، ۸۰۵، ۸۰۶، ۸۰۷، ۸۰۸، ۸۰۹، ۸۱۰، ۸۱۱، ۸۱۲، ۸۱۳، ۸۱۴، ۸۱۵، ۸۱۶، ۸۱۷، ۸۱۸، ۸۱۹، ۸۲۰، ۸۲۱، ۸۲۲، ۸۲۳، ۸۲۴، ۸۲۵، ۸۲۶، ۸۲۷، ۸۲۸، ۸۲۹، ۸۳۰، ۸۳۱، ۸۳۲، ۸۳۳، ۸۳۴، ۸۳۵، ۸۳۶، ۸۳۷، ۸۳۸، ۸۳۹، ۸۴۰، ۸۴۱، ۸۴۲، ۸۴۳، ۸۴۴، ۸۴۵، ۸۴۶، ۸۴۷، ۸۴۸، ۸۴۹، ۸۵۰، ۸۵۱، ۸۵۲، ۸۵۳، ۸۵۴، ۸۵۵، ۸۵۶، ۸۵۷، ۸۵۸، ۸۵۹، ۸۶۰، ۸۶۱، ۸۶۲، ۸۶۳، ۸۶۴، ۸۶۵، ۸۶۶، ۸۶۷، ۸۶۸، ۸۶۹، ۸۷۰، ۸۷۱، ۸۷۲، ۸۷۳، ۸۷۴، ۸۷۵، ۸۷۶، ۸۷۷، ۸۷۸، ۸۷۹، ۸۸۰، ۸۸۱، ۸۸۲، ۸۸۳، ۸۸۴، ۸۸۵، ۸۸۶، ۸۸۷، ۸۸۸، ۸۸۹، ۸۹۰، ۸۹۱، ۸۹۲، ۸۹۳، ۸۹۴، ۸۹۵، ۸۹۶، ۸۹۷، ۸۹۸، ۸۹۹، ۹۰۰، ۹۰۱، ۹۰۲، ۹۰۳، ۹۰۴، ۹۰۵، ۹۰۶، ۹۰۷، ۹۰۸، ۹۰۹، ۹۱۰، ۹۱۱، ۹۱۲، ۹۱۳، ۹۱۴، ۹۱۵، ۹۱۶، ۹۱۷، ۹۱۸، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۲۱، ۹۲۲، ۹۲۳، ۹۲۴، ۹۲۵، ۹۲۶، ۹۲۷، ۹۲۸، ۹۲۹، ۹۳۰، ۹۳۱، ۹۳۲، ۹۳۳، ۹۳۴، ۹۳۵، ۹۳۶، ۹۳۷، ۹۳۸، ۹۳۹، ۹۴۰، ۹۴۱، ۹۴۲، ۹۴۳، ۹۴۴، ۹۴۵، ۹۴۶، ۹۴۷، ۹۴۸، ۹۴۹، ۹۵۰، ۹۵۱، ۹۵۲، ۹۵۳، ۹۵۴، ۹۵۵، ۹۵۶، ۹۵۷، ۹۵۸، ۹۵۹، ۹۶۰، ۹۶۱، ۹۶۲، ۹۶۳، ۹۶۴، ۹۶۵، ۹۶۶، ۹۶۷، ۹۶۸، ۹۶۹، ۹۷۰، ۹۷۱، ۹۷۲، ۹۷۳، ۹۷۴، ۹۷۵، ۹۷۶، ۹۷۷، ۹۷۸، ۹۷۹، ۹۸۰، ۹۸۱، ۹۸۲، ۹۸۳، ۹۸۴، ۹۸۵، ۹۸۶، ۹۸۷، ۹۸۸، ۹۸۹، ۹۹۰، ۹۹۱، ۹۹۲، ۹۹۳، ۹۹۴، ۹۹۵، ۹۹۶، ۹۹۷، ۹۹۸، ۹۹۹، ۱۰۰۰

رسد

خیابانی و محور مانده

فرم درخواست پشتیبانی نزدیک هوایی

شماره درخواست:	نام درخواست کننده:	عنوان پرونده درخواست کننده:
۲	رضوانتد ازگی	فخر
تاریخ:	شماره درخواست:	تاریخ:
۱۵، ۲، ۲۱		
دریافت شد:	تاریخ:	وسیله:
دریافت شد:	تاریخ:	وسیله:
<p>تعمیر نرده در جزایر:</p> <p>برق و سیم‌کشی در جزایر:</p>		
<p>مرکز جیح نردکی دشمن، به کلاه‌های فرارچی، در افق غربی نردگن</p>		
<p>محدوده آماج گازی منطقه کله - سس، به جهت تنظیم مقررات:</p> <p>الف (۳۷° ۴۷' E - ۳۲° ۰۵' N)</p> <p>ب (۳۷° ۳۹' E - ۳۲° ۰۱' N)</p> <p>ج (۳۷° ۴۱' E - ۳۲° ۰۳' N)</p> <p>د (۳۷° ۴۱' E - ۳۲° ۰۲' N)</p>		
تاریخ دریافت:	تاریخ درخواست:	تاریخ ارسال:
	۱۶، ۲، ۲۱	
تاریخ دریافت:	تاریخ درخواست:	تاریخ ارسال:
تاریخ دریافت:	تاریخ درخواست:	تاریخ ارسال:
تاریخ دریافت:	تاریخ درخواست:	تاریخ ارسال:
تاریخ دریافت:	تاریخ درخواست:	تاریخ ارسال:
تاریخ دریافت:	تاریخ درخواست:	تاریخ ارسال:
تاریخ دریافت:	تاریخ درخواست:	تاریخ ارسال:
تاریخ دریافت:	تاریخ درخواست:	تاریخ ارسال:

رونوشت صفحه ۱۱۶

فرم درخواست پشتیبانی نزدیک هوایی			
صادر شد		شماره درخواست	نام درخواست کننده : سرهنگ ستاد ازگمی
تاریخ:	بوسیله:	معرفی یگان درخواست کننده : فجر	
دریافت شد:		مأموریت واگذاری بمباران عادی	
تاریخ:	بوسیله:	۲ ۶۵ پشتیبانی نزدیک اکتشاف و شناسائی	
تنظیم کننده درخواست: سرهنگ ستاد صابریان		مرکز تجمع نیروهای دشمن، پاسگاههای فرماندهی، مواضع توپخانه دشمن	
		محدوده آماجها شامل منطقه فکه - یبیس ☒ چهار منطقه ☐ مشخص ☐ ردیده: ☐	
		زمان روی هدف آخرین مهلت اولین فرصت ممکن بین زمان ۰۵۰۰ تا ۰۵۳۰ مورخه ۶۱/۲/۱۶	
		نوع اثر: تخریب کردن خنثی کردن	
ر - ر ۳ ل سرهنگ سرهنگ ستاد سروری		نوع مهمات : بمب	
		مه شك N) ۰۰ و ۰۵ و ۳۲ E ۰ ۰۰ و ۳۷ و ۴۷ (الف	
		N) ۱۵ و ۰۱ و ۳۲ E ۰ ۳۰ و ۳۹ و ۴۷ (ب	
		N) ۳۰ و ۰۳ و ۳۲ E	

عنوان		تعداد کپی یا گروه	
		تاریخ ارسال	
		شماره مرکز پیام	
		تاریخ دریافت	
		تاریخ ارسال	
		تعداد کپی یا گروه	
طبقه بندی		فرماندهی عملیات فجر ۳	
خیلی محرمانه	طبقه بندی	از : فرماندهی عملیات فجر ۳	
اقدام کننده	ارجحیت	به : ق م کربلا ۳	
آگاه شده	ارجحیت	آگهی :	
پیرو دستور بجزه بجزه شماره ۵			
((۶۱/۲/۱۴ - ۲۰۱/۰۸/۵/۱۱۱))			
تک در ساعت ۰۲۱۰ - روز ۶۱/۲/۱۶ آغاز گردید			
۶۱/۲/۱۶ - ۲۰۱/۰۸/۵/ ۱۸۲			
۲۰			
درج نام و مقام امضاء کننده		درج نام و مقام امضاء کننده	
سرهنگ ستاد ارتش		سرهنگ ستاد ارتش	
تاریخ و ساعت امضاء		تاریخ و ساعت امضاء	
۱۶		از	
تاریخ و ساعت پایان کار		درج نام و مقام امضاء کننده	
		درج نام و مقام امضاء کننده	

تحت ۱۰، راجع به نام (۳ و ۲) را تهیه کننده پیام (۳ و ۲)، را مقرر می نماید تا نسبت به تهیه و توزیع کلیه اسناد و نقشه‌ها و عکسها در جهت (۱)، برای آسانی و تسهیل در امرهای وزارت

عنوان		بیت المقدس دوشنبه پیروز	
		شماره مرکز پیام	
		تاریخ ارسال	
		نظارت گله یا گروه	
از : فاج فجر		(۲) از : فاج فجر	
طبقتی	خیلی محرمانه	بیت المقدس	۳ کیلومتر (۲ - ۳)
ارجحیت	اولی مرتبه	آقای	آگاه شونده
قرارگاه فجر در ساعت ۰۲۱۰ / ۱۶ / ۰۲ / ۶۱ تک خود را با کلمه رمز باغلی ابن ابی‌الب با موفقیت آغاز نمود. تا ساعت ۰۳۱۵ کلیه یگانهای فجر با دشمن درگیر شدند.			
تویخانه فجر با اجراء آتش ضد آتشبار آتش توخانه های دشمن را خاموش نمود.			
در ساعت ۰۳۱۰ نترات مقدم فجر ۱ از خاکریز مقدم دشمن گذشت و به داخل نوزاد شدند.			
در ساعت ۰۳۳۵ نترات مقدم فجر ۵ نیز از خاکریزهای مقدم دشمن عبور و به پیشروی ادامه دادند.			
در ساعت ۰۳۴۰ فجر ۱ خاکریزهای جلو و سمت چپ دشمن را ساقط و خاکریز جلو بیعت را تحت در حال ساقط شدن است.			
در ساعت ۰۳۴۵ خاکریزهای دشمن در منطقه فجر ۵ به سرعت به فرار نمودند.			
در ساعت ۰۳۵۰ دشمن در جناح چپ فجر ۲ مبارزه به فرار نمود.			
در ساعت ۰۴۰۰ دشمن در سمت چپ فجر ۲ در حال عقب نشینی است.			
شماره ۱۸۲-۵-۰۸-۰۲۱		شماره ۴۰	
درجه نام و نام خانوادگی	سرهنگ ستاد سروری	درجه نام و نام خانوادگی	سرهنگ ستاد الزکینی
تخصص	صحنی	تخصص	صحنی
تاریخ و ساعت امضاء	تاریخ و ساعت امضاء	تاریخ و ساعت پایان شماره	تاریخ و ساعت امضاء
درجه نام و نام خانوادگی	فرستنده	درجه نام و نام خانوادگی	فرستنده
تاریخ و ساعت امضاء	گرفته	تاریخ و ساعت امضاء	گرفته

نیت (۱) را بر کپی (۲ و ۳) را تهیه کننده پیام (۴) را تکمیل یافته تایید پی بر خیزید - خطوط نقطه چین در قسمت (۲) برای آسانی نوشتن گروه های رزماست

عنوان		تاریخ دریافت و وصول پیام مرکز شماره مرکز پیام سید ارسال تعداد کلمه یا گروه	
خیلی محرمانه	طبقه بندی	فاجع و ۳	از :
آگهی	ارجحیت	۳ مگزیلا	به :
آگهی	توام کننده آگاه شونده		آگهی به :
ویرو ۶۱/۲/۱۶ - ۲۰۱/۰۸/۵/۱۸۴			
۱- فجر ۱ و ۲ در ساعت ۰۶۳۰ الحاق نمودند.			
۲- هواپیماهای خودی در حوالی ساعت ۰۶۳۵ هدفهای خود را در فکته بچاران نمودند.			
۳- با تلاش جان برکفان گروه تک هواپیروز تعدادی از تانکهای دشمن با تیش کشیده شد.			
۴- یک فروند هواپیما خودی در ساعت ۰۶۳۵ حین اجرای مانوریت سرنگون و خلبان آن بدرجه رفیع شهادت نائل گردید ، در همین زمان یک فروند هواپیما دشمن نیز توسط جنگ افزارهای پدافند هوایی سرنگون و از وضع خلبان آن فعلا اطلاع در دست نیست .			
۵- فجرهای ۵ و ۶ بجاده رسیده و در حال حه الحاق میباشد.			
۶- تاکنون تعداد زیادی از دشمن کشته و زخمی و تعداد قابل توجهی باسارت نیروهای خودی در آمده اند که آمار دقیق آن مشافیه گزارش خواهد شد.			
۷- آخرین وضعیت ، یک یگان زمین دشمن در محاصره نیروهای خودی میباشد ، تلاش برای انهدام و یا تسلیم نمودن آنان ادامه دارد .			
۶۱/۲/۱۶ - ۲۰۱/۰۸/۵/۱۸۴			
درجه نام و مقام مسئول پیام		۰۱۵۰	
تلفن		صفحه	
درجه نام و مقام ارجاعی		فرستنده	
تاریخ و ساعت پایان شماره		تاریخ و ساعت ارسال	

قیمت (۱) راکتور پیام (۳ و ۳) را تهیه کننده پیام و (۲) را تکواچی یا تک تایی چچی بر نماید - خطوط معتقدین در قسمت (۲) برای آسانی نوشتن گروههای رزاست

عنوان		(۱) تاریخ و ساعت وصول پیام برگزیده شماره مرکز پیام وسیله ارسال تعداد کلمه یا گروه
طبقه بندی	خطی محرمانه	(۲) از :
ارجحیت	اقوام کهنه آبی آگاه شونده	ب :
		آگهی ب :
<p>۱- تعداد زیادی تانک و نفر بر و خود رو منهدم و تاکنون ۶۷۲ نفر اسیر به کعب اسرا* تخلیه گردیده و تخلیه باقیمانده اسرا* ادامه دارد.</p> <p>۲- تعداد زیادی از نیروهای دشمن کشته و زخمی گردیده اند که از آثار دقیق آنان اطلاعی در دست نیست.</p> <p>۳- در ادامه این عملیات بیک فرزند هلیکوپتر خودی که آسیب مختصری وارد گردید.</p> <p>۴- از میزان غنائم جمع آوری شده از دشمن اطلاع دقیقی در دست نیست که اطلاعات دقیق و تا حد امکان تهیه و گزارش خواهد شد.</p> <p>شماره ۱۹۱-۵-۱۱-۲۱</p> <p>۶۱ / ۲۱۵</p> <p>۱۷۱۵</p>		
درجه نام و مقام امضا کننده	درجه نام و مقام امضا کننده	(۳) درجه نام و مقام امضا کننده پیام
تاریخ و ساعت امضا	تاریخ و ساعت امضا	صفحه
تاریخ و ساعت پایان بخاره		(۴) درجه نام و مقام امضا کننده
		فرستنده
		گرفته

نقشه (۱)، راه کریمان (۲ و ۳)، راه تپه کهنه پیام (۴)، راه کراچی یا تپه کهنه پی برهنه - خطوط نقطه چین در قسمت (۱)، برای آسانی روشن کردن گروه های مفرات

۸۸۷۷-۰۰۰۰۰۰۰۰

عنوان		پیام وساعت وصول پیام مرکز شماره مرکز پیام وسیله ارسال تعداد کلمه یا گروه	
		بسمه تعالی	
از : فرماندهی قرارگاه فجر ۳		طبقه بندی	
ب : ف فجر ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - گد ۲۱۴ س ز - گد ۲۴۶ تانک -		خیلی محرمانه	
آگهی ب : گد ۲۶۱ تانک -		اقدام کننده	
		آگاه شونده	
رونویس پیام شماره ۳۸۶/۱۳/۳۰۰۱ - ۶۱/۲/۱۶ ق ع کربلا در جنوب بشار زیبا بلاغ میگردد			
سلام و درود به رزمندگان منطقه عملیات قرارگاه فجر و میلاد با سعادت مرد شمشیر یار پیامبر و ابرار			
تاریخ اسلام امیرالمؤمنین علی علیه السلام و آنکه پیام پیروزی بزرگ برادران رزمنده در جبهه فجر			
میباشد بنام تبریک و تهنیت میگوئیم و تحویک و تهنیت پیروزی شما ابرو شمان نبود حق بوعلیه یا اهل			
بائتوکل به امداد های غیبی الله و از برکت ترکیب مقدس رزمندگان ارتش و سپاه پاسداران و بسیج			
حاصل گردید فتح و پیروزی بزرگ اسلام نزدیک است و برای ^{سرعیت} در فراهم آوردن زمینه های این			
بزرگ خدا و دستورات جدید قرارگاه کربلا متعاقباً ابلاغ میگردد.			
خداوند پیروزی نهایی را نصیب رزمندگان اسلام بنماید.			
ف، قرارگاه مرکزی کربلا در جنوب			
محسن رضایی - سرهنگ صیاد شیوازی			
۲۲۲ / ۵ / ۰۸ / ۲۰۱ - ۶۱ / ۲ / ۱۶			
گیرنده کتبی :			
ف، سپاه پاسداران (شوش) - ف ت ل - پ ت ل - گد ۴۶۸ هج - ۱۵ مه - ف ل - د ژ			
جهت آگهی			
درج نام و مقام گیرنده پیام		درج نام و مقام امضا کننده	
سرهنگ ستاد		سرهنگ ستاد	
صفحه		صفحه	
تاریخ و ساعت امضاء		تاریخ و ساعت امضاء	
۱۷ - ۲۲		۱۷ - ۲۲	
درج نام و امضاء گواهی فرستنده		تاریخ و ساعت پایان محاره	
گیرنده			

قیمت (۱) راهگزیام (۳ و ۲) راهتیر کتبه پیام و (۳) راهگزیام یا توتایپ چی پرینماید - خطوط نقطه چین در قسمت (۲) برای آسانی نوشتن گروههای رزمی

بسمه تعالی

دستور جزیره شماره ۷

بکلی نسوی

شماره ۴۳۶/۰۸/۰۱/۲۰۱۱

۲۱/۲/۹۹

از: قرارگاه فجر

به: فرماندهی فوجها و فوج ۱ ۲۵۰ ۲۰۳

آگهی: به: ایام کریلا ۳ و فستال و فکگ ۴۱۵ مین

۱- در صورتی که ۵۰۰۰۰۰: فرب عین خوش

۲- تسهیلات در سازمان رزمی

۳- تسهیل وضعیت: قرارگاه فجر با اجرای تکمیل و بهنگام و مداوم ضمن انهدام استخ از نیروهای دشمن

به اسارت در آردن تعدادی در حدود ۱۲۰۰ نفر در منطقه موی فکدر امتداد خط سپید گسترش

یافته بداند می نماید دشمن پس از تسهیل مراتب و عسارات فراوان مشغول مین گذاری و تکمیل مواضع

در جهت میباید.

۳۰ ۲۵۰ ۱

الف: به بداند در منطقه واگذاری اداه دهید.

ب: با اعزام نیروهای تأمین به جلو و اشغال مواضع مناسب خدا لجن را بجلو تغییر مکان دهید.

پ: با اعزام گشتی های رزمی و ضربت زدن به دشمن مانع آراض سازماندهی وی شوید.

۵- فجر

الف: در ساعت (س) روز (ر) تکمیل خط سوخ (امتداد نهر غیره، میسان، بهیات) را تأمین

پوشش جناحین را برقرار نماید.

ب: آماده با شهید بنا بدستور تک را بظهور تأمین خط مورب طرف جنوب اداه دهید.

پ: طرح آندگی خود را با در نظر گرفتن فرمایشات ضابطی و مستدل تهیه و در اسرع وقت به لشکر ارسال

تا جهت تصویب به قرارگاه کریلا ۳ ارسال شود.

ف.طیبات فوج سرانگ ستاد از رزمی
رئیس قرارگاه

بکلی نسوی

رسید اطلاع دهید

رونوشت صفحه ۱۲۵

بسمه تعالی

شماره ۵ : ۳۶ / ۵ / ۰۸ / ۲۰۱

۶۱/۲/۲۱

دستور جز به جز شماره ۷

از : قرارگاه فجر

به : فرماندهی فجرها ، فجر ۱ ، ۲ ، ۳ ، ۴

آگهی : به : قم کربلا ۲، فتل ، ف گد ۴۱۵ مهن

۱- مدرک نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ غرب عین خوش

۲- تغییرات در سازمان رزمی

۳- آخرین وضعیت : قرارگاه فجر با اجرای تکهایی پی گیر و

مداوم ضمن انهدام قسمتی از نیروهای دشمن و به اسارت

درآوردن تعدادی در حدود ۱۲۰۰ نفر در منطقه عمومی فکه در

امتداد خط سپید گسترش یافته پدافند می نماید. دشمن پس از

تحمل تلفات و خسارت فراوان مشغول مین گذاری و تحکیم

مواضع خود می باشد.

۴- فجر ۱ ، ۲ ، ۳

الف : به پدافند در منطقه واگذاری ادامه دهید.

ب : با اعزام نیروهای تأمین به جلو و اشغال مواضع

مناسب خط لجمن را بجلو تغییر مکان دهید .

پ: با اعزام گشتی های رزمی و ضربت زدن به دشمن مانع

آرایش و سازماندهی وی شوید.

۵- فجر ۴

الف: در ساعت (س) روز (ر) تک کنید خط سرخ (امتداد

نهر عنبر، موسیان، بیات) را تأمین، پوشش جناحین را

برقرار سازید.

ب: آماده باشید بنابدستور تک را به منظور تأمین خط مرز

به طرف جنوب ادامه دهید.

پ : طرح آفندی خود را با در نظر گرفتن فرضیات منطقی و

مستدل تهیه و در اسرع وقت به لشکر ارسال تا جهت تصویب به

قرارگاه کربلا ۳ ارسال شود .

ف عملیات فجر سرهنگ ستاد ازکمی

رئیس ستاد : سرهنگ

ستاد صدیقزاده

رسید اطلاع دهید.

رئیس رکن ۳ سرهنگ

ستاد سروری

بسم الله الرحمن الرحيم

دستور جزیه شماره ۸

اریف رماندس عطیات فجر (۳)

به دف فجر ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴

جی به : ف کربلا ۳، فجر ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴

مدیرک : دستورات شفاهی فرماندهی نیا

تغییرات در سازمان رزمی :

الف - گروهان یکم ۱۰۴ را از زیر امر گد ۲۱۴ س ز رها زیر امر یگان

ب - گردان ۴۰۴ ایوا تحت کنترل عملیاتی تیپ ۲

پ - دسته یکم تاک از گد ۲۹۱ از زیر امر تی ۳ رها، زیر امر یگان ۱

۲ - آخرین وضعیت پدشمن در سیتا سر منطقه جنوبی منتهی شده عجلانده به آنسوی مرز عقب نشینی

بی نماید

۳ - در منطقه عملیات فجر در ناحیه سه کیلومتری غرب میخ حاوی در مواضع پدشمن

نسبت به تثبیت، تحکیم و تقویت خود اقدام می نماید

۳ - در مواضع فعلی خود در جنوب مشمول تحکیم و تقویت مواضع بوده، با ایجاد مواضع پدافندی

در رده دوم و اجرای آتشباری توخانه و بمباران هوایی پدافند خود را توان می بخشند

۴ - فجر ۲ :

الف - گردان ۴۰۴ ایوا را تحت کنترل گرفته پدافند از مختصات (۷۷۰ - ۱۶۰) الی (۵۱۰ - ۶۲۰)

را برقرار نماید (منطقه قبلی به اضافه منطقه گد ۱۴۸)

ب - گردان ۱۴۸ ایوا را از درگیری رها سازید

پ - هماهنگی و ربط و ارتباط خود را با فجر ۳ (تی ۸۴) برقرار نموده حفظ کنید .

فجر ۳

الف - با تحویل منطقه پدافندی گد ۱۱۰، به فجر ۴ (تیپ ۸۴) و منطقه پدافند ۱۴۸ به فجر ۲

از درگیری رها شوید

زیر امر یگان ۱

ب - آماده باشید به منطقه عملیاتی جنوب حرکت تحت کنترل عملیاتی قرارگاه کربلا ۳ قرار گیرید

۲۰۱۷۰۸۱۶/۴۳۳
۹۱/۲/۲۴
کریه ایمن اقدار
برای زنده
۲۰۲۵

۱- آمادگی لازم جهت حرکت حداقل یک گردان را در روز جاری به منطقه پراکندگی داشته باشید .
۲- آمادگی اعزام پرسنل حساس را جهت شناسایی بصورت همزمان بمنطقه عمل داشته و بنا به دستور
اعزام دارید .

۳- نیازمندی ترابری خود را سریعاً گزارش نمایید .

۴- قرارگاه فجر را در جوار قرارگاه نصر تشکیل داده تحت کنترل قرارگاه کربلا ۳ اجرای ماموریت نمایند .

۵- فجر ۴

الف - در ظرف روز جاری مسئولیت منطقه پدافندی گردان ۱۰ پایورا با جایگزین نمودن یک پگان
مناسب عهده دار گردیده و گردان ۱۱۰ را از درگیری رها حد سمت چپ خود را به
مختصات (۷۷۰ - ۵۶۰) متکی سازید .

ب - هماهنگی و ربط و ارتباط خود را با فجر ۳ برقرار نموده حفظ نمایید .

۶- دستورات هماهنگی

الف - انجام تحویبات در نهایت دقت و سرعت انجام پذیرد .

ب - انجام کلیه تخییر مکانها حرکات و عملیات با پیش بینی و تحقق کامل انجام پذیرفته بطوریکه
دقت فدای سرعت نشود .

فرمانده منطقه عملیات ل ۷۷ پیروز سرهنگ اسناد از نس

رسید اطلاع دهید .

پهوست کالک عملیات

بگام سردی
بسمند عالی شماره

شماره ۸۲۵-۱۳-۳۰۰۱-۳۳-۲/۲۱

نسخه ۱۹ از ۱۷ در دستورات شغاهی تغییر داده نشده

قرارگاه کرپلا در جنوب

دستور جزء بجزء شماره ۸

مدرک - دستور عملیاتی کرپلا ۳، شوهرهای ستاری متشکله با حضور فرماندهان قرارگاههای (سپاه ارتش)

۱- سازمان رزمی

قرارگاه نصر

قرارگاه قدس

نصر ۱

قدس ۱

تی ۱ پیاده ل ۲۱

تی ۱ ل ۱۶ زرهی

تی ۱ در فوکل (تی ۱ -)

یل گردان از تی عاشورا

نصر ۲

قدس ۲

تی ۲ پیاده ل ۲۱

تی ۲ ل ۱۶ زرهی

تی محمد رسول اله

تی ۳ ل ۱۶ زرهی

نصر ۳

تی ۳ ل ۱۶ زرهی

تی ۳ پیاده ل ۲۱

تیپ نورسپاه پاسداران

تی عاشورا (-) تی در فوکل

قدس ۴

نصر ۴

تی ۵۸ ل ذوالفقار

تی ۴ زرهی ل ۲۱

نصر ۷ (تی ۵۵ هواپرد + تی ۲۵ کرپلا)

قدس ۵

قرارگاه عملیاتی آبادان

تی ۳۷ زرهی

تی ۲۳ نهد

تیپ امام رضا

یگانهای تکاوران دریائی

قرارگاه فتح

یگانهای ژاندارمری

فتح ۱

سایرنیروهای رزمنده در منطقه

تی ۱ ل ۹۲

تی ۱۷ قم

فتح ۳

تی ۳ ل ۹۲

تی بیت المقدس

تی ۱۴ امام حسین

تی ۸ نجف اشرف

- ۱ -

سند شماره ۴۸

در کنترل قرارگاه عملیاتی کربلا:

قرارگاه موقت فجر-۳

تیپ ۳ پیاده ل ۷۷

تیپ امام سجاد

تیپ ۴۶ فجر

تیپ ۲۲ خرمشهر

تیپ ۲ ل ۹۲ زرهی

گروه ۲۲ توپخانه

گروه ۳۳ توپخانه

گروه‌های هوایی و مستقر منطقه

۲- آخرین وضعیت:

تهدیدات متجاوزین منطقه کوشک - آبدیه و امتداد کوشک - پاسگاه کیلومتره ۲ روفا فزایش
بوده و یگانهای خودی مستقر در این مناطق هدف شده. از محدودیات دشمن قرار گرفته و قصد متجاوز
برای قطع جاده مواصلاتی اهواز - خرمشهر بمنظور برهم زدن سازمان و گسترش ما برای تأمین -
خرمشهر و ایجاد تاخیر یا توقف در ادامه عملیات کربلا ۳ بسیار محتمل میباشند بنا بر این استقرار یکنپد افند
مطمئن در اول خط مرز در نواحی مذکور و جلوگیری از هرگونه پیشروی مجدد متجاوزین نقاط آزاد -
شده ضرورت دارد .

۱- مأموریت: بدون تغییر

۴- قرارگاه قدس

- الف - در منطقه محوله از ۰۳ - ۱ در جنوب تادئ شماره ۲ پدافند کنید .
- ب - با اجرای تکه های محدود طرح ریزی شده و با انجام شناسائیهای کافی خط دژ و مرزین المللی
راد منطقه محوله تأمین نمائید .
- پ - خط حد عقب رود خانه گارون در شرق ورود خانه کرخه کورد شمال .
- ت - آماده باشید بنای دستور قدس ه را از کنترل عملیاتی رها و منطقه مسئولیت آنرا به قرارگاه فت-ج
واگذار نمائید .
- ث - از هرگونه تهدید دشمن برای دستیابی به بناده انبراز - خرمشهر و یا اختلال در ترافیک
آن بوسیله آتش توپخانه یا اجزای آتشیهای خود آتشبار جلوگیری نمائید .
- ج - پدافند در امتداد منطقه کوشک - لایله را بندهای سازمان در دیدگاه «هرگونه پیشروی یا تهدید
در این منطقه سرپناه تثبیت و در صورت امکان منهدم گردد .
- ح - از الحاق یگانهای تابعه و همپنین الحاق با قرارگاه فتح اطمینان حاصل نمائید .

بگامی شیری

۲۱

۵- قرارگاه فتح

- الف - در منطقه مدوله از مهندسان ۳-۴ تا ۶ نفر از مریزین الملی (ایستگاه کیلومتره ۲) و در امتداد خط مرز ایستگاه یاد شده تا ۹-۱۰ هـ (پیدا کنند) نمایند .
- ب - از اهلای با قرارگاه قدس در منطقه (۳-۴) و قرارگاه نصر در منطقه (۱۱-۱۵) اطمینان حاصل نمایند .
- پ - فتح ۲ را در مشرف حسینی در کنترل عملیات قرار دهند .
- ت - آماده باشید بنابنده شور فتح ۲ را زیر امر گرفته و در زمان مناقشه مسئولیت قدس را بر عهده داشته باشید .
 در وقت ۲ را در این منطقه برای پدافند گسترده کنید .
 در وقت ۲ را در روز و شب در منطقه پدافند گسترده کنید .
- ث - آماده باشید با تیم ۲ (امام حسین و شیب) در این منطقه برابر ستوراه و ستاد را در منطقه و قطع راه قرار و تقویت دشمن در این منطقه برابر ستوراه و ستاد را در منطقه و تقویت دشمن در این منطقه و تقویت دشمن در این منطقه .

۶- قرارگاه نصر

- الف - در منطقه مدوله از نقطه (۱-۲) در امتداد خط مرز روبرو در جنوب در امتداد خط تماس پدافند نمایند .
- ب - از اهلای با قرارگاه فتح اطمینان حاصل نمایند .
- پ - از گستره بیابانها، تاجچه و الحان آنها با پدافند در امتداد خط تماس اطمینان حاصل نمایند .
- ت - تأمین جناح جنوبی خود را در امتداد ایستگاه آورده شد تا در خانه تارون برقرار سازید .
- ث - فوج ۳ را در منطقه از منطقه ، استقرار در منطقه مدوله باین قرارگاه و سویا نصره و ۶ کنت و پشتیبانی نمایند .
- ج - برابر ستاد ابیر اعلام شده آماده باشید بنابنده شور را در تأمین شهرستانها سازید آن تله نمایند .

۷- قرارگاه فجر (-)

- الف - در منطقه مدوله پدافند کنید .
- ب - ستاد قرارگاه فجر ۳ را برای اجراء عملیات آماده و تقویت نمایند .
- پ - قرارگاه قائم (آل محمد برای تشکیل و استقرار آن) در المقد و رکمان و پشتیبانی نمایند .
- ت - آماده باشید منطقه پدافند در حایه را با ستوراه قرارگاه قائم (آل محمد) و منطقه عملیات نصر تا بیرمندان در بند .

رونوشت صفحه ۱۳۲

۵- قرارگاه فتح

الف - در منطقه محوله از مختصات ۰۳ - ۱۹ تا خط مرز بین‌المللی (ایستگاه کیلومتر ۲۵) و در امتداد خط مرز از ایستگاه یاد شده تا ۹۱ - ۱۵ پدافند نمائید.

ب - از الحاق با قرارگاه قدس در نقطه (۰۳ - ۱۹) و قرارگاه نصر در نقطه (۰۱ - ۱۵) اطمینان حاصل نمایید.

پ - فتح ۲ را در شرق حسینه در کنترل عملیاتی کربلا قرار دهید.

ت - آماده باشید بنابستور فتح ۲ را زیر امر گرفته همزمان منطقه مسئولیت قدس را عهده‌دار شده و فتح ۲ را در این منطقه برای پدافند گسترش دهید.

ث - توپخانه قدس ۵ را در وصول به هدفهای خود (مرز بین‌المللی) با آتش تقویت نمائید.

ق - آماده باشید با تیپ ۱۴ امام حسین و تیپ ۸ نجف اشرف بمنظور تأمین شلمچه و قطع راه فرار و تقویت دشمن در این منطقه برابر دستورات شفاهی صادره و تدابیر اعلام شده تک نمائید.

۶ - قرارگاه نصر

الف - در منطقه محوله از نقطه (۰۱ - ۱۵) در امتداد خط مرز در غرب و در جنوب در امتداد خط تماس پدافند نمائید.

ب - از الحاق با قرارگاه فتح اطمینان حاصل نمائید.
پ - از گسترش یگانهای تابعه و الحاق آنها با یکدیگر در امتداد تماس اطمینان حاصل نمائید.

ت - تأمین جناح جنوبی خود را در امتداد ایستگاه گرم‌دشت تا رودخانه کارون برقرار سازد.

ث - فجر ۳ را در شناسائی از منطقه استقرار در منطقه محوله باین قرارگاه، و تعویض نصر ۵ و ۶ کمک و پشتیبانی نمائید.

ی - برابر تدابیر اعلام شده آماده باشید. بنابستور برای تأمین خرمشهر و پاکسازی آن تک نمائید.

۷- قرارگاه فجر (-)

الف - در منطقه محوله پدافند نمائید.

ب - ستاد قرارگاه فجر ۳ را برای اجراء عملیات آفندی تقویت نمائید.

پ - قرارگاه قائم (آل محمد) تشکیل و استقرار آن حتی‌المقدور کمک و پشتیبانی نمائید.

ت - آماده باشید منطقه پدافندی محوله را بنابستور به
قرارگاه قائم (آل محمد ص) تحویل و به منطقه عملیاتی نصر
تغییر مکان دهید.

۸- قرارگاه موقت فجر ۳

الف - با هم آشنایی با قرارگاه نهر مذاقته مسئولیت: نهره و ۶ راز جاده اهواز شرمشهر طرف غرب - در حداکثر بهرتر ۲۰ کیلومتر را امتداد خط تمام این دو قرارگاه عهده دار شوید .

ب - نصره و ۶ راد محمد - تعیین نمایند .

ج - آماده باشید بناید دستور را تا تعیین نهره رودخانه عراقی و انهدام مواضع پدافندی دشمن در - مذاقته تعیین نمایند .

د - شناسایی تمام لازم را برای اجرای ماموریت بند (ب) بالا بلا درنگ آغاز نمایند .

۹- توپخانه

الف - توپخانه ل ۹۲ زیرین از کنترل قرارگاه تریا (ان) و حدود ۹ زیر امر ل ۶ قرار میگیرد .

ب - گردان ۳۰۵ توپخانه ۱۱۳۰ تقویت توپخانه ل ۹۲

ج - آتشبارکاتوشا از گند ۳۲۲ تقویت آتش ل ۹۲

د - یک آتشبار ۱۱۳۰ از گند ۳۳۳ توپخانه و یک آتشبارکاتوشا از گند ۳۲۲ در تقویت توپخانه -

فجر ۳ (زرزره ۳۳) (ب) نه

ه - یک آتشبار ۶۰۳ از گند ۲۲ توپخانه در تقویت توپخانه ل ۹۲ قرار میگیرد .

و - ماموریت سایر آتشبار توپخانه بدون تسمیر

۱- احتیاط

الف - فتح ۲ (تیب ۲ زری ل ۹۲)

(۱) در مذاقته جمعی در حوالی نهر ایستگاه حسینیّه مستقر شوید .

(۲) ارتباط با خود را با قرارگاه عملیاتی تریا برقرار سازید .

(۳) آماده باشید بناید دستور در تریا از جناح قرارگاه ما وارد عمل شوید (تقدم با منطقه

عمومی نصره) .

(۴) آماده باشید بناید دستور زیر امر قرارگاه فتح قرار گیرید .

(۱) تیب ۴۶ غیر دستورات تکمیل محتاطا ابلاغ خواهد شد .

(۲) تیب ۲۲ شرمشهر =

۱- دستورات هم آنگاه

- الف - مناطق پداندی و مسئولیت های ایستی با اورته مال، بین یگانهای تابعه قرارگاه ها تقسیم وراگذار کرد. قرارگاه کربلا کاربرد یگانهای در کنترل عملیاتی قرارگاهها را حقیقا کنترل خواهد نمود.
 - ب - عمل الحاق بین یگانها و عدم وجود برگزیده فزونی عالی در حال پداندی ضروری و امری حیاتی است.
 - پ - انجام مناسبی را تمام گشتی های شناسایی - رزمی - کربلا از گذارتانک در منطقه هر یک از قرارگاه پایستی باید در نظر آغاز کرد.
 - ت - سرعت در انجام اقدامات در ترمیم و تقویت عمل پداندی و آذین های احتمالی دشمن را مواجه باناکامی ساخته و از بروز حوادث ناخواسته در این سازمان رزمی و گسترش یگانهای جلوگیری نماید.
- ۲- رسید اطلاع د - بد

قرارگاه عملیاتی کربلا در جنوب
 سرور محمد شهبازی
 برادر محسن رضائی

آیرونگاه

این دست آنگاه دستور ۷۷ پیروز شماره ۲
 تی ۲ لشکر ۷۷
 تی ۲ ل ۷۷ (فجر ۳)

((برای ادامه راه ----- بی بجز خود کسی نماند -----))
 امام خمینی

رونوشت صفحه ۱۳۵

۱۱ - دستورات هم‌آهنگی
الف - مناطق پدافندی و مسئولیت‌ها بایستی بطور متعادل بین یگانهای تابعه قرارگاهها تقسیم و واگذار گردد. قرارگاه کربلا کاربرد یگانهای در کنترل عملیاتی قرارگاهها را دقیقاً کنترل خواهد نمود.
ب - عملالحاق بین یگانها و عدم وجود هرگونه منطقه خالی در خط پدافندی ضروری و امری حیاتی است.
پ - انجام شناسائی و اعزام گشتی‌های شناسائی، رزمی و گروههای شکار تانک در منطقه هر یک از قرارگاه بایستی بلادرنگ آغاز گردد.
ت - سرعت در اجرای اوامر صادره و ترمیم و تقویت خطوط پدافندی واکنش‌های احتمالی دشمن را مواجه با ناکامی ساخته و از بروز حوادث ناگوار و بر هم زدن سازمان رزمی و گسترش یگانها جلوگیری خواهد نمود.
۱۲ - رسید اطلاع دهید.

قرارگاه عملیاتی کربلا در جنوب
سرهنگ توپخانه صیاد شیرازی برادر محسن رضائی

گیرندگان :

لیست گیرندگان دستور جز بجز شماره ۲

تی ۲ لشکر ۹۲

تی ۳ ل ۷۷ فجر (۳)

((برای صدام راهی بجز خود کشتی نمانده است))
" " " امام خمینی " " "

اذین فذین بتأیید الحکم الظمیرا براساس ۸۸۱ شماره کتبی لکھنؤ اسرہ حج آیہ ۷۶

دستورجزہ بجزہ شماره ؟ نسخه ۷ از ۱۱ نسخه

بدونک : دستورجزہ بجزہ شماره ۸ و دستورات شفا میں فرماتے ہیں

۹۵۸ / ۱۳ / ۱۳۰۱
۱۳۶۱ / ۲۰

۱- تفسیرات درسا زمان رزم :-

۲- آخرین وضعیت : قرارگاہ میں مواضع پدافندی خود را سازمان داد و وضعیت را در مناقہ مہر راہ

تثبیت و با بازسازی قسمتی از نیروہا از خود آمادگی ایجا از عملیات آہ ہی را کسب نموده اند .

۳- ماوریت : در ادامه مرحلہ سوم عملیات بیت المقدس قرارگاہ عملیات قرارگاہ در جنوب درساہت ()

روز (۱) با یکا بریدن قرارگاہ فتح درخاور (چپ) و قرارگاہ فیض درمیان قرارگاہ نصرہ بنا شد .

(راست) تک نموده و نیروہا از دشمن را در منطقہ منہدم و خرمشہر انا امین و درساہت مناقہ

پدافندی خود ادامه دادہ و با تکمیل متحد و دشمن را در کمرہ نما پیادہ . پیوست (الف) کاتب .

عظمت .

۴- قرارگاہ نصرہ :

الف - عناصر تپ ۸ نجفہ را از خطہ رتہ سازی .

ب - تک نموده دشمن را در مناقہ منہدم و خطہ سبزراتا امین نما شد .

پ - از ورود دشمن از با شترہ خاور خطہ سبزہ جلہ و تہرہ کشید .

ت - در سواحل اریند رود با قرارگاہ فجر الحاق نمائید .

ث - آمادہ باشید تا رابطہ اورتا امین شلمچہ ادامه دہید .

۵- قرارگاہ فجر ۳ :

الف - بہ عبور از خطہ قرارگاہ فتح کمک کنید .

ب - در منطقہ تک نموده نیروہا از دشمن را منہدم سواہل رود خانہ اریند را امین نما شد .

پ - در غرب عریض از یک نوتا اریند رود و در امتداد رود خانہ اریند در منطقہ منولہ پدافندی

نمائید .

ت - در سواحل اریند با قرارگاہ شہر نصرہ فتح الحاق حاصل نمائید .

ث - آمادہ باشید تا امین و پاکسازی خرمشہر بہ قرارگاہ فتح کمک کنید .

۶- قرارگاہ فتح :

الف - با تپہای ۱۴ امام حسین (ع) و ۸ نجفہ اشرفہ در مناقہ تک نموده خطہ قرمزاتا امین

ع / ۴۱

نمائید .

بسته ۵

- پ - از ورود دشمن از خاروبه یا اختر خط قرمز جلوگیری نمایید .
 - ت - باقیه عناصر قرارگاه فتح در منطقه فعلی با اجرای تک محدود و اتمام شدت در چپان تانک دشمن را در منطقه درگیر نمایید .
 - ث - آماده باشید خرمشهر را پاکسازی نمایید .
- ۲- قرارگاه قدس :
- همزمان در منطقه مربوطه با اجرای تک های محدود و ترجیزی شده در جهت امکان خط روز را تا مین و دشمن را درگیر نمایید .
- ۳- توپخانه -
- ۱- تیپ ۳ ل ۹۲ (احتیاطی) :
 - آماده باشید در منطقه هر کدام از قرارگاههای تک و ره وارد عمل شوید .
- ۱- دستورات هم آهنگی :
- الف - ساعت (س) روز (ر) متعاقبا ابلاغ خواهد شد .
 - ب - نیروهای مربوطه را در ظرف ۲۴ ساعت جهت تصویب ارسال نمایند .
 - پ - این عملیات توسط قرارگاه کرمان در پاسگاه قرارگاه نصر هدایت خواهد شد .
 - رسید : اطلاع دهید .

قرارگاه عملیاتی کرمان در بنوب

سرمنته صیاد شیرازی
برادر من رضاشاه

پیوست ها :

الف - کالک عملیات

گیرندگان

فهرست گیرندگان دستور جزء بجزء شماره ۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَوَاللَّهُ عَلِيٌّ نَصْرُهُمْ لَقَدِيرٌ (سوره حج آیه ۲۳)

(در دستورات شفا هسی تغییر می داده نشد)

نسخه | از | نسخه
قرارداد فجزر ۲ (۸۹۳۰۰-۳۰۱۰۰)
اردیبهشتماه ۱۳۶۱
محور اهواز - خرمشهر
ک - ل - ۲۳

شماره ۱

رک :

۱ - نقشه منطقه

۲ - دستورات جز جز شماره ۸ و ۹ قرارداد کربلا

مازبان برای رزم

فجزر

تحت شتر قرارداد فجزر ۳

تیپ ۱۳۳ ادهدی

قرارداد و گروهان قرارداد تیپ ۳ لشکر ۷۷ پیروز

فجزر ۲۰

قرارداد تیپ ۳۵ امام سجاد

گردان ۱۱۰ پیاده

گردان ۹۰۷ از تیپ امام سجاد

گردان ۹۱۱ از تیپ امام سجاد

گردان ۳۸۳ () تیپخانه ۰۵ (مک م)

دسته یکم گروهان سوم مهندس

گروهان سوم () کد ۴۱۵ مهن پ - م

فجزر ۴

انتشار پیدا کنند هوایی از کد ۳۹۸ پ ۰ ه

گردان ۴۸ پیاده

گروهان سوم نگهداری

گردان ۹۱۴ از تیپ امام سجاد

گروهان سوم نگهداری

دسته دوم گروهان سوم مهندس

رسد آما د از کد آما د و تریبری

فجزر ۵۰

گردان ۱۳۴ پیاده

دسته یکم گروهان جلوشی مخابرات

گروهان سوم کد ۲۴۶ تانک

دسته یکم گروهان دزبان

گردان ۹۲۰ از تیپ امام سجاد

دسته سوم گروهان سوم مهندس

تغییر می داده نشد
۱۳۶۱

۱ - وضعیت

الف - نیروهای دشمن (خلاصه های اطلاعاتی)

ب - نیروی خودی *

- (۱) در ادامه مرحله سوم عملیات بیت المقدس قراره عملیاتی کردلادرجنوب درمناقص (س) روز (ر) بایگابردن قرارهفتح درخاور(چپ) وقراره فجر درمرکز وقراره نصر در باختر (راست) تک نموده ونیروهای دشمن را درمنطقه منهدم وخرهبرهرا تا*مین ودر سایر مناطق به پدافندخود ادامه داد و سوا تک های محدود دشمن را درگیر مینماید
- (۲) یلنآشبار ۲۰۳ از گروه ۲۲ توپخانه در تقویت توپخانه فجر ۳ *
- (۳) يك آتشبار ۱۲۰ م از گد ۳۳۳ توپخانه ویکد سله کاتوشا از گد ۹ ۳۶ در تقویت توپخانه فجر ۳ (از گروه ۲۲ توپخانه)

ب - زیرا موجود شده : برابر سازمان رزم *

۲ - ما* موریت :

فجر ۳ بعبور از خط قراره فتح کمک میکند ، در منطقه تک نموده نیروهای دشمن را منهدم و سواحل رودخانه اروندر تا*مین مینماید ، در غرب عرایض از پل نوتا روند رود و در امتداد رودخانه اروندر در منطقه محوله پدافند نموده در سواحل اروندر با قراره های نصر و فتح الحاق حاصل و اما دهمیشود در تا*مین و - پاسداری خریشهر سه قراره فتح کمک نماید :

۳ - اجرا* :

الف - تدبیر عملیات (پیوست ا ب) بلك عملیات

(۱) مانور :

فجر ۳ بایگابردن فجر ۱ (تیپ ۳۳ المهدی) بمنظور شکستن خاکریز اول دشمن تک نموده وخط خیز آبی را تا*مین مینماید سپس بمنظور تا*مین خطوط خیز بنفش وسفید باد و فجر در خط فجر ۲ بر است و فجر ۴ بجای تک را ادامه داده وضمن انهدام نیروهای دشمن ساحل اروندر را تا*مین و با قراره های فتح ونصر الحاق و اما دمه میشود در تا*مین و پاسداری خریشهر سه قراره فتح کمک نماید . فجر ۵ وگردان مستقل ۹۰۷ در احتیاط و یگانهای تک ووزا بناب دستور دنبال تا چنانچه در خط خیز بنفش و قفهای حاصل شد وارد عمل شده و ما* موریت یگانهای تک ووزا بعهده

بگیرد *

(۲) آتش : يك آتش تهیه بمدت بیست دقیقه طرح ریزی و بنا بدستور اجرا میگردد .

پیوست (ب) طرح پشتیبانی آتش

ب - فجر ۱ (تیپ ۳۳ المهدی)

(۱) با رعایت اصل غافلگیری تک نمود پس از شکستن خاکریز اول دشمن خط خیز آبی را تا*مین نمائید

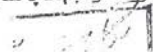
(۲) شغ تک خود را سریعاً گزارش نمائید .

(۳) با عبور از خط فجر ۵ گروهان ۳ گد ۲۴۶ تانک را زیر امر بگیرد

(۴) عبور از اولین خاکریز دشمن را سریعاً گزارش نمائید .

(۵) با عبور از خط یگانهای تک و در خط خیز آبی کمک ففائید .

(۶) اما دباشید بناب دستور تک را جهت پاسداری خریشهر ادامه دهید .

ب - فجره ۲ (گردان ۱۱۰ تلفیقی)

- (۱) با عبور از خط تپ المهدی تک نموده ضمن انهدا م نیروهای دشمن ساحل اروند را در منطقه محوله تا مین نمائید .
- (۲) عبور از خط خیزش سفید را گزارش کنید .
- (۳) پس از تا مین ساحل اروند در منطقه مربوطه با آخرین یگان سمت چپ قرارگاه نصر درمختصات (۷۳۲۵۰ - ۲۱۶۵۰) الحاق حاصل نمائید .
- (۴) مقابله‌های موجود در منطقه را خنثی نمائید .

ت - فجره ۴ (گردان ۴۸ تلفیقی)

- (۱) با عبور از خط تپ المهدی همزمان با فجره ۲ از سمت چپ تک نموده ضمن انهدا م نیروهای دشمن ساحل اروند را در منطقه محوله تا مین نمائید .
- (۲) عبور از خطوط خیزش سفید را گزارش کنید .
- (۳) پس از تا مین ساحل اروند در منطقه مربوطه با اولین یگان سمت راست قرارگاه فتح درمختصات (۷۲۱۰۰ - ۲۱۶۵۰) الحاق حاصل نمائید .
- (۴) مقابله‌های موجود در منطقه را خنثی نمائید .

ث - فجره ۵ و گردان ۹۰۷ غیرتلفیقی (احتیاط)

- (۱) با عبور از خط یگانهای فتح و فجر ۳ تک نمائید .
- (۲) همزمان با عبور فجره ۱ گروهان سوم گردان ۹۰۷ تک را زیر امر فجره ۱ بگذارید .
- (۳) آماده‌باشید بنابر دستور یگانهای تک و ر را دنبال و در صورت نیاز ما مه، ست‌هایک از آنان بعهده بگیرید (تقد م کاربرد در یگان سمت چپ)
- (۴) آماده‌باشید بنابر دستور در پاکسازی خروشه‌ها و قرارگاه فتح تک نمائید .
- (۵) پس از کشف تک با آتش یگانهای تک و ر پشتیبانی نمائید (تقد م بایگان سمت چپ)

ج - دستورات هماهنگی :

- (۱) یگانهای تک و ر قبلا " شناسائی کامل از منطقه عملیاتی انجام دهند .
- (۲) یگانهای تک و ر کلیه فرماندهان از یک بودن میدانهای مین و علامت گذاری مها بر توسط دسته‌های مهندسی و برادران سیاه قبل از آغاز تک اطمینان حاصل نمایند .
- (۳) شناسائی تارده دسته دقیقاً انجام شود .
- (۴) یگانهای همجوار هماهنگی لازم را باید یکدیگر بنمایند .
- (۵) یگانهای پشتیبانی آتش ام از دسته‌های خمپاره‌انداز ، موشک انداز ۱۰۷ و تشریهای توپخانه بانگش به‌مشکل ویژه منطقه عملیات به اقدامات کنترلی آتش توجه کافی مبذول دارند .
- (۶) حفظ جناحین یگانهای تک و ر در جریان عملیات مجدد " تا کید میگردد .
- (۷) هرگونه تغییرات و دستورات تکمیلی بصورت دستور جز " بجز " متعاقبا " بلاغ خواهد شمسد .
- (۸) این طرح بمحض وصول قابل طرح ریزی و بنابر دستور قابل اجرا خواهد بود .
- (۹) ساعت (س) روز (ر) متعاقبا " تعیین و بلاغ میگردد .

((ص ۴))

- (۱۰) یگانهای تک وریه‌چ و جبهه‌حق جمع‌آوری غنایم را ندارند مگر بنای دستور •
- (۱۱) بلافاصله پس از تصرف خطوط خیز نسبت به تحکیم هدف و تجدید سازمان اقدام نمائید •
- (۱۲) نسبت به سازمان دادن پرسنل مهمات بسیار و گروهکهای تخلیه خارج از سازمان یگانهای مانوری اقدام لازم بعمل آید •
- (۱۳) از دوزدن مقاومتهای دشمن توسط پرهیز شود •
- (۱۴) آمادگی لازم جهت مقابله با جنگهای ش.م.م را داشته باشند •
- (۱۵) تاکشف تک وسیله دشمن سکوت را دیوش و کاپت شود •

۴- دستورات داری ولجستیکس :

۵- برابر پیوست (ب) پشتیبانی خدمات‌ترزی •

۵- فرماندهی و مخابرات •

الف- مخابرات • برابر پیوست (ب) مخابرات و دستور کار مخابراتی •

ب- فرماندهی •

(۱) پاسگاه فرماندهی تیپ فجر ۳ در مختصات (۸۹۳۰ - ۲۰۱۰۰) میباشد •

(۲) محل پاسگاه فرماندهی خود را گزارش نمائید •

ف.م.ع فجر ۳ = سرهنگ اسلانی

ف.ت. ۱۳۵ امام سجاد = محمدرضا رکنی
۱۳۵/۱۳۵

رسید اطلاع دهید %

پرستار -
پرستار -
ب -
ب -
ت -

ب.ت. ۱۳۵

ف.ت. کربلا ۱۳۵ از اتم جهت تکمیل اسناد

(بسمه تعالی)

اقدام - رین

شماره - ۲۳۹ / ۱ / ۰۸ / ۲۰۱

تاریخ - ۳ / ۳ / ۱۳۶۱

از - جنر ۳

به - شماره ۱۱۰-۱۳۴-۴۸-۱-تنیپ امام

آگهی به - ع . ع . فجر گد ۳۸۳

دستور جزبه جز شماره - ۱

بدون -

دستور جزبه جز شماره ۱۰ قرارگاه کربلا

نقطه ۱ / ۵۰۰۰ منطقه

۱-تشیورات در سازمان رزم -

تنیپ ۳۳ المهدد از نیرو امر قرارگاه فجر خارج و در کنترل عملیاتی قرارگاه فتح از ساعت ۳۰۶۰۰ ارد بهیشت ۶۱

۲-آخرین وضعیت -

قرارگاهها در فجر و فتح ماموریت واگذار با موفقیت انجام و قرارگاه نصر قسمت لجبم ماموریت خود را انجام داده و

موفق به تأمین تسلیحات از ماموریت واگذاری نگردیده است.

۳-ماموریت -

قرارگاه عملیاتی کربلا در جنوب ضمن تکمیل ماموریت قبلی محاصره خرمشهر را کامل و شهر را پاکسازی نماید .

سجدر ۳ ضمن پوشش ساحل شمالی اروند رود آماده میگردد به قرارگاههای فتح و نصر (بمنظور پاکسازی خرمشهر و

دقی پانکها احتمالاً دشمن) کمت نماید .

۴-گردان ۱۴۸ تلفیقی -

در امتداد رودخانه عرابیقر از پد نونا نهر اروند پد اندند نمایند .

۵-گردان ۱۳۴ -

در امتداد دارونو رودخانه خین از نقطه تلاقی عرابیقر با اروند منحصات (۷۲۱۰۰-۲۴۴۵۰) الی مختصات

(۷۳۲۵۰-۲۱۶۵۰) در منطقه الحاقی جیب و راست فجر ۳ در ساحل شمالی اروند رود پیشتر برقرار نمایند .

۶-گردان ۱۰ تلفیقی و دو گردان از نیروها امام سبحان -

در منطقه عمیق در حوالی مختصات (۶۰۰۰-۲۴۰۰) بمنوا احتیاطاً آماده باشید بنا بدستور در منطقه نصر

و فتح (در منطقه نصر بمنظور دقیق پانکها احتمالاً دشمن و در منطقه فتح بمنظور پاکسازی خرمشهر یگاری روید .

رسید اطرح دهید .

قرارگاه عملیاتی فجر ۳

سررنت اسلین

برادر صمد نبی رودکی

لطف - ق - کربلا حیات انگیز

فهرست اسامي فرماندهان و بعضاً عناصر ستاد لشکر ۷۷ که در عمليات اميرالمؤمنين (عليه السلام) و مرحله سوم بيت المقدس شرکت داشته اند:

ردیف	درجه و رسته	اسم و شهرت	شغل
۱	سرهنگ توپخانه ستاد	عظيم ازگمي	فرمانده لشکر ۷۷ پیاده
۲	سرهنگ پیاده ستاد	روزه جلالی	معاون لشکر ۷۷ پیاده
۳	سرهنگ پیاده ستاد	علي صديقزاده	رئيس ستاد لشکر ۷۷ پیاده
۴	سرهنگ پیاده	مهدی رستگار نژاد	رئيس رکن ۲ لشکر ۷۷ پیاده
۵	سرهنگ توپخانه ستاد	روح الله سروري	رئيس رکن ۳ لشکر ۷۷ پیاده
۶	سرهنگ پیاده	حسين ايپکچي	افسر عمليات رکن ۳ لشکر ۷۷ پیاده
۷	سرهنگ پیاده	يعغوب نبيزاده	رئيس رکن ۴ لشکر ۷۷ پیاده
۸	سرهنگ توپخانه ستاد	منوچهر صابريان	افسر تطبيق آتش لشکر ۷۷ پیاده
۹	سرگرد پیاده	اسماعيل سپه دوست	فرمانده گروهان قرارگاه لشکر ۷۷ پیاده
۱۰	سرهنگ ۲ دژبان	عباس دخاني	رئيس دژبان لشکر
۱۱	سرهنگ پیاده	منوچهر امينيان	فرمانده تيپ ۱ لشکر ۷۷ پیاده
۱۲	سرهنگ پیاده	کيومرث ميرشکرايي	معاون فرمانده تيپ ۱ لشکر ۷۷ پیاده
۱۳	سروان پیاده	امين ايزدي	فرمانده گروهان قرارگاه تيپ ۱
۱۴	سرهنگ پیاده	ماشاء الله بوگري	فرمانده گردان ۱۳۶ پیاده
۱۵	ستوانیکم پیاده	فريبرز سلماني	فرمانده گروهان ۱ گد ۱۳۶ پیاده
۱۶	ستوانیکم پیاده	اسدالله فرهنگ دوست	فرمانده گروهان ۲ گد ۱۳۶ پیاده

ردیف	درجه و رسته	اسم و شهرت	شغل
۱۷	ستوانیکم پیاده	کرمعلی میرزایی	فرمانده گروهان ۳ گد ۱۳۶ پیاده
۱۸	ستوانیکم پیاده	خداوردی مژده طلب	فرمانده گروهان ارکان گردان ۱۳۶ پیاده
۱۹	سرگرد پیاده	محمدعلی شریفی	فرمانده گردان ۱۷۸ پیاده
۲۰	ستوان ۱ پیاده	حبیب الله میرزایی	فرمانده گروهان ۱ گد ۱۷۸ پیاده
۲۱	ستوان ۱ پیاده	عبد القیوم عبدی	فرمانده گروهان ۲ گد ۱۷۸ پیاده
۲۲	ستوان ۱	از نیروی هوایی	فرمانده گروهان ۳ گد ۱۷۸ پیاده
۲۳	ستوان ۱ پیاده	منوچهر هجری	فرمانده گروهان ارکان گد ۱۷۸ پیاده
۲۴	سرهنگ پیاده ستاد	هوشنگ ناصری	فرمانده تیپ ۲ لشکر ۷۷ پیاده
۲۵	سرهنگ پیاده	غلامرضا شایقی	معاون تیپ ۲ لشکر ۷۷ پیاده
۲۶	سرگرد پیاده	محمدعلی کمانگری	رئیس رکن ۳ تیپ ۲ لشکر ۷۷ پیاده
۲۷	ستوان پیاده	محمدعلی رجائی	فرمانده گروهان قرارگاه تیپ ۲
۲۸	سرهنگ پیاده	محمود ترابی زاده	فرمانده گردان ۱۲۲ پیاده
۲۹	ستوان ۱ پیاده	محمد امین خُرمک	فرمانده گروهان ۱ گردان ۱۲۲ پیاده
۳۰	ستوان ۱ پیاده	جواد حسن زاده	فرمانده گروهان ۲ گردان ۱۲۲ پیاده
۳۱	ستوان ۱ پیاده	ماشاء الله رجبی	فرمانده گروهان ارکان گردان ۱۲۲ پیاده
۳۲	سرهنگ پیاده	علی اصغر اسلوبی	فرمانده تیپ ۳ لشکر ۷۷ پیاده
۳۳	سرهنگ ۲ پیاده	جعفر صادقی زاده	معاون تیپ ۳ لشکر ۷۷ پیاده
۳۴	ستوان ۱ پیاده	ناصر فیضی	فرمانده گروهان قرارگاه تیپ ۳

ردیف	درجه و رسته	اسم و شهرت	شغل
۳۵	سروان پیاده	اسماعیل کاظمی	رئیس رکن سوم تیپ
۳۶	سرهنگ ۲ پیاده	عباس طلائشان	فرمانده گردان ۱۱۰ پیاده
۳۷	سروان پیاده	محمدعلی کوره‌پز محمود آبادی	رئیس رکن سوم گردان ۱۱۰ پیاده
۳۸	سروان پیاده	حسین کاردهی	فرمانده گروهان ارکان
۳۹	ستوانیکم پیاده	قاسم کریمی	فرمانده گروهان ۱
۴۰	ستوانیکم پیاده	حسن شجاعیان	فرمانده گروهان ۲
۴۱	ستوانیکم پیاده	مسعود علی قنبری	فرمانده گروهان ۳
۴۲	سرهنگ پیاده	اردشیر مرادمند	فرمانده گردان ۱۳۴ پیاده
۴۳	سروان پیاده	فریدون رمضانی	رئیس رکن سوم گردان ۱۳۴ پیاده
۴۴	ستوانیکم پیاده	عباسعلی خانی‌فر	فرمانده گروهان ارکان
۴۵	ستوانیکم پیاده	فریدون مدیرپور	فرمانده گروهان ۱
۴۶	ستوانیکم پیاده	علی رحیمی	فرمانده گروهان ۲
۴۷	ستوانیکم پیاده	مصطفی محمدیان	فرمانده گروهان ۳
۴۸	سرهنگ پیاده	عظیم فاضلی	فرمانده گردان ۱۴۸ پیاده
۴۹	سروان پیاده	احمد ودیعتی	رئیس رکن سوم گردان ۱۴۸ پیاده
۵۰	ستوانیکم پیاده	علی لاهوتی	فرمانده گروهان یکم
۵۱	ستوانیکم پیاده	ابوالفضل مزروعی	فرمانده گروهان دوم
۵۲	ستوانیکم پیاده	علی اکبر جعفری	فرمانده گروهان سوم

ردیف	درجه و رسته	اسم و شهرت	شغل
۵۳	ستوانیکم پیاده	غلامرضا افخمی	فرمانده گروهان ارکان
۵۴	سرهنگ زرهی	حسین کاشفی	فرمانده گردان ۲۹۱ تانک
۵۵	سرهنگ ۲ زرهی	بهرام قرائی	معاون گردان ۲۹۱ تانک
۵۶	سروان زرهی	حسن نژادسلیمانی	فرمانده گروهان ۱ گردان ۲۹۱ تانک
۵۷	سروان زرهی	سعید عقیلی	فرمانده گروهان ۲ گردان ۲۹۱ تانک
۵۸	ستوان ۱ زرهی	حسن معقول	فرمانده گروهان ۳ گردان ۲۹۱ تانک
۵۹	سروان زرهی	علی ضابطیان	فرمانده گروهان ارکان گردان ۲۹۱ تانک
۶۰	سرهنگ ۲ زرهی	مهدی مرزبان	فرمانده گردان ۲۱۴ سوار زرهی
۶۱	ستوان ۱ زرهی	غلامحسین لرزایی	فرمانده گروهان ۱ گردان ۲۱۴ سوار زرهی
۶۲	ستوان ۱ زرهی	جهانگیر ارباب	فرمانده گروهان ۲ گردان ۲۱۴ سوار زرهی
۶۳	ستوان ۱ زرهی	عبدالعظیم رمضانی	فرمانده گروهان ۳ گردان ۲۱۴ سوار زرهی
۶۴	ستوان ۱ زرهی	احمد اطلاقی	فرمانده گروهان ارکان گردان ۲۱۴ سوار زرهی
۶۵	سرهنگ ۲ زرهی	رمضانعلی کریمی	فرمانده گردان ۲۴۶ تانک
۶۶	سروان زرهی	حسین کاج آبادی	فرمانده گروهان ۱ گردان ۲۴۶ تانک
۶۷	سروان زرهی	محمد فرمنش	فرمانده گروهان ۲ گردان ۲۴۶ تانک
۶۸	سروان زرهی	اسدالله صدیقزاده	فرمانده گروهان ۳ گردان ۲۴۶ تانک
۶۹	سروان توپخانه	محمد ظهریان	فرمانده گروهان ارکان گردان ۲۴۶ تانک
۷۰	سرهنگ توپخانه	ابوالقاسم جاودانی	فرمانده توپخانه لشکر ۷۷ پیاده
۷۱	سرهنگ	محمد عوضپور	معاون توپخانه لشکر ۷۷

ردیف	درجه و رسته	اسم و شهرت	شغل
	توپخانه		پیاده
۷۲	سرهنگ ۲ توپخانه	ناصر مهرانفر	رئیس رکن ۳ توپخانه لشکر ۷۷ پیاده
۷۳	سرهنگ ۲ توپخانه	حسین کابلی	رئیس رکن ۴ توپخانه لشکر ۷۷ پیاده
۷۴	سروان توپخانه	حسین همتی	رئیس رکن ۲ توپخانه لشکر ۷۷ پیاده
۷۵	سرگرد توپخانه	غلامعلی ابریشمیان	فرمانده گردان ۳۶۸ توپخانه
۷۶	ستوان ۱ توپخانه	ابراهیم بانژاد	فرمانده آت ۲ گردان ۳۶۸ توپخانه
۷۷	ستوان ۱ توپخانه	کاظم انصاری	فرمانده آت ۳ گردان ۳۶۸ توپخانه
۷۸	ستوان ۱ توپخانه	محمد بهرامی	فرمانده آت ارکان گردان ۳۶۸ توپخانه
۷۹	سرگرد توپخانه	حسین گیاهی	فرمانده گردان ۳۸۳ توپخانه
۸۰	ستوان ۱ توپخانه	محمد ابراهیم ابراهیمی	ف آت ۱
۸۱	سروان توپخانه	محمد ابراهیم تیموری	ف آت ۲
۸۲	سروان توپخانه	قلی کلانتری	ف آت ارکان گردان ۳۸۳ ت
۸۳	سرگرد توپخانه	مهدی جعفرزاده	فرمانده گردان ۳۷۰ توپخانه
۸۴	ستوان ۱ توپخانه	غلامرضا اسماعیلی	فرمانده آت ۱ گردان ۳۷۰ توپخانه
۸۵	ستوان ۱ توپخانه	حسین خزائی	فرمانده آت ۲ گردان ۳۷۰ توپخانه
۸۶	ستوان ۱ توپخانه	مجید مغفور مغربی	فرمانده آت ۳ گردان ۳۷۰ توپخانه
۸۷	ستوان ۱ توپخانه	حاج وردی تعالی	فرمانده آت ارکان گردان ۳۷۰ توپخانه
۸۸	سرگرد توپخانه	ابراهیم پیری	فرمانده گردان ۸۱۵ توپخانه
۸۹	سروان	محمد امین	فرمانده آت ۱ گردان

ردیف	درجه و رسته	اسم و شهرت	شغل
	توپخانه		۸۱۵ توپخانه
۹۰	سروان توپخانه	ابوالفضل حسینی	فرمانده آت ۲ گردان ۸۱۵ توپخانه
۹۱	ستوان ۱ توپخانه	حسن شهریارپناه	فرمانده آت ۳ گردان ۸۱۵ توپخانه
۹۲	ستوان ۱ توپخانه	فرهنگ کوهگلی	فرمانده آت ارکان گردان ۸۱۵ توپخانه

صورت اسامی شهدای لشکر ۷۷ پیاده در عملیات
امیرالمؤمنین(ع) و مرحله سوم بیت المقدس

ردیف	درجه	نام نشان	نام پدر	تاریخ شهادت	یگان
------	------	----------	---------	----------------	------

ردیف	درجہ	نام نشان	نام پدر	تاریخ شہادت	یگان
۱	سرہنگ	عظیم فاضلی	محمد تقی	۶۱/۳/۳	گردان ۱۴۸ تی ۳
۲	سرباز	محمد تقی آبادی	علی اکبر	۶۱/۲/۱۲	گردان ۱۷۸ تی ۱
۳	سرباز	محرم پرویزی	بہمن	۶۱/۲/۱۴	گردان ۱۷۸ تی ۱
۴	سرباز	خسرو غدیری	شکر اللہ	۶۱/۲/۲۶	گردان ۱۳۶ تی ۱
۵	سرباز	براتالہ صدخروی	محمد حسین	۶۱/۲/۲۸	گردان ۱۳۶ تی ۱
۶	سرباز	علی اصغر محمد علی پور	سلمان	۶۱/۲/۱۱	گردان ۴۱۵ مہندسی
۷	سرباز	موسی الرضا رحیمی	محمد رضا	۶۱/۲/۱۲	گردان ۱۲۹ تی ۲
۸	سرباز	رضا ظریفی	آقاجان	۶۱/۲/۱۱	گردان ۱۲۹ تی ۲
۹	سرباز	اسدالہ فرجامیان	محمد کریم	۶۱/۲/۱۲	گردان ۱۲۹ تی ۲
۱۰	سرباز	حسین افشانہ	عبدالحسین	۶۱/۲/۱۲	گردان ۱۲۹ تی ۲
۱۱	سرباز	گل محمد بھاری	چمن	۶۱/۲/۱۲	گردان ۱۲۹ تی ۲
۱۲	سرباز	قباد افشین	احمد	۶۱/۲/۱۲	گردان ۱۲۹ تی ۲
۱۳	سرباز	محمد رضا خادمی	علی اکبر	۶۱/۳/۳	گردان ۱۱۰ تیپ ۳
۱۴	سرباز	رضا قاسمی	اسماعیل	۶۱/۳/۲	گردان ۱۱۰ تیپ ۳
۱۵	سرباز	خیرالہ رمضانی	نصرتالہ	۶۱/۳/۲	گردان ۱۱۰ تیپ ۳
۱۶	سرباز	سید عباس محمدی	سید رضا	۶۱/۳/۲	گردان ۱۳۴ تیپ ۳
۱۷	سرباز	ناصر وحید	عزیر	۶۱/۳/۱	گردان ۱۱۰ تیپ ۳
۱۸	سرباز	عباس بیگ محمدی	محمد	۶۱/۳/۳	گردان ۱۳۴ تیپ ۳

ردیف	درجه	نام نشان	نام پدر	تاریخ شهادت	یگان
۱۹	سرباز	مرتضی قاسملو	نصرت‌اله	۶۱/۳/۳	گردان ۱۴۸ تیپ ۳
۲۰	سرباز	حمیدرضا گلپایگانی	یداله	۶۱/۳/۲	گردان ۱۴۸ تیپ ۳
۲۱	سرباز	محمدضیاء اصغریپور	صابر	۶۱/۳/۳	گردان ۱۴۸ تیپ ۳
۲۲	سرباز	منوچهر عزیز محمدی	شعبانعلی	۶۱/۳/۲	گردان ۱۴۸ تیپ ۳
۲۳	سرباز	حسینعلی فلاح	کمندعلی	۶۱/۳/۳	گردان ۱۴۸ تیپ ۳
۲۴	سرباز	جمال اسماعیل‌نسب	اسداله	۶۱/۲/۱۸	گردان ۱۴۸ تیپ ۳
۲۵	سرباز	محمود ممتخی	محمدحسین	۶۱/۳/۳	گردان ۱۴۸ تیپ ۳
۲۶	سرباز	صفرعلی بشری	طاهر	۶۱/۳/۲	گردان ۱۴۸ تیپ ۳
۲۷	سرباز	عبدالحسین طغرائی	ولی محمد	۶۱/۲/۱۹	گردان ۱۴۸ تیپ ۳
۲۸	سرباز	حسین ظریفی‌زاده	یوسف	۶۱/۳/۴	گردان ۱۴۸ تیپ ۳
۲۹	سرباز	عبدله شبرنگی	باقر	۶۱/۳/۲	گردان ۱۴۸ تیپ ۳
۳۰	سرباز	محمد هاشمی	اکبر	۶۱/۳/۳	گردان ۱۴۸ تیپ ۳

منابع

- منابعی که در تدوین این کتاب مورد بهره‌برداری قرار گرفته است عبارتند از:
- الف - کلیه پرونده‌های مکاتباتی موجود در بایگانی رکن سوم لشکر ۷۷ پیاده از تاریخ ۶۱/۲/۱ تا ۶۲/۳/۵.
- ب - طرح آفندی امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) (دستور جزء به جزء شماره ۲) و دستور عملیاتی شماره ۱ قرارگاه فجر ۳ به همراه دستورات جزء به جزء موجود در رکن سوم لشکر ۷۷ پیاده.
- پ - مکاتبات قرارگاه کربلا ۲ و کربلا ۳ در حد فاصل تاریخی مصرحه فوق، موجود در بایگانی معاونت عملیات نیروی زمینی.
- ت - کتب منتشره در این زمینه بویژه کتاب عملیات بیت‌المقدس آزاد سازی خرمشهر نوشته امیر سرتیپ ۲ بازنشسته مسعود بختیاری.

ث - پرسنل بازنشسته و شاغلی که در زمان اجرای عملیات یعنی از تاریخ ۶۱/۲/۱ الی ۶۱/۳/۵ در مشاغل مختلف فرماندهی و ستادی، مسئولیت طرح ریزی و اجرای عملیات را به عهده داشته و خاطرات آنان می‌تواند سندی معتبر در تاریخ جنگ باشد.

بدین‌وسیله از همکاری این هم‌زمان بشرح اسامی زیر قدردانی می‌گردد.

سرتیپ ۲ ستاد بازنشسته علی صدیق‌زاده رئیس ستاد وقت لشکر ۷۷ پیاده.

سرتیپ ۲ منوچهر امینیان فرمانده وقت تیپ ۱ لشکر ۷۷ پیاده.

سرتیپ ۲ ستاد بازنشسته ابوالقاسم جاودانی فرمانده وقت توپخانه لشکر ۷۷ پیاده.

سرهنگ زرهی ستاد بازنشسته حمید شهریاری رئیس رکن ۳ گردان ۲۱۴ سوار زرهی.

سرهنگ زرهی بازنشسته اسماعیل یزدی نژاد رئیس رکن دوم گردان ۲۱۴ سوار زرهی.

سرهنگ پیاده بازنشسته اصغر اسلوبی فرمانده وقت تیپ ۳

سرهنگ پیاده بازنشسته عباس طلائشان فرمانده وقت گردان ۱۱۰ پیاده.

سرهنگ پیاده ستاد بازنشسته اسماعیل کاظمی رئیس رکن سوم تیپ ۳.

سرهنگ خلبان حمید صدیق شجاع خلبان هوانیروز

سرتیپ ۲ خلبان ابراهیم محمدزاده خلبان هوانیروز

نمایہ

آ

آتش توپخانه : ۶،۲۰

الف

امیر المومنین علیه السلام، عملیات : ۱، ۳، ۶، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۳،
۱۴، ۱۵، ۱۶، ۲۲، ۲۳، ۲۷، ۲۹، ۱۵۱، ۱۵۷
اهواز : ۳، ۱۲، ۲۸، ۳۳، ۱۵۲
ابوغریب، تنگه : ۳۰
امینیان، منوچهر، سرهنگ : ۱۰، ۱۴۷
ازگمی، عظیم : ۲۰، ۱۴،
۲۱، ۲۲، ۲۹
اسلوبي، اصغر : ۳۰، ۱۴۸، ۱۵۷
اروند رود : ۳۱

ب

بوگري، ماشالله : ۱۰، ۱۴۷
بیت المقدس، عملیات : ۱، ۵، ۸، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۴
بصره : ۲۸، ۲۹
بختیاری، مسعود، سرهنگ : ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۴، ۱۵۷

پ

پدافند : ۳، ۴، ۵، ۷، ۱۲، ۱۵، ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۲۹، ۱۲۵، ۱۳۲،
۱۳۵

ت

تیپ ۳ لشکر ۹۲ زرهي : ۴، ۵
تیپ ۲ لشکر ۷۷ : ۵، ۱۴، ۱۴۷، ۱۴۸
تپه ۱۲۹ : ۶
تیپ المهدي، سپاه : ۱۳، ۹، ۳۱، ۳۲
تیپ ۴۰ سراب : ۱۴، ۱۹، ۲۱
تیپ ۱۷ قم : ۱۶، ۱۷
تیپ ۳۳ المهدي : ۱۷، ۳۱

ج

جاودانی، ابوالقاسم، سرهنگ : ۳، ۱۵، ۱۴۹

ج

چنگوله، رودخانه: ۳
چنانه، منطقه: ۴، ۷، ۱۲، ۱۴، ۳۰، ۳۳

خ

خرمشهر: ۵، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۱۰، ۸۸
خرم آباد: ۳، ۴

د

دهلران: ۳
دزفول: ۳
دويرج، رودخانه: ۷، ۲۷

ر

رضايي، محسن، پاسدار: ۲۳، ۱۱

س

سروري، روح‌الله: ۱۱، ۱۵، ۲۰، ۱۴۷
سپاه پاسداران انقلاب اسلامي: ۵، ۴، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۲۱، ۲۲، ۲۹، ۳۰، ۳۱

ش

شوش: ۳، ۶، ۲۱
شهرياري، حميد: ۱۳، ۱۵۷
شيخ قندي، منطقه: ۱۰، ۱۲، ۲۷
شلمچه، منطقه: ۲۸، ۳۱، ۳۲

ع

عمليات ثامن الائمه (عليه السلام): ۸

ص

صياد شيرازي، علي: ۴، ۷، ۸، ۱۱، ۲۳، ۲۹، ۳۰
صديق شجاع، حميد، سرهنگ: ۱۲، ۱۳۳

ف

فكه، منطقه: ۵، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۷، ۱۹، ۲۰، ۲۲، ۲۷
فجرهاي اوه:
فجر ۲: ۷، ۱۱، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۳۱، ۳۲
فاضلي، عظيم: ۳۲، ۳۴، ۱۴۸، ۱۵۱

ق

قرارگاه، قدس: ۳، ۹، ۲۸
قرارگاه، نصر: ۳، ۳۱
قرارگاه، فجر: ۳، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۴، ۱۵، ۱۷، ۱۹، ۲۰، ۲۱،
۲۲، ۲۳، ۲۷، ۲۹، ۱۵۷
قرارگاه فتح: ۳۰، ۳۱، ۳۳
قرارگاه مقدم نزا: ۳، ۵، ۶، ۷، ۱۰، ۱۱، ۱۴، ۱۵

ك

كربلاي ۲ (فتح المبين) ، عملیات: ۳
كربلاي ۳، عملیات: ۳، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۲، ۳۴
كرخه كور، رودخانه: ۲۸

گ

گردان ۲۱۴ سوار زرهي: ۱۰، ۵، ۱۱، ۱۳، ۱۸، ۱۴۹، ۱۵۷
گردان ۲۹۱ تانك: ۱۴، ۱۷، ۲۱، ۱۴۹
گردان ۱۲۲ پیاده: ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۴۹

ل

لشکر ۷۷ پیاده: ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۲۹، ۳۱، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹،
۱۵۱، ۱۵۷
لشکر ۲۱ پیاده: ۳
لشکر ۹۲ زرهي: ۳، ۴، ۵، ۱۹
لشکر ۳ سپاه پاسداران انقلاب اسلامي: ۶، ۷، ۹

م

میشداغ، ارتفاعات: ۳
مرزبان، مهدي: ۱۳

ن

ناصری، هوشنگ: ۱۵، ۱۴۷

هـ

همدانی، رفیع: ۱۳

ي

يزدي نژاد، اسماعيل: ۱۳، ۱۵۷

هیأت معارف جنگ
شهید سید علی صیاد شیرازی

Lashkare ۷۷ Dar Amaliāte Bait Ol Moghadas

Rohollāh Sorory

**War Cognizance Committee Of
Martyr Lieutenant General Ali Sayyad Shirazi**

First Published Autumn ۲۰۰۵, Tehran